

www.spoiv.org

zpravodaj venkova

www.nsmas.cz

Měsíčník Spolku pro obnovu venkova ČR a Národní sítě Místních akčních skupin ČR

AKTUÁLNÍ INFORMACE SPOV: **Tučín se probojoval v „evropské vesnici roku“ až do finále**

Vítěz soutěže Vesnice roku 2009 Tučín uspěl i v Evropě. V jedenáctém ročníku Evropské ceny obnovy vesnice postoupil mezi dvanact finalistů a získal speciální cenu. Celkovým vítězem soutěže se stala rakouská obec Langenegg. Mottem letošního ročníku byla „nová energie pro silnou spolupráci“. O titul soutěžilo 30 obcí. „Tučín rozpoznal základní výzvy ekologického a trvale udržitelného rozvoje a nakládá s nimi podle místních podmínek. Obci Tučín se skvěle podařilo uvolnit sociální a společenské energie a společně je realizovat,“ uvedla ve svém prohlášení hodnotící komise. *Více informací na straně 3*

ROZHOVOR: Vizi venkova po roce 2013 už si musíme vytvořit sami!

Rozhovor s Františkem Winterem, předsedou Národní sítě MAS o hodnocení leadevských regionů, Zemi živitelce a přípravě vize venkova po roce 2013.

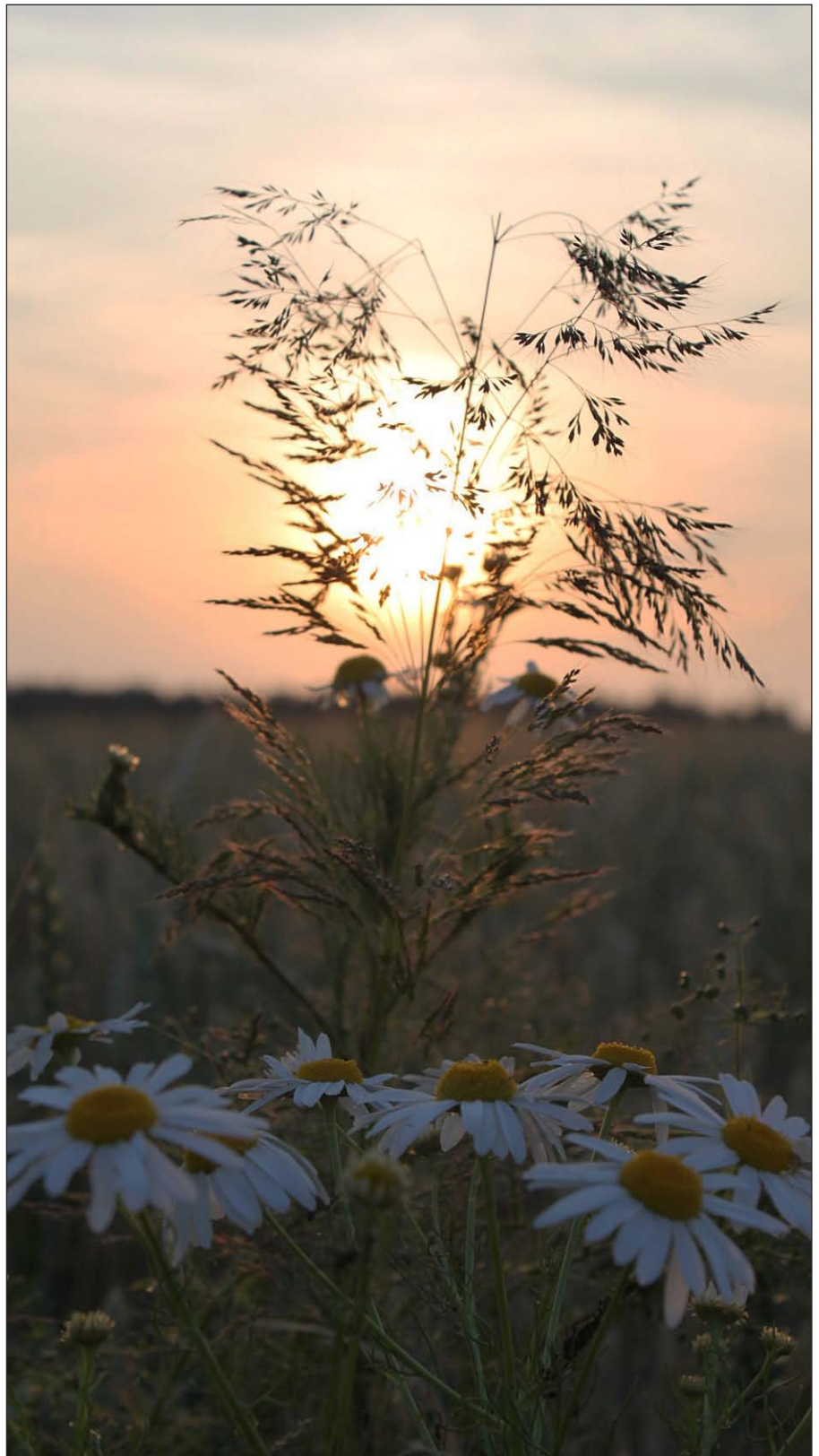
Na přelomu měsíců července a srpna probíhá první celorepublikové hodnocení 112 místních akčních skupin v celé zemi. Tříčlenné hodnotící komise objíždějí MAS ve všech krajích, aby posoudily jejich aktivity, práci a stanovily jejich úroveň. Komise přímo v sídlech MAS zjišťují, jak regionální kanceláře pro LEADER fungují, co dělají a ministerstvo zemědělství ve spolupráci se SZIF a NS MAS hodlá vytvořit jejich stupnici – tedy označit MAS, které jsou vynikající, které jsou dobré, které jsou lepší standard a ty, které by se měly rozhodně zlepšit. Výsledky hodnocení 112 MAS budou zveřejněny na Večeru venkova v rámci veletrhu Země živitelka v Českých Budějovicích.

Rozhovor si můžete přečíst na str. 10–12

TÉMA: Vesnice roku 2010 měla rekordní účast, celostátní vítěz bude znám v září

Čížová, Krásensko, Merklín, Nepolisy, Sloup, Hlavnice, Vikýřovice, Střemošice, Koloveč, Ratměřice, Březno, Vír, Hvozdná. To je třináct vítězů krajských kol letošního ročníku soutěže Vesnice roku 2010, kteří svedou v září boj o celostátní zlatou stuhu. Již 16. ročník soutěže Vesnice roku se letos může pochlubit také rekordní účastí 361 obcí. Krajské vítězové získají jeden milion korun a celorepublikový vítěz ještě další milion. Smyslem soutěže je zvyšovat prestiž venkova, upozorňovat na jeho krásy a tradice, ale hlavně také finančně pomoci těm, kteří se aktivně snaží rozvíjet svůj domov. *Více informací na straně 4–9*

Léto 2010

Foto: TSu

OBSAH (číslo 7/2010):

Aktuální informace SPOV / NS MAS str. 2 – 3

- Tučín se v „evropské vesnici roku“ probojoval až do finále

Téma str. 4 – 9

- Vesnice roku 2010 měla rekordní účast, celostátní vítěz bude znám v září

Rozhovor str. 10 – 12

- Vízi venkova po roce 2013 už si musíme vytvořit sami! Rozhovor s Františkem Winterem, předsedou Národní sítě MAS: Za čtyři roky dokázala Síť tolik, že se od nás mohou v Evropě i učit

Z činnosti SPOV str. 13

- Spolek vyzval všechny politické strany ve sněmovně k podpoře venkova
- Ladislav Zoubek: Ve správné knihovně musí být znát, že to tam dýchá a žije

Z činnosti NS MAS str. 14 – 22

- Tříčlenné komise NS MAS, MZe a SZIF měsíc hodnotí 112 MAS ve všech krajích
- Modlitba za domov 2010: druhý rok spolupráce NS MAS a Ekumenické rady církví
- Víze venkova 2014–2020: Zapojte se do formulování společného postoje

Aktuálně o venkovu str. 23 – 26

- Nový ministr zemědělství Ivan Fuksa chce rovné podmínky pro zemědělce
- Nový šéf místního rozvoje Jankovský chce zjednodušit dotační administrativu a zprůhlednit veřejné zakázky
- Nové nastavení Společné zemědělské politiky má být férovější a zohledňovat lokální potřeby
- Ministr Fuksa rozpořkoval Antitbyrokratickou komisí. A to je jen začátek, slibuje
- Pardubický a Hradecký kraj budou vystupovat společně jako Východní Čechy
- Čeští zemědělci sepsali chartu práv, také proti administrativní zátěži
- Není ovoce, bude méně domácí slivovice

Akce v regionech str. 27 – 30

- Choceň vyhrála soutěž o titul Nejkrásnější nádraží 2010
- Mezinárodní setkání Svět přátel WORLD OF FRIENDS v Rýmařově
- Představujeme podhůří Jeseníků a mikroregion Slezská Harta
- Moravské kraje opět vydají společného cykloprůvodce

Dotační programy str. 31 – 33

- Blokovaný grant švýcarského fondu podpoří neziskové organizace
- Granty Nadace Partnerství na výsadbu nových stromů
- Server SFŽP zkolaboval kvůli zájmu o dotace na zateplení budov
- V projektech spolupráce LEADER je 5,5 násobný převis žadatelů

Vydavatel:

Spolek pro obnovu venkova ČR (www.spov.org)

Odpovědný redaktor:

Tomáš Šulák, tel.: 775 949 142, tomas.sulak@smarv.cz

Redakce:

Pošta: Veselíčko 196, 751 25, tel.: 773 299 817
marie.sulakova@seznam.cz / zpravodaj.spov@seznam.cz

Grafika:

Ondřej Havlík, tel.: 774 724 774, info@studiomatrix.cz

Uzávěrka zpravodaje je vždy týden před koncem měsíce. Nejbližší uzávěrka vašich příspěvků je v pondělí 30. srpna 2010. Vzhledem k účasti na Zemi živitelce a zpracování aktuálních informací bude dokončení srpnového čísla a jeho distribuce v neděli 5. září 2010.

Spolek pro obnovu venkova ČR Ministerstvo pro místní rozvoj ČR ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství ČR

pořádají

Odborný seminář „Podpora rozvoje venkova v ČR“

Seminář se koná v rámci doprovodného programu 37. ročníku výstavy Země živitelka 2010 v Českých Budějovicích **dne 27. 8. 2009, pavilon Z – 1. patro**

Program:

9.00 – 9.30	Prezence
9.30	Zahájení semináře
9.30 – 9.50	Úvodní slova pánů ministrů MMR ČR a MZe ČR
9.50 – 11.00	Přednášky – Podpora rozvoje venkova – MMR ČR
11.00 – 11.50	Přednášky – EAFRD – PRV – MZe ČR
11.50 – 12.50	Realizovaná společná zařízení v pozemkových úpravách – Ústřední pozemkový úřad
12.50 – 13.00	Diskuse – Závěr

Seminář uvádí a moderuje *Mgr. Eduard Kavalá, předseda Spolku pro obnovu venkova ČR.*

Podpora rozvoje venkova – MMR ČR

- Podpora rozvoje venkova v rámci působnosti MMR ČR – pan ministr
- Vyhodnocení realizace Programu obnovy venkova a soutěže Vesnice roku v roce 2010 – Ing. Jiří Vačkář
- Nové trendy v rozvoji venkova a jejich promítnutí do přípravy budoucí podpory regionálního rozvoje – RNDr. Josef Postránecký

Program rozvoje venkova – EAFRD – MZe ČR

- Program rozvoje venkova – aktuální stav realizace programu a výhled na rok 2011 – Ing. Kateřina Bělinová
- Podpory pro venkov v Ose III a LEADER – Ing. Zuzana Krochová

Realizovaná společná zařízení v pozemkových úpravách – Ústřední pozemkový úřad

- Pozemková úprava a plán společných zařízení, informace o soutěži. Vyhlášení vítězů soutěže „O nejlepší realizované společné zařízení roku 2009“ – Ing. Kamil Kaulich, Ing. Jana Pivcová, Ing. Zuzana Skřivanová

Soutěž o nejlepší pozemkovou úpravu

Ústřední pozemkový úřad ve spolupráci s Českomoravskou komorou pro pozemkové úpravy pořádá soutěž o nejlepší realizované společné zařízení roku 2009.

Hlavním cílem soutěže je seznámit nejširší odbornou i laickou veřejnost s rozsahem a úrovní realizace společných zařízení navrhovaných v pozemkových úpravách. Dalším cílem je ocenit kvalitně odvedenou společnou práci pozemkových úřadů, projektantů i davatelů, a přispět tak ke zvýšení jejich prestiže v oboru.

Pod pojmem „realizované společné zařízení“ si lze představit např. nově vybudované polní cesty, vodní nádrže, zatravněné průlehy nebo vysazené prvky zeleně. Společná zařízení v soutěži jsou od roku 2009 hodnocena ve třech kategoriích:

- **zpřístupnění pozemků**
- **protierozní a vodohospodářská opatření**
- **opatření k ochraně a tvorbě životního prostředí**

V termínu od 5. 7. do 5. 8. 2010 je umožněno hlasovat veřejnosti! Motivací je výhra poukázek na biopotravinu v hodnotě 1000 Kč, 2000 Kč a 3000 Kč.

http://eagri.cz/public/app/soutez_nrsz/cz/hlasovani-verejnosti.html

Vyhlášení výherce soutěže, stejně tak jako vítěze poukázek proběhne 27. 8. 2010 na odborném semináři SPOV při příležitosti výstavy Země živitelka.

Ing. Zuzana Skřivanová, MZe – ÚPÚ

Tučín se v „evropské vesnici roku“ probojoval až do finále

Vítěz české soutěže Vesnice roku 2009 Tučín uspěl i v Evropě. V jedenáctém ročníku Evropské ceny obnovy vesnice postoupil mezi dvanáct finalistů a získal speciální cenu. Celkovým vítězem soutěže se stala rakouská obec Langenegg.

Mottem letošního ročníku byla „nová energie pro silnou spolupráci“. O titul soutěžilo 30 obcí. Česko zastupovalo kromě Tučína také Lidečko – vítěz Vesnice roku 2008.

„Tučín rozpoznal základní výzvy ekologického a trvale udržitelného rozvoje a nakládá s nimi podle místních podmínek. Obci Tučín se skvěle podařilo uvolnit sociální a společenské energie a společně je realizovat,“ uvedla ve svém prohlášení hodnotící komise.

Zástupci mezinárodní komise také pozitivně hodnotili, že tučinský společenský život spojuje různé generace, pohlaví a společenské skupiny. Tučínu tak byla udělena Evropská cena obnovy vesnice za komplexní, trvale udržitelný a mottu odpovídající rozvoj vesnice vynikající kvality.

Slavnostní udílení cen se uskuteční letos v září v italské vesnici Sand in Taufers v Jižním Tyrolsku.

„Do soutěže jsme šli s tím, že chceme dobře reprezentovat obec, kraj, ale i celou Českou republiku. Postup mezi dvanáctku nejlepších nás velmi příjemně překvapil. Všichni se těšíme v září do Itálie na slavnostní předání, zúčastní se ho i zástupci našich spolků,“ řekl starosta Tučína Jiří Řezníček.

Evropská soutěž obnovy vesnice je vyhlašována jednou za dva roky už od roku 1990. Česká republika do ní vysílá vítěze soutěže Vesnice roku, kterou vyhlašuje Ministerstvo pro místní rozvoj spolu se Spolkem pro obnovu venkova ČR, Svazem měst a obcí ČR a Ministerstvem zemědělství.

Zdroj: www.mmr.cz

Fotografie z návštěvy evropské hodnotitelské komise v Tučíně

Foto: Archiv obce Tučín

Z dopisu Evropské pracovní společnosti pro obnovu venkova a rozvoj vesnice obci Tučín, Vídeň 22. 7. 2010:

Oznamuji Vám, že Tučín na komisi zapůsobil velmi pozitivně, patřil dokonce ke kandidátům na vítězství, a byl oceněn „Evropskou cenou obnovy vesnice za komplexní, trvale udržitelný a mottu soutěže odpovídající rozvoj vesnice vynikající kvality. **„Tímto se zároveň můžete považovat za ‚vicemistry‘ Evropy.“** K tomuto vynikajícímu výsledku a obrovskému úspěchu Vám srdečně gratuluji, a to i jménem předsedy Evropské pracovní společnosti pro rozvoj venkova a obnovu vesnice, dolnorakouského hejtmána Dr. Erwina Prölla.

Stručné shrnutí hodnotící komise zní:

„Tučín rozpoznal základní výzvy ekologického a trvale udržitelného rozvoje a nakládá s nimi podle místních podmínek. Obci Tučín se skvěle podařilo uvolnit sociální a společenské energie a společně je realizovat. Působí integrativně a upevňuje identitu generací, pohlaví a společenských skupin. Nasazení pro budoucí rozvoj obce je orientováno komplexně, přičemž odpovědní jsou si vědomi toho, že na této cestě k budoucnosti jsou ještě mnohé překážky. Proto obdržel Tučín Evropskou cenu obnovy vesnice za komplexní, trvale udržitelný a mottu soutěže odpovídající rozvoj vesnice vynikající kvality.“

Rozsáhlejší hodnocení zveřejníme ve sborníku uspořádaného při příležitosti Udílení Evropských cen obnovy vesnice.

Všichni účastníci mají důvod k radosti a oslavám. Vždyť právo zúčastnit se soutěže dostali jen ti nejlepší z každé země, porota navíc při posuzování dospěla k závěru, že nikdo „nepropadl,“ a tentokrát udělila ocenění všem projektům. Ocenění budou předána v rámci slavnostního aktu v době od 23. do 25. září 2010. V doprovodném programu proběhnou workshopy, výlety, setkání obcí více než 30 evropských regionů, výstava soutěžních projektů a třídní vesnická slavnost s bohatým kulturním programem a kulinařskými zážitky. Pořadatelem akce je vítěz Evropské ceny obnovy vesnice 2008, obec Sand in Taufers, Jižní Tyrolsko, Itálie. Velmi se těším, že se s Vámi a s co nejvíce Vašimi „spolubojovníky“ v Sand in Taufers setkám!

Theres Friewald-Hofbauer, jednatelka společnosti

Foto: Ivo Havlík

Otevírání naučné stezky v obci Krásensko na Vyškovsku. Krásensko nejvíce oslovilo porotu v soutěži Vesnice roku v Jihomoravském kraji.

Vesnice roku 2010 měla rekordní účast, celostátní vítěz bude znám v září

Rekordní účastí 361 obcí se může pochlubit letošní ročník soutěže Vesnice roku, která se letos konala již po šestnácté. Soutěž již zná nejúspěšnější obce krajských kol, o celostátním vítězi se bude rozhodovat v září. Krajské vítězové získají jeden milion korun a celorepublikový vítěz ještě další milion.

Soutěž vyhlašuje Ministerstvo pro místní rozvoj, Spolek pro obnovu venkova ČR, Svaz měst a obcí ČR a Ministerstvo zemědělství. V průběhu července a srpna předají jejich zástupci stuhy a diplomy všem oceněným obcím. O Zlatou stuhu a titul celostátního vítěze Vesnice roku 2010 se v září utká následujících 13 krajských vítězů: Čížová – Jihočeský kraj, Krásensko – Jihomoravský kraj, Merklín – Karlovarský kraj, Nepolisy – Královéhradecký kraj, Sloup v Čechách – Liberecký kraj, Hlavnice – Moravskoslezský kraj, Víkřovice – Olomoucký kraj, Střemošice – Pardubický kraj, Koloveč – Plzeňský kraj, Ratměřice – Středočeský kraj, Březno – Ústecký kraj, Vír – kraj Vysočina, Hvozdná – Zlínský kraj.

„Smyslem soutěže je zvyšovat prestiž venkova, upozorňovat na jeho krásy a tradice, ale hlavně také finančně pomoci těm, kteří se aktivně snaží rozvíjet svůj domov. MMR od roku 1997 poskytuje úspěšným obcím dotaci. V loňském roce bylo pro soutěž Vesnice roku vyčleněno více než 32 milionů korun a stejná částka čeká na oceněné i letos,“ uvedl ministr pro místní rozvoj Kamil Jankovský.

Za jednotlivé stuhy získávají obce 600.000 korun. Krajské komise udělují také diplomy, například za vzorné vedení obecní knihovny, rozvíjení lidových tradic, kvalitní květinovou výzdobu, za péči o historickou zástavbu obce.

Úspěch v soutěži může obcím kromě finančního příspěvku přinést i další výhody. „Zúčastnili jsme se prvního ročníku soutěže a v té době nebylo vítězství spojeno s žádnou finanční odměnou. Přesto nám účast v soutěži přinesla mnoho pozitivního. Předali jsme si zku-

šenosti s mnoha dalšími zástupci obcí, kteří nás navštívili, pomohlo nám to i při různých jednáních týkajících se dalšího rozvoje Telnice,“ uvedl starosta jihomoravské Telnice, která se v roce 1995 stala historicky první Vesnicí roku.

Loni se celostátním vítězem stala obec Tučín na Přerovsku. Na druhém místě skončily Lány na Kladensku, třetí se umístil Žernov na Náchodsku. Celkem se tehdy do soutěže přihlásilo 325 vesnic.

Informace také na:

<http://www.vesniceroku.cz/>

<http://www.novinky.cz/cestovani/206692-soutez-vesnice-roku-2010-uz-zna-finalisty-ze-vsech-kraju.html>

Obec Hlavnice vyhrála v Moravskoslezském kraji i svoji upravenost

Kraj	Vítězná obec	Modrá stuha za společenský život	Bílá stuha za činnost mládeže	Zelená stuha za péči o zeleň a živ. prostředí	Oranžová stuha za spolupráci obce a zemědělského subjektu	Počet přihl. obcí
Jihočeský	Obec Čížová (okres Písek)	Obec Tálin (okres Písek)	Městys Sepekov (okres Prachatice)	Obec Chlumany (okres Prachatice)	Obec Přestěnice (okres Písek)	31
Jihomoravský	Obec Krásensko (okres Vyškov)	Obec Vavřinec (okres Blansko)	Obec Němčičky (okres Břeclav)	Obec Hýsly (okres Hodonín)	Obec Jevišovka (okres Břeclav)	22
Karlovarský	Obec Merklín (okres Karlovy Vary)	Město Luby (okres Cheb)	Obec Vintířov (okres Sokolov)	Obec Křižovatka (okres Cheb)	Obec Hájek (okres Karlovy Vary)	30
Královéhradecký	Obec Nepolisy (okres Hradec Králové)	Obec Dolní Kalná (okres Trutnov)	Obec Sovětice (okres Hradec Králové)	Obec Lovčice (okres Hradec Králové)	Obec Božanov (okres Náchod)	37
Liberecký *)	Obec Sloup v Čechách (okres Česká Lípa)					26
Moravskoslezský	Obec Hlavnice (okres Opava)	Obec Těškovice (okres Opava)	Obec Třanovice (okres Frýdek-Místek)	Obec Sudice (okres Opava)	Obec Horní Tošanovice (okres Frýdek-Místek)	15
Olomoucký	Obec Víkřovice (okres Šumperk)	Městys Dřevohostice (okres Přerov)	Obec Skalka (okres Prostějov)	Obec Smržice (okres Prostějov)	Obec Skalička (okres Přerov)	36
Pardubický	Obec Střemošice (okres Chrudim)	Obec Biskupice (okres Svitavy)	Obec Kostěnice (okres Pardubice)	Obec Veselí (okres Pardubice)	Obec Stolany (okres Chrudim)	24
Plzeňský	Městys Koloveč (okres Domažlice)	Obec Chanovice (okres Klatovy)	Obec Volduchy (okres Rokycany)	Obec Svojšíň (okres Tachov)	Obec Dolní Lukavice (okres Plzeň-jih)	29
Středočeský	Obec Ratměřice (okres Benešov)	Obec Kamýk nad Vltavou (okres Příbram)	Obec Krakov (okres Rakovník)	Obec Hlavenec (okres Praha-východ)	Obec Dublovice (okres Příbram)	27
Ústecký	Obec Březno (okres Chomutov)	Obec Koštice (okres Louny)	Obec Malé Žernoseky (okres Litoměřice)	Obec Růžová (okres Děčín)	Obec Vrbice (okres Litoměřice)	22
Vysočina	Obec Vír (okres Žďár n. Sáz.)	Obec Modlíkov (okres Havlíčkův Brod)	Obec Křižánky (okres Žďár n. Sáz.)	Obec Bory (okres Žďár n. Sáz.)	Obec Police (okres Třebíč)	35
Zlínský	Obec Hvozdná (okres Zlín)	Obec Zašová (okres Vsetín)	Obec Nedašov (okres Zlín)	Obec Komňa (okres Uh. Hradiště)	Obec Francova Lhota (okres Vsetín)	27
Celkem						361

Karlovarský kraj

Zabodoval Merklín, a to i díky společenskému životu

Z celkem 30 obcí, které se letos v Karlovarském kraji přihlásily do soutěže Vesnice roku, nejvíce zabodovala obec Merklín. Komisi oslovila například kvalitním společenským životem a péčí o aktivitu pro mládež.

„Merklín komplexně v nejvyšší míře splňoval jednotlivá kritéria soutěže. Například měli zpracované všechny potřebné rozvojové dokumenty, dále je zde vysoká úroveň péče o zeleň, kvalitní společenský život a v neposlední řadě aktivita mládeže. Obec byla velmi dobře hodnocena i v minulém ročníku soutěže,“ uvedl náměstek hejtmana Petr Navrátil.

Obec se může těšit na finanční odměnu. „Vítězství v krajském kole nás velice potěšilo. Kromě titulu jsme získali také jeden milion korun, který chceme spravedlivě rozdělit. Nějaké finanční prostředky investujeme do místní školy, ale také na kulturu a sport,“ řekl starosta Merklína Josef Níč.

Obec Merklín byla založena kolem roku 1200 spolu s dalšími 13 vesnicemi na základě německého práva. Dnes v ní žije 1100 obyvatel. Obyvatelé v Merklíně udržují tradice – loučení zimy a vítání jara v podobě házení Morény do řeky, pálení čarodějnic včetně stavby májky, oslavy dětského dne – „pohádkový les“ a na závěr roku vánoční zpívání koled pod stromem, kterého se zúčastní téměř celá obec. V obci působí klub důchodců, pěvecký sbor i divadelní soubor či sbor dobrovolných hasičů.

Modrou stuhu za společenský život získalo v Karlovarském kraji město Luby z okresu Cheb. Činnosti mládeže se dle hodnotitelů nejlépe věnovali ve Vintířově na Sokolovsku a za péči o zeleň a životní prostředí komise stuhou ohodnotila obec Křižovatka z Chebska. Oranžovou stuhu získala obec Hájek z Karlovarska.

Kraj Vysočina

Obec Vír zaujala úpravou i bohatým kulturním životem

V kraji Vysočina získal letošní vítězství v soutěži Vesnice roku Vír na Žďársku. Komise navštívila celkem 35 přihlášených obcí v kraji, obec Vír ji ale zaujala především upraveností a množstvím udržované zeleně i bohatým kulturním děním.

„Obec zaujala krajskou komisi svým bohatým kulturním životem a zapojením dětí do dění v obci, přičemž řada aktivit už má dlouholetou tradici,“ uvedl předseda hodnotitelské komise a starosta předložské vítězné obce Pikárec František Broža.

Vesnice Vír nacházející se nedaleko vírské přehrady je také velmi aktivní v přípravě různých projektů a každoročně úspěšně čerpá prostředky z nejrůznějších dotačních titulů. V poslední době se opravy dočkaly například vnitřní prostory kulturního domu, letos přišla na řadu botanická zahrada, kterou vytvářeli hlavně vířští školáci. Asi dva roky si turisté mohou v obci prohlížet repliku historického Navrátilova mlýnku se dvěma desítkami pohyblivých postavíček.

První písemná zpráva o vesnici pochází z roku 1364. Na jejím území žije 745 obyvatel.

Krajské kolo soutěže Vesnice roku v kraji Vysočina přineslo ale i další ocenění. Modrou stuhu za společenský život získala obec Modlíkov (okres Havlíčkův Brod), Bílou stuhu za činnost mládeže poputuje do obce Křížánky (okres Žďár nad Sázavou), Zelenou stuhu za péči o zeleň a životní prostředí udělila komise vesnici Bory (okres Žďár nad Sázavou) a Oranžovou stuhu za spolupráci obce a zemědělského subjektu vesnici Police (okres Třebíč).

Pardubický kraj

Vyhrála malá skromná obec Střemošice, zaujala pospolitostí

Malá obec Střemošice z Chrudimska se zhruba 200 obyvateli vybojovala v letošní soutěži Vesnice roku první místo v Pardubickém kraji. Celkem se v tamním regionu do klání přihlásilo 24 obcí. Hodnotící komise našla ve vesnici řadu důkazů vzájemné pospolitosti.

„Komisi přesvědčil nejen hezký vzhled obce, ale také nadšení, skromnost a určitá pokora, s jakou všichni občané budují a zkrášlují vesnici, mají úctu k tradicím a okolní přírodě. Myslím, že nebudu daleko od pravdy, když řeknu, že jsme našli pospolitost v příkladné formě,“ řekl předseda komise a starosta obce Osík, která získala krajský titul v roce 2008, Karel Rotschein.

Starostu Střemošic Jana Prokopa vítězství překvapilo. „Myslím si, že jsme je přesvědčili i vzhledem obce, protože si myslím, že obec teď vypadá docela dobře,“ uvedl.

Dalšími oceněnými v Pardubickém kraji jsou obce Biskupice z okresu Svitavy (modrá stuhu za společenský život), Kostěnice z Pardubicka (stuhu za činnost mládeže), Veselí z Pardubicka (zelená stuhu za péči o zeleň a životní prostředí) či Stolany z Chrudimska (ocenění za spolupráci obce a zemědělského subjektu). Loni se krajským vítězem stala obec Jenišovice z Chrudimska.

Moravskoslezský kraj

Po loňské modré stuze letos obec Hlavnice zvítězila

Zlatou stuhu a tedy i vítězství v letošní soutěži Vesnice roku 2010 vybojovala v Moravskoslezském kraji obec Hlavnice z Opavska. Komisi přesvědčila mimo jiné svojí upraveností, péčí o veřejná prostranství či bohatou nabídkou aktivit pro obyvatele vesnice.

V Moravskoslezském kraji letos soutěžilo celkem 15 obcí., což byl dosud nejvyšší počet účastníků.

„Je to obec, která má propracovaný systém rozvoje a také má pro myšlenou podporu spolupráce s občany. Na Hlavnici nás zaujala i upravenost obce, péče o veřejná prostranství a starost o volnočasové aktivity místních občanů od dětí a po seniory,“ odůvodnil vítězství obce předseda komise a starosta předloni vítězných Bolatic Herbert Pavera. Loni si obec ze soutěže odnesla stuhu za bohatý kulturně-společenský život. V obci funguje sbor dobrovolných hasičů, tělovýchovná jednota Družba, Sdružení Hlavnice 1. C. Nora, myslivecké sdružení, klub důchodců, pěvecký sbor a další organizace.

Modrou stuhu za společenský život získala v Moravskoslezském kraji obec Těškovice z okresu Opava. Bílá stuhu za činnost mládeže míří do Třanovic v okrese Frýdek-Místek a stuhu za péči o zeleň a životní prostředí do obce Sudice na Opavsku. Oranžovou stuhu za spolupráci obce a zemědělského objektu získaly Hormí Tošanovice z okresu Frýdek-Místek.

Jihomoravský kraj

V Krásensku k vítězství přispěly aktivní spolky a zájmové skupiny

Obec Krásensko na Vyškovsku letos nejvíce oslovila porotu v soutěži Vesnice roku v Jihomoravském kraji. Vesnice se 440 obyvateli přitom čelila konkurenci 22 obcí, které se v tomto ročníku do soutěže v regionu zapojily.

„Letošní kolo soutěže Vesnice roku bylo velmi vyrovnané a komisi dalo velkou práci rozhodnout o vítězi. Krásensko zapůsobilo komplexní připraveností a prezentací. Po celé vesnici jsou umístěny krásné informační tabule, které zachycují historii i současnost jednotlivých částí,“ řekl předseda hodnotitelské komise Stanislav Kamba, starosta obce Vísky, která v této soutěži zvítězila pře dvěma lety.

Starostku Krásenska Hanu Šídlovou nejvyšší meta v soutěži překvapila. „Nečekali jsme to. Velký vliv na naše vítězství měla určitě práce spolků a zájmových skupin, které jsou v obci hodně aktivní,“ řekla starostka novinářům. V obci jsou velmi činnorodí například hasiči, do celého kraje se svými představeními vyjíždějí místní ochotníci. V obci funguje i ekologické občanské sdružení Rezekvítek a středisko ekologické výchovy Lipka. Obec s ekology spolupracuje například na výsadbách.

Obec Krásensko se nachází v těsné blízkosti chráněné krajinné oblasti Moravského krasu, je vzdálena asi 20 kilometrů od Vyškova. V centru obce, na návsi a v jejím okolí se nacházejí obecní úřad, hasičská zbrojnice, pošta, mateřská škola či kostel svatého Vavřína.

V krajském kole soutěže získaly ocenění i další obce. Modrou stuhu za společenský život obdržela obec Vavřinec z Blanenska, bílá stuhu za činnost mládeže zaměřila do obce Němčičky z Břeclavska. Nejlepší péči o zeleň a životní prostředí se mohou chlubit ve vesnici Hýsly na Hodonínsku a spolupráci obce a zemědělského subjektu ocenila komise v Jevišovce na Břeclavsku.

Od roku 2001 získaly v Jihomoravském kraji titul Vesnice roku Hroznová Lhota, Blatnička, Želetice, Sívce, Bořetice, Kobylí, Terezín, Vísky a Lužice.

Jihočeský kraj

V Čížové zaujal revitalizovaný sad i zrekonstruovaný selský statek

Zlatou stuhu a titul Vesnice roku v Jihočeském kraji získala letos obec Čížová z Písecka s více než 1000 obyvateli. Stejně jako další krajský vítězové postupuje do celostátního kola soutěže Ves-

nice roku. V kraji čelila konkurenci 31 jihočeských obcí, o dvě více než loni.

„Čížová zaujala hodnotící komisi vyrovnaností péče o obec i všechny místní části. Zatímco v samotné Čížové je nově zrevitalizovaný ovocný sad, místní části zaujmou zachovalým jihočeským lidovým barokem. V jednom ze zrekonstruovaných selských statků v místní části Bošovice byl letos otevřen hostinec, který se okamžitě stal společenským centrem. Tady také Čížová prezentovala bohatý život místních spolků, do kterého jsou zapojeni zástupci všech generací,“ uvedl hodnotitelské komise Josef Bláhovec, starosta Malenic.

Starostu Čížova Romana Čarka prvenství překvapilo. „Je to pro nás nesmírný úspěch. Chci poděkovat hodnotící komisi a Jihočeskému kraji, že ocenily naší práci. Dík patří také spoluobčanům a partě nadšenců, kterou tady za sebou mám a která by pro Čížovou dýchala. V takovém prostředí je radost pracovat,“ zhodnotil úspěch v soutěži starosta Čarek. V roce 2006 skončila v soutěži o jihočeskou vesnici na 3. místě.

Na Písecko putovalo kromě zlaté stuhu také ocenění za společenský život pro obec Tálín, cena za činnost mládeže do Sepekova a oranžovou stuhu za spolupráci obce a zemědělského subjektu získaly Přeštěnice. Zelenou stuhu za péči o zeleň a životní prostředí udělila komise vesnici Chlumany z Prachaticka.

Královéhradecký kraj

V Nepolisech počkali, až budou mít co ukázat, a pak zvítězili

Nositel Zlaté stuhu v Královéhradeckém kraji se letos stala obec Nepolisy, která leží v západní části okresu Hradec Králové. Obec s necelou tisícovkou obyvatel uspěla i v konkurenci 36 obcí, které se v kraji do soutěže přihlásily.

„Nepolisy zvítězily především díky kvalitnímu rozvoji obce, udržování venkovských tradic a aktivní spolkové činnosti,“ řekla na adresu vítězné obce předsedkyně hodnotitelské komise Eliška Formanová, starostka obce Bukvice.

V obci se staví nové rodinné domy, byla zde vybudována čistírna odpadních vod a splašková kanalizace. Rekonstrukci za sebou mají místní komunikace, obecní úřad, vodovod či tělocvična základní školy. Obec chce v budoucnu postavit například cyklostezku, sběrný dvůr a rozšířit mateřskou školu. V Nepolisech rovněž žijí společenským a kulturním životem, udržují venkovské tradice, aktivně v nich působí spolkové organizace.

„Účast v soutěži jsme několik let odkládali. Jsem totiž názoru, že by se obec měla prezentovat, až když má doopravdy co ukázat. Do soutěže jsme ani nešli s myšlenkou na vítězství, spíš jsme chtěli zabojet o Modrou stuhu za společenský život nebo Bílou stuhu za činnost mládeže. Celkové vítězství je tedy pro nás příjemným překvapením,“ řekl starosta Nepolisy Jiří Šustr.

Modrou stuhu za společenský život letos získala Dolní Kalná, bílou stuhu za činnost mládeže Sovětice, zelenou stuhu za péči o zeleň a životní prostředí Lovčice a oranžovou stuhu za spolupráci obce a zemědělského subjektu Božanov. Dalších pět obcí pak získalo Cenu hejtmána Královéhradeckého kraje a k tomu odměnu 30 tisíc korun.

Soutěž Vesnice roku se každoročně těší v Královéhradeckém kraji velkému zájmu. Letošní počet 37 přihlášených obcí byl největší ze všech krajů v republice. V minulém ročníku soutěže se v regionu ucházelo o titul nejlepší obce dokonce pět desítek vesnic. Velký úspěch tehdy zaznamenal Žernov na Náchodsku, který zvítězil v krajském kole a v republikovém pak obsadil třetí místo.

Plzeňský kraj

Obec Koloveč přesvědčila komisi hned napoprvé

Vesnicí roku Plzeňského kraje je letos obec Koloveč z Domažlicka. Zlatá stuhu jí přinesla nejen zvýšení prestiže, ale obec může počítat i s milionovou dotací na rozvoj. Podle starosty obce Václava Pergla se městyš do klání přihlásil spíše na zkoušku. Vítězství ale považuje za velký závazek. Do soutěže se v kraji přihlásilo 29 obcí, což je o deset více než loni.

„V obci Koloveč funguje bohatý kulturní život, je tu mnoho aktivních občanských spolků, obnovili tu řadu staveb a chystají se otevřít nový kulturní dům, kde budou k dispozici služby a obecní úřad,“ odůvodnil rozhodnutí komise její předseda s starosta obce Mrakov Josef Janeček.

Starosta obce ležící v srdci Chodska přiznal, že k účasti v soutěži je dohnalo spíše furiantství. „Řekli jsme si, že to zkusíme. Až po přihlášení jsme si uvědomili, co to představuje. To, že jsme získali zlatou stuhu, je pro nás velký závazek. Je ale dobře, že lidé vidí, že když se snaží o rozvoj obce, někdo si toho všimne,“ uvedl starosta obce kolovek, která bude region reprezentovat v celostátním kole soutěže.

Vítězům gratuloval také náměstek hejtmanky Ivo Grüner. „Úroveň soutěže každým rokem roste a ve všech obcích v kraji je znát značný rozvoj. Mám radost z tak hojně účasti a gratuluji všem k jejich píli a úspěchům. Je mi potěšením navštěvovat taková místa, jako je právě Koloveč a těším se na další ročníky,“ uvedl.

Koloveč se od loňského roku může pochlubit statutem městyse. V soutěži vesnice roku je nováčkem. V obci je hojně navštěvované rodinné soukromé muzeum, základní občanská vybavenost a působí tam řada spolků od hasičů, přes kynology, myslivce, včelaře až po rybáře.

Krajské kolo soutěže Vesnice roku v Plzeňském kraji má i další ocenění. Obec Chanovice na Klatovsku získala stuhu za společenský život, za činnost mládeže byla vyznamenána obec Velduchy z Rokycanska. Zelenou stuhu za péči o zeleň a životní prostředí udělila komise vesnici Svojšíň na Tachovsku a oranžovou stuhu za spolupráci obce a zemědělského subjektu obdrží obec Dolní Lukavice z okresu Plzeň-jih.

Krajská hodnotitelská komise rozdala několik zvláštních ocenění. Například obci Chotěšov za udržování národopisných tradic, obci Hlince za záchranu kostela sv. Petra a Pavla v Dolanech, městyši Dešenice za vzornou prezentaci historie a současnosti obce, obci Kornatice Cenu naděje pro živý venkov. Kostelec získal mimořádné ocenění za nejlepší projekt ze strukturálních fondů a obec Žihle čestný diplom za vzorné vedení obecní knihovny. Speciální ocenění „Nejvtipnější starosta“ za smysl pro humor získali Anna Peřínová, starostka Horní Bělé, a starosta Ždírců Vlastimil Vrátník.

Středočeský kraj

Dotřetice dospěla malé ves Ratměřice až ke zlaté stuze

Obec Ratměřice z Benešovska zastoupí letos Středočeský kraj v celostátním kole soutěže Vesnice roku 2010. Titulem se může obec pyšnit mimo jiné i proto, že tamní lidé komisi přesvědčili, že i v malé vsi lze žít bohatým životem.

„Oceňuji především aktivní účast všech věkových skupin na kulturním a společenském životě. Úžasné jsou výtvarné sochařské semináře či galerie na plotě. Ratměřice jasně dokazují, že i v relativně malé obci lze žít pestrým životem. Investiční akce posledních let významně zlepšily životní úroveň v obci, kde je jeden druhému dobrým sousedem,“ pochválil vítěznou obec předseda hodnotitelské komise a starosta obce Petroviče Petr Štěpánek.

Vesnice letos nesoutěžila poprvé. Předloni už získala diplom za společenské aktivity a loni modrou stuhu za společenský život. „Vítězství nám přináší obrovskou radost a zároveň příslib do další práce,“ komentoval vítězství starosta Ratměřic Viktor Liška. Podle něj za úspěchem stojí velké úsilí mnoha lidí.

Ratměřice se nacházejí v jižní části benešovského okresu. K 1. lednu 2008 zde žilo 255 obyvatel s průměrným věkem 38 let. Obec je rozdělena do 3 místních částí – Hrzín, Ratměřice a Skryšov. Ratměřané spolu prožívají slavnosti a svátky jako například masopustní průvod, stavění máje, štědrovečerní setkání v kostele sv. Havla spojené se zpíváním koled, pouťovou a posvícenskou zábavu, plesy občanských spolků. „Vzácné je, že drtivá většina akcí začíná i končí dobrovolnou aktivitou občanů, kterým nechybí snaha udržovat staré zvyky i nápady na akce nové. Svou zodpovědností a angažovaností ukazují, že jim není lhostejné místo, ve kterém spolu se sousedy žijí,“ prezentuje obec na svých webových stránkách.

Ve Středočeském kraji se do soutěže přihlásilo 27 obcí, jejichž hodnocení provedla krajská komise ve dnech 31. května až 10. června 2010. Modrou stuhu za společenský život získala obec Kamýk nad Vltavou z Příbramska, bílou stuhu za činnost mládeže Krakov z okresu Rakovník. Zelenou stuhu za péči o zeleň a životní prostředí udělila komise vesnici Hlavenec z okresu Praha – východ a za spolupráci obce a zemědělského subjektu ocenila Dublovice z Příbramska.

Ústecký kraj

Po loňské bílé stuze letos sáhlo Březno po vítězství

Před rokem získala obec Březno z Chomutovska v soutěži Vesnice roku bílou stuhu za činnost mládeže. Letos se vesnice se zhruba 1300 obyvateli do klání přihlásila znovu a vyplatilo se – Březno se může honosit titulem Vesnice roku Ústeckého kraje 2010. V regionu se letošního ročníku soutěže zúčastnilo 22 obcí.

„Oceňuji především všestranný rozvoj obce. Staví se tu byty, buduje se infrastruktura, nezapomíná se na kulturní dědictví a živo je také v oblasti sportu i společenského života. Za zmínku stojí rovněž sanace bývalých kasáren a péče o místní části obce, stejně jako dobré hospodaření a účelnost vynaložených prostředků,“ řekl na adresu vítězné obce předseda hodnotitelské komise Karel Kopecký, starosta Horního Podluží, které získalo titul Vesnice roku 2008.

Obec tvoří osm místních částí – Březno, Denětice, Holetice, Kopeček, Nechranice, Stranná, Střezov a Víčice. Vzhledem ke své velikosti může obec místním občanům nabídnout komfort v podobě pošty, základní i mateřské školy, policie, několika obchodů a re-

staurací. V posledních deseti letech se díky značným investicím do komunikací, čistírny odpadních vod, místního zdravotního střediska, kotelny a podobně podařilo vylepšit ráz obce a zkvalitnit život v obci. Slavnostní předání ocenění se v obci uskutečnilo 24. srpna 2010.

Modrou stuhu za společenský život získala obec Košnice z Lounska, bílá stuhu za činnost mládeže poputuje do obce Malé Žernoseky z okresu Litoměřice. Zelenou stuhu za péči o zeleň a životní prostředí vysloužila ves Růžová z Děčínska a oranžovou stuhu za spolupráci obce a zemědělského subjektu udělila komise obci Vrbice z Litoměřicka.

Zlínský kraj

Obec Hvozdná oslovila komisi bohatým společenským životem

Zlatou stuhu a titul Vesnice roku Zlínského kraje putuje letos do obce Hvozdná na Zlínsku. Hodnotitelskou komisi zaujala zejména aktivním životem tamních spolků a organizací. Ve Zlínském kraji se přihlásilo do letošního ročníku soutěže Vesnice roku celkem 27 obcí, o 12 více než loni.

Obec Hvozdná, má více než 1150 obyvatel a leží asi 10 kilometrů severovýchodně od Zlína.

„Hvozdná je vyrovnaná ve všech směrech rozvoje obce, a přestože leží poblíž Zlína, zachovává si vesnický ráz. Má silnou tradici ochotnického divadla, velmi dobře tam pracuje občanské sdružení Valašský názor, ale i další organizace a složky podporují aktivní život v obci,“ říká na adresu vítěze předseda hodnotitelské komise Vojtěch Ryza, starosta obce Lidečko.

„Je to trochu šok. Opravdu jsem to nečekal. Kraj je opravdu krásný. Jsem zaskočený, protože si myslím, že jsou tady i pěknější obce,“ sdělil novinářům bezprostředně po vyhlášení starosta Hvozdné Miroslav Válek. Podotkl, že hodnotící komisi zřejmě nejvíce oslovil společenský život. Obec je v širokém okolí mimo jiné známá díky aktivitám zdejších divadelních ochotníků. Tamní ochotnické divadlo loni oslavilo 100 let a je nejdéle působícím ochotnickým divadlem ve Zlínském kraji.

Obec Hvozdná se rozkládá severovýchodně od krajského města Zlína, do kterého většina obyvatel jezdí za prací. Obec může počítat s finanční odměnou dva miliony korun, kdy jeden milion korun půjde z rozpočtu Zlínského kraje a další milion ze státního rozpočtu. Modrá stuhu za společenský život náleží obci Zašová, za činnost mládeže si odnáší bílou stuhu obec Nedašov, oranžovou stuhou se může pyšnit obec Francova Lhota, která byla ohodnocena za dobrou spolupráci se zemědělskými subjekty. Za péči o zeleň a životní prostředí putuje Zelená stuhu do Komni.

„Chtěl bych poděkovat všem starostkám a starostům a jejich prostřednictvím také zastupitelům obcí a všem občanům, kterým záleží na tom, aby jejich obce byly nejen pěkně upravené, ale také aby se v nich lidem dobře žilo. Soutěž letos ukázala, že výrazně roste kvalitativní úroveň ve všech hodnocených oblastech a především v společenském a spolkovém životě. S tím souvisí udržování a obnova místních tradic a obyčejů, práce s dětmi a mládeží, péče o vesnickou pospolitost i pomoc potřebným. Zcela převratně se rok od roku zlepšuje také schopnost obcí prezentovat výsledky své práce,“ řekl hejtmán Zlínského kraje Stanislav Mišák.

Olomoucký kraj

Obci Vikýřovice po loňském druhém místě připadlo vítězství

V Olomouckém kraji se letos může prvenstvím v soutěži Vesnice roku pyšnit obec Vikýřovice na Šumperku. Obec se klání zúčastnila opakovaně, loni jí prvenství uniklo jen o vlásek. Letos ale porotou přesvědčila vyváženost všech hodnotících kritérií včetně aktivního zájmu obyvatel o dění v obci.

Díky vítězství se Vikýřovice s 2170 obyvateli mohou těšit na dotaci jeden milion korun na svůj rozvoj. „V minulosti jsme získali bílou stuhu za činnost mládeže. Loni jsme skončili v celém krajském kole druhí. Za naše plus považuju to, že se nezaměřujeme jen na určitou věkovou skupinu, snažíme se myslet na všechny od dětí po seniory,“ řekla novinářům starostka obce Zdeňka Riedlová.

V Olomouckém kraji se přihlásilo do letošního ročníku soutěže Vesnice roku celkem 36 obcí, což je o tři více než před rokem. Podle předsedkyně hodnotící komise a starostky Těšetic Hany Rozsypalová byl výběr komise složitý, neboť obce byly velmi vyrovnané. „Hodnotitelskou komisi zaujaly Vikýřovice mimořádnou vyvážeností ve všech hodnotících kritériích. V soutěži Vesnice roku nejde totiž zdaleka jen o vzhled obce, ale především o život v ní, o udržování a obnovu míst-

ních tradic. Důležitá je také aktivní účast obyvatel na společenských a sportovních událostech,“ uvedla Rozsypalová.

Obec v posledních dvou letech věnovala na investice zhruba 60 milionů korun. Vybudovala například dům s chráněnými byty a centrum sportu a zábavy.

První zmínku o obci lze v historických pramenech najít z roku 1391. Obec leží v nadmořské výšce 335 m n. m. a je rozložena na levém břehu řeky Desné, která ji odděluje od protějšího Rapotína. Na jižním okraji s Vikýřovicemi splynula osada Krenišov. Na východ od obce vede železniční trať, která byla při povodních v roce 1997 zcela zničena. Vikýřovice spolu s dalšími 7 obcemi tvoří mikroregion Svazek obcí údolí Desné, který byl vytvořen právě za účelem zprovoznění železniční tratě Šumperk–Kouty nad Desnou, Petrov nad Desnou–Sobotín.

Modrou stuhu za společenský život letos v Olomouckém kraji získala obec Dřevohostice z Přerovska, bílá stuhu za činnost mládeže poputuje do obce Skalka na Prostějovsku. Zelenou stuhu za péči o zeleň a životní prostředí udělila komise vesnici Smržice na Prostějovsku a oranžovou stuhu za spolupráci obce a zemědělského subjektu obci Skalička na Přerovsku.

Loni se Vesnicí roku Olomouckého kraje stal Tučín z okresu Přerov, který nakonec zvítězil i v celostátním kole.

Zejména všestranným rozvojem obce si titul Vesnice Ústeckého kraje získala obec Březno.

Téma připravila maš

Tříčlenné komise mají v těchto dnech za úkol hodnotit místní akční skupiny v celé České republice, aby vyšlo najevo, zda opravdu všechny kvalitně pracují. Co nevidět se uskuteční pro venkov významný veletrh Země živitelka v Českých Budějovicích. A jak vlastně bude místním akčním skupinám po roce 2013? To všechno jsou hlavní témata, která v současné době zajímají Národní síť MAS a jejího předsedu Františka Wintera. Po roce opět přinášíme ve Zpravodaji venkova rozhovor s jedním z hlavních aktérů rozvoje venkova.

HODNOCENÍ MAS

Během července a srpna objíždí hodnotící komise složená ze zástupců NS MAS, ministerstva zemědělství a SZIFu jednotlivé místní akční skupiny v České republice. Proč se to děje a kdo konkrétně je v této hodnotící komisi?

Jednotlivé hodnotící komise jsou složeny ze zástupců Národní sítě místních akčních skupin, kteří jsou vždy předsedy té které komise, jsou tam dále zástupci krajských agentur zemědělství a venkova, a zástupce Státního zemědělského intervenčního fondu. Hodnocení probíhá proto, aby ministerstvo zemědělství, jako řídicí orgán Programu rozvoje venkova, získalo informaci o tom, jak místní akční skupiny financované tímto programem fungují, jak jsou tyto finance efektivně rozděleny. Jde také o rozdělení finančních bonusů místním akčním skupinám. Po dvou letech se budou udělovat bonusy prvním čtyřiceti osmi vybraným MAskám. A když už se k hodnocení přistoupilo, neudělá se jen u 48 vybraných v první vlně, ale u všech 112, které realizují Leader. Myslím, že na základě tohoto hodnocení vznikne škála místních akčních skupin, které budou rozděleny do kategorií či skupin, kterých bude asi pět. Podle toho, v jaké skupině se místní akční skupina umístí, tak budou přidělovány bonusy. Taková je nyní naše představa. Samotné hodnocení je financováno z prostředků Celostátní sítě pro venkov (CSV), což je důkazem aktivního zapojení této do realizace programu Leader a IV. osy Programu rozvoje venkova.

Co z toho budou místní akční skupiny mít? A co si od toho slibují hodnotící orgány jako je SZIF či ministerstvo zemědělství?

Myslím, že jak ministerstvo, SZIF, tak i NS MAS získají informaci o tom, jak jednotlivé MAsky fungují, jak jsou aktivní a jejich práce efektivní. I místní akční skupiny budou vědět, jak si stojí v konkurenci ostatních.

Jak bude komise postupovat – jakým hodnocením budou ta data dále podstoupena?

Vizi venkova po roce 2013 už si musíme vytvořit sami!

Rozhovor s Františkem Winterem, předsedou Národní sítě MAS: Za čtyři roky dokázala Síť tolik, že se od nás mohou v Evropě i učit

František Winter, předseda Národní sítě MAS

Zejména budou sloužit ministerstvu zemědělství k tomu, aby se rozdělilo finanční bonusy, zatím nejsme dohodnuti s ministerstvem, zda to bude poměrnou částí, nebo zda to bude podle těch skupin, do kterých budou MAsky zařazeny. Nicméně už jen to, že národní síť, ministerstvo i SZIF získají aktualizovanou databázi jednotlivých MAS a jejich činností, tak to má obrovský význam. Ať už pro různé analýzy nebo vyhlášení dalších výzev apod. Myslím si, že v tuto chvíli to bude mít význam i pro ná-

rodní síť, aby měla jasno v tom, jaké kategorie MAs se v její členské základně vyskytují, které MAS mohou předávat své zkušenosti a kterým MAS je třeba pomoci v jejich činnosti.

Bude to hodnocení jednorázové nebo bude pokračovat i v příštích letech?

Dohodli jsme se s ministerstvem zemědělství, že takové hodnocení budou probíhat jednou za rok. Ještě nevíme, zda ve stejné podobě a také zda ve stejném období.

Letošní načasování v době prázdnin je trochu nešťastné. Na druhou stranu mám za to, že místní akční skupiny by už jen podle názvu měly projevit „akčnost“, schopnost reagovat v případě potřeby i ve velmi krátkém časovém intervalu. Tím myslím, že v MASkách by měli pracovat lidé, kteří jsou schopni reagovat na jakoukoliv výzvu a v kterémkoliv období.

Co bude bezprostředně po vyhodnocení všech MAS následovat? Jaký bude výstup?

Ač je to mírně v časovém presu, my jsme zvolili toto časové období záměrně kvůli mezinárodnímu veletrhu Země žitelka. Na Večeru venkova, který se uskuteční 27. srpna pod hlavičkou NS MAS, bychom chtěli vyhodnotit deset místních akčních skupin, které zvládly celé hodnocení nejlépe, dokázaly přesvědčit hodnotitelskou komisi, že jejich činnost rozvíjí metodu (nejen program) LEADER na venkově. Nebude to pořadí od prvního do desátého místa, měla by to být taková TOP 10. A věřím, že toto slavnostní vyhodnocení provede již nový ministr zemědělství.

ZEMĚ ŽIVITELKA

Národní síť místních akčních skupin se takto organizovaně účastní Země žitelky již po třetí. Co letos připravujete, na co se mohou návštěvníci pavilonu venkova těšit?

Novinka je jedna zásadní – chceme společně prezentovat činnost MAS a zároveň regionální produkty. Jde hlavně o to, že MASy se staly také regionálními koordinátory v systému značení regionálních produktů v jednotlivých oblastech republiky. Takže je chtějí prezentovat, nabídnout návštěvníkům výstavu.

Samozřejmě nemohu ještě vědět, čím nás překvapí jednotlivé místní akční skupiny. V každém případě hlavní prezentace proběhne opět v pavilonu R1, což je druhý největší pavilon na českobudějovickém výstavišti. Už to, myslím, řadí místní akční skupiny a prezentaci jejich činnosti na venkově mezi nejvýznamnější vystavovatele na veletrhu. Chceme to pojímat jako prezentaci českého a moravského venkova, takže ve spojitosti s pavilonem R3, kde budou prezentovány regionální výrobky pod záštitou Agrární komory ČR, Národní sítě MAS a Spolkem pro obnovu venkova ČR chceme prezentovat jednak činnost MASek, a k tomu již zmíněné regionální produkty.

Jaký bude ještě další doprovodný program?

V programu se počítá s tím, že kromě prezentace místních akčních skupin, bude na venkovním prostranství tzv. venkovská tržnice, kde budou umístěny stánky s regionálními produkty z území působnosti místních akčních skupin – takže to nemusí být jen potraviny, ale třeba i umělecké předměty apod. A na venkovní ploše, která je součástí

pavilonu R1 bude postavena tzv. venkovská hospoda.

Na venkovním podiu, které je vystaveno ve spolupráci s ministerstvem pro místní rozvoj a Spolkem pro obnovu venkova, bude zajištěn celodenní kulturní program v dopoledních i odpoledních blocích a navíc se zde bude prezentovat během poledne Asociace kuchařů ČR.

VIZE VENKOVA PO ROCE 2013

Uskuteční se na Živitelce opět i nějaký odborný seminář o venkovu?

Spolek pro obnovu venkova má tradičně v pátek dopoledne svou konferenci, která bude zaměřena na malé obce. Přišli jsme s návrhem, že by se mohla uskutečnit panelová diskuse k vizi, co bude s místními akčními skupinami a venkovem po roce 2013. Takže bychom chtěli v pátečním odpoledni zhruba od 14ti hodin uspořádat program, kam pozveme představitele ministerstva zemědělství a pro místní rozvoj, zástupce neziskových organizací, agrárního sektoru a zkusíme se s nimi pobavit, jakou oni mají představu, co by se v té naší vizi mělo objevit a s čím by oni počítali, co by bylo z jejich pohledu dobré pro venkov a zejména v souvislosti s děním po roce 2013. Z toho by také ta naše vize a strategie měla do budoucna vycházet.

Dostali jsme se k vizi venkova po roce 2013, o tom už jednaly pracovní sku-

piny NS MAS v Říčanech u Prahy, rovněž ve Vrbici v Královéhradeckém kraji. Hovořilo se tam mimo jiné také o budoucím financování MAS. Jaké jsou teď vstupní pozice národní sítě a co národní síť očekává od formulování této vize?

My bychom rádi ministerstvu zemědělství podkladový materiál pro vyjednávání nejen na ministerstvu, ale samozřejmě i v Bruselu. Slíbili jsme si to, dali jsme si to jako úkol na valné hromadě, která se uskutečnila letos na jaře, a předpokládáme, že díky tomuto materiálu přispějeme k tvorbě celkové vize ministerstva zemědělství nejen co se týče agrárního sektoru, ale samozřejmě i rozvoje venkova. Myslíme si a jsme přesvědčeni o tom, že už to nemůže být tak, že za nás někdo něco napíše. Ale my budeme ti, kteří vytvoří podkladový materiál, podle kterého by se měl venkov rozvíjet po roce 2013.

Je v této chvíli ještě předčasné mluvit o tom, zda bude politika venkova opět součástí Společné zemědělské politiky, nebo spíše regionální politiky, kterou řeší DG Regio?

Opravdu na tuto otázku asi těžko někdo odpoví. Tady bude asi rozhodující, jak se k tomu postaví zejména zakládající členské státy Evropské unie. Protože tak, jak se k tomu třeba stává v současné době některé západoevropské země – těžko říct – mně to připadá, že ta činnost mírně zaspala, místní akční skupiny tam šly do útlumu. Na druhou stranu metoda LEADER je na půdě Parlamentu EU stále velmi atraktivní. Takže těžko říct, jakým způsobem se tohle bude vyvíjet. V každém případě naší snahou bude tihle vizi probudit a prostřednictvím našich zástupců jak v ELARDu (asociace evropských MAS), tak v ENRD (oficiální Evropské síti rozvoje venkova) se snažit vyjednat co možná nejlepší podmínky pro český a moravský venkov.

Dalo by se tedy říct, že například v Německu či Francii už jsou MAS tak trochu jsou za svým zenitem, zatímco ve východní Evropě spíše mají takový ten motivační prvek a jsou jakýmsi motorem rozvoje?

Podle toho, co vím, a co jsme si samozřejmě zjišťovali, mně připadá, že ve staré evropské patnáctce jsou MAS buďto stabilizovány anebo jsou v mírném útlumu. Zato v nových přistoupivších zemích je teď ten boom, tam se začínají seznamovat s možnostmi, které jsou. A my jsme někde mezi tím – i když, dalo by se říci a evropská komise to také tak hodnotí – co se týče aktivity a výsledků místních akčních skupin, jsme řečneme do desátého místa v Evropě, což je pro nás velmi potěšitelné, protože Národní síť MAS, která má svou čtyřletou historii, dokázala docela dost, a myslím, že ostatní státy se od nás mohou opravdu učit.

Jakou roli by MAS v budoucí vizi venkova měly hrát? Je představa, že se těch 112 místních akčních skupin udrží i do budoucna? Mají šanci i po roce 2013?

Myslím, že k odpovědi na tuto otázku nám dost pomůže i to hodnocení a že za měsíc budeme chytřejší.

NOVÁ VLÁDA / ZPRAVODAJ?

Dnes už máme novou vládu. Jednali jste už s politickými stranami a prezentovali své představy o tom, co byste chtěli, aby zařadily strany do svých programů?

Samozřejmě jsme se snažili nové politiky oslovit. Myslím, že stojí za zmínku, že jsme společně s předsedou Spolku pro obnovu venkova Eduardem Kavalou oslovili pana poslance Jan Gazdika z TOP 09. Toto setkání považují za velmi důležité. Pan Gazdik nás přijal a podpořil všechny myšlenky z petice SPOV proti diskriminaci venkova, které byly schváleny Senátem České republiky. To znamená podpora českého venkova a zejména malých obcí a revize rozpočtového určení daní. Byli bychom rádi, kdyby se v programovém prohlášení vlády objevilo slovíčko LEADER v jakékoliv souvislosti s rozdělováním finančních prostředků. Podobné jednání jsme absolvovali se zástupcem Věcí veřejných a kontaktujeme i ODS. Budeme muset doufat, že v jakémkoliv znění se v novém prohlášení vlády objeví něco o novém rozpočtovém určení daní nebo o LEADERu.

Národní síť místních akčních skupin začala před několika měsíci ještě úžeji spolupracovat se Spolkem pro obnovu venkova, svědčí o tom například přejmenování našeho zpravodaje na Zpravodaj venkova, který je nyní společným dílem Spolku a Sítě. Možná bychom na tomto místě mohli našim čtenářům říct, proč k tomu sloučení došlo?

Jednak jsme hledali cestu a formu, jakým způsobem prezentovat činnost místních akčních skupin, zkusili jsme to s elektronickým bulletinem – což nám nepřineslo kýžený výsledek – a co si budeme povídat – pro místní akční skupiny jsou klíčovým partnerem obce, podnikatelský a neziskový sektor. Nicméně obce hrají hlavní roli při prezentaci a nám se proto toto spojení zdálo velice příznivé, protože Zpravodaj Spolku byl určen zejména obcím a teď když se tam objevily i informace o činnosti místních akčních skupin, tak ten zpravodaj míří k více čtenářům, a i obce se dozívají více o činnosti místních akčních skupin a naopak MAS mají více možností nahlédnout pod pokličku dění v malých obcích. Myslím si, že toto spojení bylo velmi dobré a strategické a je ku prospěchu obou organizací.

Můžeme říct, že rozhovor vzniká v Olomouci po jednání výboru NS MAS. Co v současné době Národní síť MAS aktuálně – kromě hodnotící komise MAS a vize venkova po roce 2013 – řeší?

Národní síť stále plní hlavní téma – a to je vlastní činnost místních akčních skupin, to znamená, že hlavní náplní je stále jednání tematické pracovní skupiny Leader, která se snaží ve spolupráci s řídicím orgánem ministerstva zemědělství a Státním zemědělským intervenčním fondem opravovat pravidla jednotlivých os, kterých se týká činnost MAS. To je stěžejní téma. Přesto si myslím, že ta jednání jsou v poslední době na daleko lepší a daleko solidnější úrovni než bylo v letech minulých a myslím, že postupem času společnou řeč najdeme jak s řídicím orgánem, tak i se Státním zemědělským intervenčním fondem. Nebojím se říct, že vstřícnost SZIFu je daleko větší než v minulých letech.

Rozhovor vedl Tomáš Šulák

Spolek vyzval všechny politické strany ve sněmovně k podpoře venkova

Vážený pane předsedo ODS, TOP 09, VV, ČSSD, KSČM,

v souvislosti se známým volebním výsledkem a dlouhodobou systémově neřešenou problematikou venkova jako celku, se na Vás obracím jménem Spolku pro obnovu venkova ČR (dále jen Spolek) s žádostí o zapracování níže uvedených témat do Programového prohlášení pro nastupujícího volebního období.

Z naší dlouhodobé zkušenosti doporučujeme učinit následující kroky:

1. změnit „Zákon o rozpočtovém určení daní“ tak, aby nebyl venkov diskriminován vůči větším sídlům,
2. přehodnotit systém dotací s cílem posílit rozpočty obcí,
3. vyřešit financování přenesené působnosti,
4. přijmout samostatný „Zákon o venkově České republiky“, který by kodifikoval pojem venkov a jasně odpovědnost za jeho další rozvoj,
5. novelizovat „kompetenční zákon“ tak, aby se zvýšila odpovědnost Ministerstva zemědělství za rozvoj venkova až po jeho přejmenování na Ministerstvo venkova,
6. výhledově ve všech vládních dokumentech zapracovat doplnění vlivu na venkov.

Dovoluji si upozornit na skutečnost, že Spolek inicioval Petici proti diskriminaci obyvatel venkova, která byla Senátem PČR přijata a v plném znění schválena dne 26. 3. 2008.

Oslovení politických stran bylo prodiskutováno na jednání Spolku dne 1. 6. 2010. Jednání se zúčastnil Ing. Bartoněk, předseda Sdružení místních samospráv ČR, který jménem svého sdružení s oslovením souhlasí.

Žádám Vás také o předání našeho požadavku všem zvoleným poslancům za Vaši stranu.

S úctou

V Bělotině 25. 6. 2010

Seriál

Ladislav Zoubek: správné knihovně musí být znát, že to tam dýchá a žije

Anketa hodnotících komisařů v krajském kole soutěže Vesnice roku (6. díl)

Ladislav Zoubek je ředitelem Městské knihovny v Děčíně. Jako hodnotící komisař zastupuje Ústecký kraj a to již od roku 2000. Za tu dobu získal řadu nových a cenných zkušeností, a jak sám říká, velmi mile ho překvapuje, že díky soutěži se řada knihoven zlepšuje. „V několika obcích byla díky našim aktivitám dokonce otevřena nebo znovuotevřena nová knihovna – co si víc přát?“

1. Můj vztah k venkovu?

Zajímám se dlouhodobě o venkovskou problematiku, velmi rád hovořím se starosty obcí o problematice, a to zdaleka nejen o knihovně, velmi často podnikám soukromé výlety na venkov, miluji lidovou architekturu, mám rád obyčejné venkovské lidi, ...

2. Jak má (podle mého názoru a mých zkušeností) vypadat „správná venkovská knihovna“ – co tam nesmí chybět?

Útulná, bez nutnosti supermoderního nábytku, ale čistá, uklizená a upravená, zkrátka aby bylo vidět, že v ní dýchá život. Důležitý je kvalitní fond (bohužel i ten „čtivý“), dostatek místa k sezení, aby mohla knihovna plnit funkci setkávání. Fond by rozhodně neměly tvořit jen výměnné soubory a zaprášený nepůjčovaný stálý fond. Měla by mít nápaditou výzdobu, nástěnky, propagace nové literatury a dalších možností v knihovně. Výpočetní technika by neměla být někde stranou v „kumbálu“, ale integrálně začleněná do prostoru (a tedy i činnosti) knihovny.

3. Mé zkušenosti se soutěží Vesnice roku – co se mi líbí, co mne inspiruje a co mi naopak vadí či dokonce chybí?

Překvapivě mám velmi dobré zkušenosti s celou soutěží. V našem kraji jsem dlouhodobým členem komise a domnívám se, že respektovaným všemi členy a mnohými starosty (opakované návštěvy). V několika obcích kvůli našim aktivitám byla otevřena nebo znovuotevřena nová knihovna – co si víc přát? To je to, co mi na soutěži připadá cenné – představitelé obcí většinou berou existenci knihovny jako nedílnou součást kvalitního fungování obce. Samozřejmě, že aktivní činnost knihoven mne inspiruje v mé práci s venkovskými knihovnami v našem okrese, ale většinou jsem zklamaný nedostatečnou metodickou prací pověřené knihovny – venkovské knihovny mají povětšinou jen zastaralý stálý fond a trochu výměnné soubory... a samozřejmě mne velmi mrzí, když se dozvídám, že děti na internet chodí, ale knížku si nepůjčí...

Anketu připravuje Daniela Wimmerová

Tříčlenné komise NS MAS, MZe a SZIF hodnotí 112 MAS ve všech krajích

Čtyři týdny – od 12. července do 6. srpna – objíždějí hodnotitelské komise složené ze zástupců NS MAS, MZe (zástupci agentur pro zemědělství a venkov) a SZIF všechny kraje, aby posoudily činnost všech 112 místních akčních skupin. Komise přímo v sídlech MAS zjiš-

tují, jak regionální kanceláře pro LEADER fungují, co dělají a ministerstvo zemědělství ve spolupráci se SZIF a NS MAS hodlá vytvořit jejich stupnici – tedy označit MAS, které jsou vynikající, které jsou dobré, které jsou lepší standard a ty, které by se měly rozhodně zlepšit.

V prvním týdnu se hodnotily MAS z Jihomoravského, Olomouckého a Moravskoslezského kraje, v dalším týdnu následovaly MAS z Královéhradeckého kraje a Vysočiny, pokračovalo se v Plzeňském, Zlínském a Jihočeském kraji (vybrány snímky z LAG Strakonicko s důvěkou a MAS Vltava) a kolečko se uzavře v Karlovarském, Ústeckém, Libereckém, Pardubickém a Středočeském kraji.

Výsledky hodnocení 112 MAS budou zveřejněny na Večeru venkova v rámci veletrhu Země živitelka v Českých Budějovicích. **TSU**

Modlitba za domov 2010: druhý rok spolupráce NS MAS a Ekumenické rady církví

Místní akční skupiny z celé republiky se již podruhé spojují ve spolupráci s ekumenickou radou církví a připravují pout na horu Říp, která se tradičně koná ke dni státnosti 28. října. Celá akce začíná již teď – možností pro děti zapojit se do výtvarné soutěže na téma Domov a pro dospělé, soutěž literární na téma modlitba/ přání za domov. (Plakáty soutěží byly uvedeny v minulém čísle Zpravodaje venkova). V Krabčicích pod horou Říp pak proběhne přímo 28. října 2010 celodenní program – pouť na horu Říp s tematicky zaměřenými zastaveními, stánky a prezentace na louce v Diakonii, program pro děti i dospělé s moderovanými vstupy o rozvoji venkova a spolupráci. V rámci dopoledne bude i odborný seminář s panelovou diskuzí na téma Leader a možnosti venkova, který zajišťuje MAS Říčansko. Odpoledne pak završí slavnost, kterou v přímém přenosu bude přenášet ČT2 (v roce 2009 sledovanost 178 tisíc diváků v kategorii 15+).

Jak říká koordinátorka akce za MASy, Ludmila Třeštíková „Společná akce MASek a církví napomáhá vnímání akčních skupin veřejností nejen jako zprostředkovatelů dotací, ale jako nositelů strategie, historického a kulturního rozvoje a organizací podněcujících širokou spolupráci.“

V minulém roce se zúčastnilo akce 14 církví a 14 místních akčních skupin a vzájemně navázali partnerství. V tomto roce očekáváme zájem větší. Konkrétním výsledkem spolupráce by měly být projekty PRV Leader IV.2.1. – Spolupráce mezi MAS, a to cesty České státnosti – jedna na území Čech, jedna na Moravě. MASky vytipují lokality a spojí se v projektu, církve dodají historické a duchovní zamýšlení nad tématy od počátku dějin ČR do současnosti. Jednotlivá zastavení mohou upomínat Modlitbu za domov (kresby z výtvarné a modlitby z literární soutěže). Tímto vzniknou poutní cesty, které odkáží k duchovnímu a historickému dědictví naší země.

Pokud se chcete k akci přidat, jako organizace či doporučit místního výrobce, neváhejte se přihlásit na e-mailu koordinator@ricansko.eu nebo tel: 774 780 039 L. Třeštíková.

MAS Říčansko o.p.s.

Výbor NS MAS jednal popatnácté, tentokrát na kraji v Olomouci

Výbor NS MAS ČR se sešel 13. 7. 2010 na svém zasedání v Olomouci. Jednání se uskutečnilo na Krajském úřadě Olomouckého kraje za účasti 11 členů výboru, zástupců CP SZIF, MZe a Olomouckého kraje. Na programu bylo hodnocení činnosti od poslední schůzky výboru v Říčanech předsedou Františkem Winterem a jako na každém jednání byla Janem Florianem, místopředsedou NS MAS ČR, hodnocena činnost tematické pracovní skupiny LEADER (TPS).

I na tomto jednání bylo hodně času věnováno „hodnocení MAS“. Krajstí zástupci referovali o připravenosti MAS ke kontrole, kterou provádí MZe, SZIF a NS MAS ČR. Bylo konstatováno, že ne všechny MAS poslaly podklady k hodnocení včas a kvalitně. Některé MAS považují termín k hodnocení za nevhodný – letní prázdniny, dovolené, krátký čas k přípravě podkladů. Členové výboru se shodli v tom, že všechny MAS měly stejné podmínky a možnosti. Většina MAS (tj. 90 %) podmínky splnila a těm, které nezaslaly formulář k hodnocení ve stanoveném termínu, navrhl Výbor NS MAS ČR penalizaci formou ztráty části bodového hodnocení. Tento návrh byl schválen a předložen MZe.

Důležitým bodem programu byla příprava na výstavu Země živelka (26. až 31. 8. 2010) a Večer venkova v Českých Budějovicích. NS MAS ČR bude vystavovat v pavilonu R1 a vedlejším venkovním prostoru, který bude věnován „regionálním výrobkům“. Dne 27. srpna se uskuteční Večer venkova pro všechny MAS a vystavovatele. Na Večeru venkova budou vyhlášeny výsledky hodnocení MAS.

Pracovní skupina VIZE (prezentována J. Kristem a J. Doubnerovou) navrhla uskutečnit na výstavě Země živelka panelovou diskusi na téma „VIZE 2014+“. Termín „panelu“ byl stanoven na 27. srpna od 14.30 hodin. V bodě různé byl mimo jiné Vladimírem Hašem a Petrem Suškou prezentován projekt Modlitba za domov 2010 – spolupráce MAS ČR a Ekumenické rady církví. Projekt se bude realizovat v Krabčicích pod horou Říp 28. října 2010.

Zapsala Ing. Eva Hamplová, tajemnice NS MAS ČR

Seminář – územní plánování pro Středočeský kraj

MAS Servis Říčansko v reakci na ohlasy a potřeby venkovského středočeského území získal odborníky na praktické postupy a pomoc s problémy, se kterými se při územním plánování potýkají. Ve spolupráci s Českou zemědělskou univerzitou v Praze jsme připravili dva na sebe navazující semináře. Účast (včetně oběda) je pro subjekty (obce, NNO, podnikatele i aktivní občany) ze Středočeského kraje zdarma.

Počet míst je omezen, přihlaste se ještě dnes. **Termíny 15. 9. 2010 9.00–16.00** 1. část, **29. 9. 2010 9.00–16.00** navazující 2. část a **Exkurze 13. 10. 2010** (příp. dle dohody s účastníky, 4 hodiny). Místo konání je Olivova nadace, Olivova 224, 251 01 Říčany (areál dětské léčebny). Program bude uzpůsoben podle konkrétních požadavků účastníků. Seminář přinese kompletní přehled o územním plánování, odpovědi na konkrétní dotazy, praktické výstupy – rady k ÚP, tištěnou příručku, CD-R se všemi texty a materiály, přístup k webovému portálu k problematice. Přihlášky na www.uzemniplany.ricansko.eu

Celostátní síť pro venkov - MZe, Národní síť MAS ČR, SPOV ČR a Agrární komora ČR

vás zve na společenské setkání při výstavě **ZEMĚ ŽIVITELKA – pavilon R1**

VEČER VENKOVA

Pátek 27. srpna 2010

- 18:30 Zahájení**
- 19:00 Projevy pořadatelských organizací**
- 21:00 Předávání ocenění Místním akčním skupinám**
- 22:00 Kulturní program**
Dechová kapela Pavla Havlíka
Skupina K.M.Č
- 24:00 Zakončení**

Vize venkova 2014–2020: Zapojte se do formulování společného postoje

Vzhledem k tomu, že se v současné době stále častěji skloňuje budoucnost venkovské politiky pro rozvoj venkova, rozhodli jsme se otevřít také na stránkách Zpravodaje venkova diskusi na téma Vize venkova po roce 2013, resp. pro období 2014–2020, kdy bude nové plánovací období Evropské unie. K vizi venkova se sešly pracovní skupiny Národní sítě MAS a podobné aktivity zahajuje i Spolek pro obnovu venkova. Tyto náměty by měly posloužit také k formulování národní vize a postoje oficiální české politiky. To vše se odehrává na pozadí vytvoření nové vlády, vzešlé z poslaneckých voleb v roce 2010 a jejího programového prohlášení, se kterým předstoupí před Poslaneckou sněmovnu.

Vstupní nástin tezí zpracoval Jiří Krist zástupce NS MAS za Moravskoslezský kraj, předseda MAS Opavsko, EKOTOXA. Jak uvádí v průvodním komentáři, jde o zárodek úvah na téma Strategický plán rozvoje venkova na léta 2014–2020, a z něj vytažený pohled MAS, inspirovaný dnešními SPL, ISÚ, PRV, Zelenou úsporám. Tyto postřehy by měly být základem pro budoucí pozici LEADERU jako univerzálního inovačního programu pro venkov napříč osami a programy.

Černě označené pasáže jsou původní texty Strategického rámce udržitelného rozvoje, tak jak jej schválila vláda, červeně označené pasáže jsou jeho komentáře, návrhy a příklady myšlenek. Jde o podklad k panelové diskusi NS MAS na Zemi živitelce. Do Vánoc by měl být text odladen a zpracován jako poziční a výhledový dokument NS MAS ČR pro MZe, MMR, MŽP a ostatní. **TSu**

Vize:

Venkov jako společenství šťastných, zdravých a bohatých lidí, kteří udržují a rozvíjejí venkovské hodnoty v kultuře, v podnikání i v sociálních vztazích a spolupracují přitom jak mezi sebou navzájem, tak se svými sousedy doma i v zahraničí. Venkov jako sebevědomý a rovnoprávný partner města, který šetrně a odpovědně sám hospodaří se svými zdroji a chrání i rozvíjí prostředí venkova, sídla i krajinu, zděděné po předcích, aby je v pořádku zachoval sobě i pro budoucí generace.

5 Prioritních os:

I. ČLOVĚK A SPOLEČNOST

POJMY: životní styl, osobnost, rodina, společenství, začlenění, kultura, etika, estetika, znalostní společnost

1.1 ZLEPŠOVÁNÍ PODMÍNEK PRO ZDRAVÝ A SPOKOJENÝ ŽIVOT NA VENKOVĚ

Cíl 1: Stabilizovat venkovská společenství prostřednictvím etické výchovy

Positivní ovlivňování postojů, motivace obyvatel venkova, zdůrazňování hodnot a norem, typických pro venkov, výchova lidí, schopných žít a spolupracovat na venkově. Výchovou podporovat vytváření harmonických

vztahů především v rodině, ale i vztahů v společenstvích a spolcích, v obci i v regionu, mezi národnostmi a etniky i mezigeneračně. Zdůraznit etiku venkova jako výraznou hodnotu.

Cíl 2: Podporovat venkovská společenství rozvojem specifických sociálních služeb

Rozvoj a podpora všech typů sociálních služeb, které mohou prospět venkovským společenstvím: služby rodinám s dětmi (školky, jesle, mateřská centra, ...), služby seniorům (denní stacionáře, kluby, donáška jídla, ...), obecní terénní práce, následná péče, krizová pomoc, sociální kurátoři, sítě, profesionální pracovníci, obrana proti sociálnímu vyloučení, nastavení podle individuálních potřeb, informovanost o nabídce, řešení udržitelnosti – hlavně financování. Vše na základě specifických podmínek konkrétní venkovské obce, venkovského společenství, s využitím osvědčených postupů.

Cíl 3: Podporovat sociální začleňování znevýhodněných skupin obyvatel a snižovat rizika chudoby

Největší účinek má zde nabídka práce pro všechny sociální a vzdělanostní skupiny na venkově, což znamená např. podporovat sociální podnikání, komunální podniky, regionální ekonomiku, lokální trhy práce, využití multiplikačního efektu regionů.

Význam stability komunit pro ochranu proti chudobě, tak pro lokální ekonomiku i kvalitu bydlení či ochranu životního prostředí.

Význam vzdělávání v boji proti chudobě, nejlépe s participací ohrožených skupin na jeho přípravě, v motivaci k učení a vzdělávání, s cílem zajistit jim alespoň základní kvalifikaci pro život v moderní společnosti, formalizace vzdělání, osvědčení a ověřování, prokazatelnost výsledků.

Vést předškolní a školní zařízení tak, aby podporovala pospolitost komunit, bránila segregaci, podporovat spolupráci školy a rodiny, motivovat i rodiče a zapojit je do vzdělávání. **Uplatnit koncept venkovských komunitních škol pro celoživotní vzdělávání.**

Využití kultury v oblasti sociálního začleňování – tradice, folklór, hudba, ochotnické divadlo jako cesta začlenění do komunity. Zlepšovat přístup, hlavně pro děti a mládež, ke kvalitním kulturním službám v celé šířce, což je problém hlavně v odlehlých venkovských oblastech. Zvyšovat podíl dobrovolníků v kulturních službách – kulturní, osvětové, zájmové, okrašlovací spolky a neziskové organizace by měly být hlavním nositelem kultury venkova, kde pro profesionální organizace neexistuje dostatečný trh. Snižování rizika vzniku rozdílů ve zdravotním stavu populace vinou sociálního znevýhodnění.

Boj se sociálním vyloučením a znevýhodněním vedený pomocí svépomoci, dobrovolnictví a spolupráce s neziskovým sektorem. **Na venkově se soustředit na boj se sociálním vyloučením a chudobou v odlehlých oblastech a v lokalitách se soustředěnými sociálními problémy.**

Cíl 3 má vazbu s prioritami 3.1, 3.2 a 5.1.

Cíl 4: Snižovat zdravotní rizika související s negativními faktory životního prostředí a s bezpečností potravin

Snižovat rizika ze znečištění vzduchu, vody, půdy, potravin, z nadprodukce hluku a jiných negativních faktorů, přinášejících negativní dopady pro lidské tělesné i duševní zdraví.

Ochrana tradiční venkovské krajiny a venkovského stylu života jako vhodného prostředí pro moderního člověka a jeho životní styl s důrazem na zdraví a bezpečí. Informační a propagační kampaň specificky zaměřená na venkovské obyvatelstvo a venkovskou problematiku (znečištění ovzduší v malých obcích, kvalita pitné vody v malých zdrojích, hygiena místní produkce potravin, hluk z malých provozoven a dopravy, obsahy cizorodých látek v potravinách z maloprodukce atd.)

1.2 ZLEPŠOVÁNÍ ŽIVOTNÍHO STYLU A ZDRAVÍ POPULACE

Stávající životní styl může vést k nárůstu chronických onemocnění, proto je potřeba podporovat trendy k zdravějšímu a udržitelnějšímu způsobu života, snižovat výskyt rizikových faktorů, omezovat spotřebu a s ní související negativa

Cíl 1: Zlepšení životního stylu a zdravotního stavu populace

Životní styl je vedle kvality zdravotní péče hlavním faktorem, ovlivňujícím zdravotní stav populace. Omezením zdravotních rizik, zejména podporou zdravé výživy, omezování kouření tabáku, rozvoje tělesných aktivit a snižování stresu, lze snížit výskyt kardiovaskulárních a nádorových chorob, cukrovky a chorob pohybové a dýchací soustavy. Opatřeními zde jsou dlouhodobá a soustavná výchova, vzdělávání spotřebitelů, zvyšování nabídky zdravých a bezpečných potravin, zlepšování podmínek pro pohybové aktivity obyvatel, kampaně proti návykovým látkám, realizace programů primární prevence, programů omezení výskytu a zdravotních důsledků duševních poruch, významné jsou programy a kampaně na omezení úrazovosti – především u dětí a seniorů. Cílem je pro-

dloužení střední délky života a zvyšování podílu let života prožitých ve zdraví.

Venkov je konzervativní a pokusy o změnu životního stylu zde mohou být méně úspěšné než ve městech. Je potřeba zvolit vhodné metody a postupy, komponovat osvětu zdravého životního stylu do dalších oblastí rozvoje venkova. Venkov může být také „dodavatelem“ služeb pro moderní životní styl: zdravé potraviny, prostor pro pohybové aktivity, klidové oblasti atd. Stejně tak může být venkov místem pro spokojené staří – období po profesní kariéře.

Specifickým problémem venkova je zvýšení kvality primární zdravotní péče ve venkovských ordinacích – včetně specialistů (dětský lékař, gynekolog aj) a dostupnosti specializované zdravotní péče v městských centrech pro pacienty z venkova. Problém se úzce váže na dopravní obslužnost a spojení venkova s městy.

Cíl 2: Snižit dopady spotřeby obyvatel na ekonomiku, sociální a environmentální oblast

Osvětou a výchovou na obyvatelstvo, aby snižovalo dopady své spotřeby – spotřeby statků domácnostmi se má do r. 2030 zdvojnásobit, což by bez změny vzorců chování mělo zásadně negativní vliv na udržitelný rozvoj. Jako oblasti s největšími dopady na životní prostředí, sociální a ekonomickou oblast figurují konzumace potravin, užívání budov vč. spotřeby energií i vody a individuální automobilová doprava. K snížení negativních dopadů v těchto oblastech je třeba působit na obyvatele osvětou ve prospěch udržitelných vzorců spotřeby, podpořit informační kampaně o místní výrobě a spotřebě, zavést a sledovat indikátory udržitelné spotřeby a výroby, podporovat programy a projekty udržitelné spotřeby.

Udržitelná spotřeba je šancí pro evropský venkov, který kvůli nezapočítávání všech globálních nákladů a externalit (doprava, znečištění, dětská práce, ...) prohrává v globální soutěži. Regionalizace výroby a spotřeby může vyvažovat negativa globalizace ve prospěch větší udržitelnosti rozvoje především na venkově. Účinné jsou i modely dobrovolné skromnosti, spojené s upřednostňováním kvality před kvantitou, heslo „být místo chtít“, produkce a nakupování předmětů s vysokou životností, často z tradičních, přírodních, recyklovatelných a místních materiálů, což jsou opět venkovské vzorce chování – možnosti pro tradiční řemeslnou výrobu (nábytek, oděvy, obuv...) a místní produkci potravin. Novým trendem je oddělení dosavadního spojení pozitiv růstu od jeho negativ (decoupling), což je možné, byť obtížné řešení požadavku na větší míru spotřeby při menších dopadech na udržitelnost, cestou je aplikace výsledků vědy a výzkumu, moderních technologií, hledání synergických efektů – vhodné pro malé venkovské provozovny s pružným výrobním programem. Kombinace přírodních, tradičních materiálů a nových technologických postupů, maloobjemových výrob je pro moderní venkovská společenství typická, pro dosažení udržitelnosti je důležitý i tlak na udržitelnou spotřebu. Zásadní je role vzdělávání a informovanosti pro malé venkovské výrobce, jejich kooperace a síťování.

1.3 PŘÍZPŮSOBIT POLITIKY A SLUŽBY DEMOGRAFICKÉMU VÝVOJI A PODPOŘIT MEZIGENERAČNÍ A RODINNOU SOUDRŽNOST

Demografický vývoj si vynucuje rozšířit a zdokonalit systém podpory seniorů, přizpůsobit služby a produkty jejich potřebám, ale i využít potenciál starších občanů, včetně ekonomického. Na druhé straně je potřeba věnovat maximum pozornosti podpoře rodiny, porodnosti, sladění rodinného a pracovního života, přičemž rodinná politika státu musí být tak pestrá, aby vrátila suverenitu rozhodování o volbě životní strategie do rukou samotné rodiny.

Cíl 1: Zlepšit pohodu seniorů a zvýšit kvalitu života ve stáří

Dosažení podmínek pro zdravé, aktivní a důstojné stáří – využitím a rozšířením příkladů dobré praxe v oblasti bydlení, dopravy, zdravotních a sociálních služeb, kulturních a volnočasových aktivit i bezpečnosti seniorů. Prodloužení období ekonomické aktivity seniorů, zvýšení jejich zaměstnanosti, ruku v ruce se zlepšením zdravotní péče o ně, koordinace služeb a péče, systémy celoživotního vzdělávání i podněcování chuti se vzdělávat. Rozvoj pozitivních mezigeneračních vztahů, solidarity v rodině, komunitě i v celé společnosti.

Nutnost specifických sociálních služeb na venkově, využití osvědčených postupů a řešení, oboustranné napojení na sociální zařízení ve městech – venkov jako poskytovatel sociálních služeb pro seniory z měst i jako odběratel speciální péče v městských centrech. Různorodá a pestrá nabídka různých typů péče o seniory, od domů s pečovatelskou službou přes denní stacionáře až po koncepty docházkové pečovatelské služby. Podpora svépomocné péče, „sousedských“ služeb, nabídka aktivit typu Seniori seniorům, rozšíření zaměstnávání seniorů v místních službách pro obec a v péči o děti a životní prostředí, volnočasových aktivitách, jejich celoživotní vzdělávání v místních školních zařízeních – komunitní školy apod.

Cíl 2: Podporovat rodiny a usnadnit realizaci rodičovství

Posilovat roli rodiny, zdůrazňovat její význam pro zdravý vývoj společnosti, podpora mladých manželství jako sociální investice do budoucnosti. Harmonizace profesní kariéry s rodinným životem při dodržení rovnoprávnosti obou pohlaví v právech i povinnostech.

Péče o děti a mládež, podpora rozvoje osobnosti dítěte v duševní i tělesné rovině. Ochrana dětí a mládeže před sociálně-patologickými jevy, práce s ohroženými rodinami, dlouhodobě snižovat počty dětí v ústavní péči.

Posilování role spolků a sdružení, organizujících rodiče, vzdělávání a informace pro tyto subjekty. Spolupráce škol a školek s rodiči a prarodiči, zapojení obecních samospráv. Investiční i organizační a provozní podpora malokapacitních školních a předškolních zařízení, družin, volnočasových zařízení pro děti a mládež na venkově. Poradenské služby pro venkovské rodiny, sítě péče na venkově ve spolupráci s městskými poradnami.

PRIORITNÍ OSA II : EKONOMIKA A INOVACE

2.1 PODPORA DYNAMIKY NÁRODNÍ EKONOMIKY A POSILOVÁNÍ KONKURENCESCHOPNOSTI (PRŮMYSLU, ŽIVNOSTI, ZEMĚDĚLSTVÍ, SLUŽEB)

Otevřená ekonomika ČR, s vysokým podílem průmyslu, velkou energetikou a materiálovou náročností, orientovaná na vývoz a kooperaci s Německem a dalšími vyspělými zeměmi.

Cíl 1: Vytvořit příznivější podnikatelské prostředí a podpořit soukromou iniciativu

Snížení administrativní zátěže venkovských podnikatelů, především v zemědělství, stanovit časové a finanční limity požadavků, které pro podnikatele ročně mohou státní orgány požadovat v souvislosti s kontrolní činností a administrativou, hygienou apod. Snižit počet institucí a pracovišť státního byrokraticko-administrativního aparátu, převést jejich kapacitu do služeb pro podnikání na venkově.

Zjednodušit zakládání živností a umožnit plynulejší přechod z nezaměstnanosti do zaměstnanosti – daňové prázdny začínajícím podnikatelům, pokračující vyplácení podpor v nezaměstnanosti i nějaký čas po zahájení podnikání aj.

Preferovat produkci malých a středních podniků a místní produkty (zemědělské, řemeslnické) v dodávkách pro veřejný sektor – školství, veřejná správa, obrana, spravedlnost – např. ve stravování, a to s poukazem na udržitelnost jejich produkce, kratší přepravní vzdálenosti apod.

Cíl 2: Podpořit podnikání a konkurenceschopnost

Rozvoj kooperace venkovských podniků navzájem i s většími podniky, šíření know-how pro výroby s vysokou přidanou hodnotou, podpora služeb pro podnikání na venkově, vzdělávání a informovanost, podpora zavádění standardů (ISO, EMAS apod) v malých a středních podnicích na venkově. Podporovat snižování energetické a materiálové náročnosti (eko inovace) a využívání místních zdrojů energie a surovin, nevyužité plochy a budovy na venkově a místní pracovní sílu. Podporovat výroby s vyšší přidanou hodnotou a místním multiplikačním efektem, např. zhodnocení zemědělských produktů v tradičních potravinářských výrobcích s uplatněním v cestovním ruchu (např. sýry, vinařství, uzenářství, malé místní pivovary). Pozornost soustředit na ovocnářství, zelinářství, pěstování květin a okrasných stromů a keřů. Rozvíjet chov ryb, rybníkářství i sportovní rybolov co možná nejšetrnějším a udržitelným způsobem. Pokračovat ve faremních chovech lovné zvěře. Podporovat kulinářství a gastronomii, nejlépe zaměřenou na domácí kuchyni.

Cíl 3: Zefektivnit podporu malých a středních podniků

Především na venkově zvyšovat motivaci k podnikání, cíleně pracovat se začínajícími podnikateli, především s mladými lidmi, s nezaměstnanými, podporovat nové směry v podnikání, jako např. sociální podniky (senioři, zdravotně postižení, nequalifikovaní, ženy a jiné znevýhodněné skupiny), eko-podnikání (zpracování odpadů, obnovitelné energie, údržba zeleně, péče o krajinu,...) a jejich regionální multiplikační kombinace. Místní produkce řemesel a potravinářství, tradiční výrobky a služby v cestovním ruchu, volnočasové aktivity. Zapojit malé a střední místní podniky do integrovaných projektů rozvoje regionu, jmenovat zástupce podnikatelského sektoru do řídicích orgánů těchto projektů, šířit osvětu o významu místní spolupráce.

Cíl 4: Zkvalitnit a zefektivnit dopravu a zvýšit její bezpečnost

Na venkově zajistit dopravní obslužnost území ve vazbě na celostátní základní síť dopravní infrastruktury, jak v nákladní, tak hlavně v osobní hromadné dopravě. Modernizovat silniční a železniční infrastrukturu, především bodové závady ohrožující bezpečnost a plynulost dopravy. Budovat bezpečnou infrastrukturu pro pěší a cyklistickou dopravu. Zavádět nové technologie pro udržitelnou dopravu na venkově (vozidla na plyn, elektřinu včetně modernizace, elektrifikace místních železničních tratí) a podporovat i veřejnou nákladní dopravu na venkově, včetně logistických center. Bránit venkovský prostor před necitlivým vyváděním dopravy z měst obchvaty a okruhy, koordinovat vedení rychlostních silnic a dálnic tak, aby se omezil zábor a fragmentace venkovské krajiny. Provádět zlepšení organizace dopravy ve venkovském prostoru, zásadně zlepšit systémy integrované dopravy na rozhraní město – venkov i na samotném venkově – včetně večerních, nočních a víkendových spojů, zavádět nové metody dopravní obslužnosti území a informační systémy o ní, vhodné pro rozptýlené osídlení venkova – minibusy, taxi, sdílení a půjčování aut, apod. Snižovat hluk, emise a další zatížení z dopravy ve venkovském prostoru, jak z místní, tak tranzitní dopravy.

2.2 ZAJIŠTĚNÍ ENERGETICKÉ BEZPEČNOSTI STÁTU A ZVYŠOVÁNÍ ENERGETICKÉ A MATERIÁLOVÉ EFEKTIVITY HOSPODÁŘSTVÍ

Pro dosažení cílů diverzifikovat a udržitelně využívat energetické a materiálové zdroje má venkov zásadní a nepominutelný význam, pokud bude vůle a dostatek investic k využití tohoto potenciálu.

Cíl 1: Dosáhnout maximální energetické nezávislosti

K dosažení maximální energetické nezávislosti může venkovský prostor přispět co nejvyšším využitím potenciálu obnovitelných zdrojů energií, především ve formě energie biomasy, slunce, dále s určitými omezeními potenciál větru, vody a horninového prostředí. Reálný je cíl pokrývat z OZE 20 % domácí spotřeby do r. 2020. Maximální část spotřeby OZE by se měla odehrávat v malých a středních zdrojích energie na venkově, bez nutnosti dopravy biomasy na dlouhé vzdálenosti nebo budování nadmístních solárních či větrných elektráren, preferovány by měly být decentralizovaná, místní řešení, využití stávajících ploch, budov a střech – jde i o místní energetickou nezávislost. V kombinaci se snižováním energetické náročnosti lze dosáhnout energetické soběstačnosti venkova, minimálně v oblasti bydlení a malých a středních podniků.

Cíl 2: Dosáhnout maximální energetické bezpečnosti

Venkov a jeho energetický potenciál může být využit pro posílení energetické bezpečnosti státu, ale také by venkov měl zvyšovat svou vlastní, místní a regionální bezpečnost, odolnost proti výpádkům síťových energií a jiným rizikům. Cestou k tomu je využívání místních, co nejvíce decentralizovaných obnovitelných zdrojů energií, zvyšování bezpečnosti a spolehlivosti dodávek, posilování dopravních cest a vedení energií. Zároveň je nutné dbát o snižování zátěže prostředí i udržitelnost využívání, včetně řízení rizik – např. zachování organického podílu v půdě ve vztahu k spalování biomasy, ochrana krajinného rázu při povolování větrných elektráren apod.

Cíl 3: Podpora udržitelnosti energetiky

Vedle využívání obnovitelných energií je zásadním úkolem snížení energetické náročnosti venkova, a to především v oblasti bydlení, výroby a dopravy. V přepočtu na měrnou jednotku (m² obytné plochy, 1000 Euro produkce, 1 km ujeté vzdálenosti) se na venkově spotřebovává několikanásobně víc energie, než je nutné s ohledem na dostupné technologie a v porovnání s příklady dobré praxe ve světě. Proto je nutné inovovat postupy, především v místní výrobě energií (zařízení kotel, malých elektráren, ohřev teplé vody), ve stavebnictví při nové výstavbě a především v opravách obytných, veřejných i výrobních budov (zateplování fasád a střech, výměna oken, větrání s úsporou tepla) na nízkenergetický či pasivní standart, v dopravě (obnova veřejného i soukromého vozového parku, organizace dopravy) nebo ve vybavenosti domácností a výrobních prostor spotřebiči (ledničky, televize, osvětlení, el. motory, kompresory). Nástroji pro dosažení těchto cílů je zavádění energetického managementu, osvěta a informovanost, realizace územních energetických koncepcí, podpora využívání nejlepších technologií a inovací.

Cíl 4: Podpora udržitelnosti materiálového hospodářství

Vzhledem k podílu malých a středních podniků, které často zpracovávají místní suroviny (dřevo, sklo, štěrkopísky, zemědělské produkty aj) a mají vysoký inovační potenciál, má venkovská ekonomika i velký prostor pro snižování materiálové spotřeby a větší uplatnění obnovitelných a recyklovaných materiálů. Cílem je snížit

spotřebu materiálu na jednotku produkce, minimalizovat vznik odpadů nebo je separovat a následně materiálově využít, zvýšit povědomí spotřebitele o důsledcích spotřeby neobnovitelných surovin a motivovat ho k užívání udržitelnějších výrobků. V zemědělství snižovat spotřebu umělých hnojiv a jiných chemických látek, obnovovat bezodpadově, uzavřené materiálové toky, omezit používání nevrátných obalů.

2.3 ROZVOJ LIDSKÝCH ZDROJŮ, PODPORA VZDĚLÁVÁNÍ, VÝZKUMU A VÝVOJE

Kvalifikované lidské zdroje jsou zásadní podmínkou pro udržení a zvýšení konkurenceschopnosti venkovské ekonomiky. Spolu s uplatňováním výsledků vědy a výzkumu v inovacích vede k vyšší přidané hodnotě a udržitelnosti, zpětně působí vzdělanost přesvědčeného obyvatelstva na pozitivní změny životního stylu i nálad v celé venkovské společnosti.

Cíl 1: Podpořit vzdělávání a rozvoj lidských zdrojů pro ekonomiku

Poskytnout všem skupinám venkovské populace příležitost k získání nebo udržení kvalifikace použitelné na trhu práce, ale i v osobním a občanském životě. Zapojit do podpory procesu celoživotního vzdělávání nejen veřejnoprávní instituce, ale i podnikatelské, a hlavně neziskové subjekty. Vzdělání může být pro venkov v budoucnu rozhodující výhodou v konkurenci měst. Má-li do budoucna klesat počet pracovníků, zapojených do primární sféry ekonomiky, musí růst jejich kvalita.

Cíl 2: Podpořit výzkum, vývoj a inovace

Výzkum, vývoj a inovace se nemohou soustředit jen na několik oborů, ale musí propustovat celou ekonomiku. Tak i na venkově vzniká prostor pro rozvoj technologicky orientovaných firem, podnikatelských inkubátorů, firem s vazbou na university, klastry pro spolupráci podnikatelských, výzkumných i neziskových a veřejnoprávních institucí. Preferenci venkova lze očekávat u oborů zaměřených na biotechnologie, potravinářství, obnovitelné zdroje apod., což jsou zároveň obory s vysokou očekávanou mírou inovací.

PRIORITNÍ OSA III. ROZVOJ ÚZEMÍ

Česká republika jako středoevropská země s vysokou hustotou osídlení a velkým počtem různých velikých sídel. Regionální disparity, dané historickým vývojem, socioekonomickými rozdíly i geografii území. Výrazný vliv politicko-správního systému, s výraznou preferencí měst a větších sídel. Koncentrace zdrojů do měst však přináší i zhoršení životního prostředí a sociálního klimatu, včetně nadměrného výskytu sociopatologických jevů. Neexistence výrazného rozvojového pólu mimo pražskou aglomeraci (s výrazným odstupem za ní Ostravská aglomerace, Brno a Plzeň) znamená, že ČR je v evropském kontextu venkovskou zemí. Sídelní struktura v posledních 60 letech zaznamenává neustálé a výrazné změny, v posledních letech s výraznou preferencí příměstského venkova, zastavovaného živelnou suburbanizací, na úkor venkova odlehlejšího a mezilehlého, ale i na úkor městských center a sídlišť. Tento trend přináší do zasažených oblastí přetěžování technické infrastruktury, zvyšování dopravní zátěže na dojezdových komunikacích, poddimenzování občanské vybavenosti. Snaha vyrovnat tyto deficity vede k odlihu prostředků na údržbu a rozvoj např. silnic v periferních oblastech, pro nedostatek prostředků dochází k redukci veřejných služeb a údržby infrastruktury v obcích venkovské periferie a následně i k poklesu jejich sociálního statusu (chudoba, stárnutí populace, vyhlídňování, omezený kulturní a spolkový život), vzdělávací kapacity (útlum předškolních, školních zařízení, zájmových a volnočasových aktivit) a ekonomického významu (nezaměstnanost, pokles cestovního ruchu).

Specifickým problémem jsou upadající území (brownfields, gheta) která již ztratila kapacitu pro sebeobnovu a vyžadují pomoc zvenčí. **Pozn:** Zajímavé je, že se v této souvislosti málokdy hovoří o venkovských lokalitách, snad z důvodu rozdrobenosti problému, nebo snad i pro vyšší adaptabilitu venkovských sídel, která si pomohou sama.

Aktivitou, propojující města a venkov by mohl být cestovní ruch, který může nabízet obyvatelům měst klid a pohodu venkova, venkovanům naopak poskytuje příležitost k výdělku a prosperitu. Z důvodu nerovnosti v distribuci kapitálu a podfinancování venkova však příjmy z cestovního ruchu často neslouží k rozvoji venkova, k rozvoji jeho potenciálu CR, ale jsou odčerpávány zpět do měst. Velkým problémem je i nedostatečná dopravní obslužnost venkovských oblastí. Nevyužit tak zůstává potenciál přírodních a historických památek, rekreační a klidová území venkova.

Existuje prostor pro koncepční plánování využití území i distribuci zdrojů, nástroje existují v legislativě, především v oblastech územního a strategického plánování s využitím principů udržitelného rozvoje.

3.1 UPEVNĚNÍ ÚZEMNÍ SOUDRŽNOSTI

Stimulace rozvojového potenciálu regionů, harmonický a vyvážený rozvoj území a snižování disparit. Posilování role měst jako center růstu, lídrů regionů a zároveň zajištění efektivních a oboustranně potřebných vazeb město-venkov je předpokladem pro vytváření sítí schopných přenášet rozvojové a inovační impulsy. Pro udržitelný rozvoj venkova je nutná aktivita na místní úrovni, zvyšování atraktivity sídel a **vylepšování pozice venkova vůči městům. Ta naopak musí potlačit svůj egoismus a v zájmu vlastní budoucnosti spolupracovat se svým blízkým, i vzdáleným venkovem.**

Cíl 1: Zvýšit ekonomický, sociální a environmentální potenciál regionů i jejich konkurenceschopnost na úroveň srovnatelnou s vyspělými regiony Evropy, zachovat a využít kulturně-historický potenciál, postupně snižovat nežádoucí a nepřiměřené meziregionální disparity

Pro dosažení úrovně regionálního rozvoje, který bude srovnatelný s vyspělou Evropou, bude třeba využít potenciál celých regionů, tedy městských center i jejich venkovského zázemí. Ve vyváženosti, postupu na široké frontě a komplexnosti usílí je větší záruka úspěchu, než v podpoře excelentních středisek, odtržených od venkovského okolí, tedy i od nejbližších lidských zdrojů i přírodního i ekonomického zázemí. Pro účinnou regionální spolupráci budou důležité platformy pro spolupráci měst a obcí, regionů, mikroregionů, místních akčních skupin pracujících metodou Leader, regionální hospodářské a zemědělské komory i kulturní, sportovní a jiné spolky a sdružení. Regionální spolupráce musí pokrývat celé spektrum témat v oblasti sociální, ekonomické i environmentální, tedy celou problematiku udržitelného rozvoje území. Ve specificky problémových územích by se v aktivizaci místních rozvojových kapacit měly angažovat nadregionální struktury i sousední, partnerské regiony, přičemž právě do problémových regionů by měla směřovat proporcionálně větší rozvojová pomoc pro překonání disparit a zaostávání. Přístup zdola nahoru a horizontální vazby mezi regiony pak mají přednost před přístupem shora dolů, který by měl být jen doplňkový. Jako osvědčená a účinná metoda může sloužit metoda Leader, založená na komunitním a inovativním využití vlastního potenciálu venkovského území.

Cíl 2: Posílit roli měst jako akceleratorů růstu a rozvoje regionů

Venkov vítá rozvoj měst jako přirozených center regionů, těži z něj a zároveň jej podporuje vlastními zdroji, při platnosti zásady vzájemné výhodnosti a reciprocity, kdy také města přispívají k rozvoji venkova. Výsledkem jsou funkční vztahy a sítě, které efektivně přenášejí rozvojové a inovační impulsy, stimulují podnikání a služby, podporují rozvoj talentů a využívání kvalifikace pracovníků, optimálně alokují kapitál a využívají potenciál území. Zásadní je úloha měst jako informačních, vzdělávacích, komunikačních a dopravních center regionů.

Cíl 3: Zabezpečit udržitelný rozvoj venkova a posílit harmonizaci vztahů mezi městem a venkovem

Cílem je stabilizace osídlení venkova (tj. zabránit postupnému vyhlídňování), což předpokládá zajištění životních podmínek srovnatelných ve svém souhrnu s podmínkami života ve městech, ve smyslu alternativy k životu ve městě, při možnosti volby životního stylu.

Posílením partnerství a kooperace mezi venkovem, jeho mikroregionálními centry a městy, se funkčně integruje území ve vazbě na hlavní, nadregionální centra, dosáhne se tak vyváženého polycentrického rozvoje.

Předpokladem pro dosažení cíle je zvýšení odpovědnosti (**udržitelnosti**) při nakládání s prostorem venkova, tj. navyšování podílu racionálního, přírodě blízkého hospodaření s přírodními zdroji a krajinou venkova tak, aby si venkov zachoval své komparativní výhody oproti městu.

Opatření se týkají především rozvoje mikroregionálních center, veřejné infrastruktury a místních služeb. Dále budou směřovat do podpory diverzifikace ekonomických činností, do živnostenského podnikání, obnovy tradičních řemesel a produkčních odvětví na venkově a do rozvoje periferních území.

Venkov by měl mít vyšší ambice, než pouze stabilizovat své osídlení a konzervovat tradiční hodnoty, včetně krajinného rázu a prostředí sídel. Pokud se nemají zvěšovat rozdíly mezi venkovem a městy, musí se venkov přizpůsobovat celospolečenskému rozvoji ve všech svých aspektech, v sociální struktuře, ekonomice i ve vztahu k životnímu prostředí. To ovšem nezna-

mená, že by zároveň bylo nutné rezignovat na hodnoty, které dělají venkov venkovem – tradiční sociální vazby, tradiční odvětví, ochrana hodnot přírody a krajiny. Takový scénář udržitelného rozvoje je složitější, než vize „skanzenů“ nebo naopak „kopie města v malém“, ale jak ukazují příklady ze zahraničí (např. Rakousko), přináší sklobení tradic a modernity právě tu novou kvalitu, která dobře odpovídá životnímu stylu moderní společnosti.

Opatření pro takovou strategii rozvoje venkova tedy budou obsahovat podporu síťování a kooperace pro polycentrický rozvoj, rozvoj specifických technologií pro venkov – zvláště pak informační, dopravní a environmentální, podporu inovačního podnikání založeného na službách z venkova i pro venkov, vč. sociálních, environmentálních, vzdělávacích apod. služeb, důraz na malé a střední podniky, vzdělávání, sociální péče – vždy ve specifické venkovské udržitelné formě.

Implementace těchto opatření bude vyžadovat změny ve struktuře veřejné správy, která s ohledem na rozdrobenost sídel a zdrojů bude muset být daleko více založena na **dobrovolné** kooperaci mezi obcemi (posílení role svazků obcí, mikroregionů apod.) včetně možnosti vlastních daňových příjmů těchto územních sdružení. Vyšší míru spolupráce si takový plán žádá i od subjektů ekonomických – pro kooperaci v zemědělství, malém a středním podnikání a službách.

Pro koordinaci takových aktivit je účelné využít kapacit, které na venkově existují, a které se osvědčily v minulých obdobích – manažery mikroregionů, euroregionů a především Místní akční skupiny programu Leader. Základními strategickými plány rozvoje venkovských oblastí pak budou integrované strategie, provazující využití zdrojů vlastních a vnějších v celém jejich spektru (na pouze finance jednoho fondu či jednoho ministerstva).

3.2 ZVYŠOVÁNÍ KVALITY ŽIVOTA OBYVATEL ROZVOJEM ÚZEMÍ

Rozvoj místní infrastruktury (zvýšení a zkvalitnění dopravní, technické a energetické dostupnosti) spolu s dostupností služeb, včetně kulturních, a zajištění dostupnosti odpovídajícího bydlení povede ke zlepšení životních podmínek ve městech i na venkově. Posílení technologické, inovační a znalostní úrovně v území je předpokladem pro rozvoj podnikání, využití místního potenciálu včetně rozvoje cestovního ruchu a volnočasových a rekreačních aktivit v území. Nutnou podmínkou je finanční zabezpečení těchto aktivit.

Cíl 1: Zabezpečit zvyšování kvality v území prostřednictvím systému vícezdrojového financování obcí a krajů

Kvalita života má mnoho dimenzí, požadavky jsou neomezené, zdroje omezené, záměry na zlepšení kvality života si (přirozeně) konkurují, prioritou by měla být ochrana životů, zdraví, životního prostředí, majetku apod. Proto je účelné:

- stanovit priority, na úrovni obcí, krajů, klíčové pro dané území krátkodobě a dlouhodobě
- v návaznosti na podněty z praxe konzultovat možné úpravy rozpočtového určení daní
- racionalizovat soustavu dotačních titulů, zvláště pokud jde o financování investic

Ve financování rozvoje venkova se střetávají dva principy: princip svéprávné samosprávy obce, která rozhoduje svobodně o své budoucnosti a má k tomu disponovat přiměřenými prostředky proti principu co nejefektivnější alokace veřejných prostředků z úrovně centrální vlády. Je jasné, že 1 koruna vložená do opravy dálnice přinese větší efekt, než 1 koruna vložená do opravy místní komunikace v Dolní Lhotě. Na druhou stranu, i občané venkova přispívají do státního roz-

počtu a mají právo na přiměřeně srovnatelnou kvalitu života, jako obyvatelé měst. Řešení spočívá v jemnějším vyvážení přerozdělování daňových výnosů více ve prospěch menších obcí, na druhé straně opatření k zajištění větší efektivity veřejné správy na venkově. Námět na takové změny je obsažen v předchozím bodu. Objem navýšení prostředků dobrovolného svazku obcí by mohl dosahovat cca 3–4 tis. Kč/obyvatele, prostředky by byly určeny na plnění společných záměrů: dopravní obslužnost, školství, kultura, sport, péče o životní prostředí, infrastruktura. Zdrojem by byly stávající finance ministerstev a krajů, určené na transfery obcím – např. tzv. dělení medvěda, neefektivní programy MMR, MZe, MŽP, MV určené obcím aj – celkově přesuny na nepřešahly 15 miliard korun při obrovských úsporách na režiích ministerstev.

Cíl 2: Zvýšit a zkvalitnit dopravní dostupnost, technologickou, energetickou, informační a znalostní úroveň sídel, a tím dosáhnout i zlepšení životního prostředí v sídlech

Primárně jde o zajištění kvalitní a vyspělé (inovativní) infrastruktury, která stimuluje rozvojové impulzy do okolí a do odlehklých a zaostávajících oblastí. S tím souvisí zkvalitňování a zefektivnění dodávek energie, transferu technologií a přístupu ke vzdělání a informačním technologiím. Také současně dochází ke zvýšení kvality a komfortu života a snížení dopadů provozu sídel na jejich (a okolní) životní prostředí, čímž se dále zvyšuje kvalita života jejich obyvatel.

Opatření se budou týkat zejména zajištění regionální a nadregionální dopravní obslužnosti (napojení všech krajů na kvalitní železniční síť, dostavba a obnova dálniční a silniční sítě, budování infrastruktury pro cyklo dopravu apod.) Dále jde o zajištění kvalitní dopravní obslužnosti (zavádění integrovaných dopravních systémů, zkvalitňování MHD). Další opatření se týkají rozvoje energetických a spojovacích sítí a zařízení v regionech (modernizace rozvodných energetických soustav, obnova potrubních a kabelových sítí v sídlech a rozvoj informačních technologií. Dále jde o modernizaci zdrojů a úpraven vody, rozšíření a rekonstrukci vodovodních a kanalizačních systémů a čistíren odpadních vod, systémů nakládání s odpady a ploch veřejné zeleně.

Pro venkovský prostor, který v úrovni dopravní obslužnosti, infrastruktury a technologií zaostává, je jedinou možností, jak toto zaostávání překonat, metoda výhradního investování do Nejlepších dostupných technologií (BAT). Pokud by na investici byly použity z více než 50 % cizí veřejné prostředky, mělo by být podmínkou dodržení přísně nastavených kritérií pro materiálovou, energetickou náročnost, životnost – vše na špičce technologických možností, ale přitom s ohledem na venkovský charakter projektu. Venkovský prostor vyžaduje uplatnění místních materiálů a energií, jednoduchost obsluhy, univerzálnost užití, opravitelnost vlastními prostředky, nízké provozní náklady, decentralizovaná řešení, nízké dopravní náklady atd. Splněním kombinace těchto dvou skupin požadavků by měla vzniknout řešení, která zajistí udržitelnost života na venkově a jeho konkurenceschopnost s městy.

Je nutné definovat standardy, které by měly splňovat venkovské obce, co se týče kvantity a kvality infrastruktury, vybavenosti a úrovně veřejných služeb, např.:

- Dostupnost hlavního města z nejbližší obce státu do 4 hodin hromadnou dopravou
- Dostupnost krajského města do 1 hodiny hromadnou dopravou
- Rovnoměrná kvalita silnic I., II. a III. třídy, splňujících normy jakosti povrchu, se zaručenou únosností a životností min 15 let do střední opravy
- Napojení obce na bezpečnou síť cyklistických a pěších tras

- Napojení obce na integrovaný systém hromadné dopravy se společným odbavením
- Užití takového typu vozidel hromadné dopravy, které umožní vysoký komfort přepravy (dostatek míst k sezení, klimatizace, prostor pro kola a kočárky, invalidní vozíky, vozidla svou velikostí a ekologikou provozu umožní hustou frekvenci a nízké náklady, budou šetrné k životnímu prostředí – nízké emise, hluk, jednoduchá obsluha a údržba, vhodný plynový či elektrický pohon)
- V odlehklých oblastech použití netradičních metod obslužnosti – CallBus, veřejná taxi
- V obnově sítí v intravilánu preferovat integrovanou obnovu a uložení, kanalizace, vodovodu, informačních kabelů, rozvodu tepla z kogeneračních teploren nebo (bio)plynu
- Obnova elektrických sítí s použitím technologií SmartGrid (umožnění jednoduchého připojování malých místních zdrojů elektřiny, dálkové odečty spotřeby, dálkové zapínání spotřebičů) a zřizování vedení s ohledem na krajinný ráz
- Standardně zřizovat při jakékoliv obnově podzemních sítí (rozhodně kanalizací) nebo komunikací vysokokapacitní datové rozvody – optické kabely – až na hranice pozemků, pro rozvod internetu, kabelové televize a jiných datových služeb
- Podporovat pouze veřejné osvětlení s nízkou mírou světelného znečištění a velmi nízkou spotřebou energie
- Alespoň částečná soběstačnost ve výrobě elektřiny a tepla z místních a obnovitelných zdrojů z důvodů energetické bezpečnosti sídel. Prioritní používání biomasy (dřevo, štěpka, pelety, bioplyn) a slunce (solární ohřev a fotovoltaika), doplněné energií vody, větru a tepelnými čerpadly. Preferovat i místně decentralizovaná řešení
- Používání vozidel bez přímých emisí CO₂ – elektromobily, elektrobusy, vodíkový pohon, bioplyn, rostlinné oleje
- Snížení spotřeby energie u nově stavěných, nebo rekonstruovaných budov, minimálně na úroveň nízkoe energetického, lépe však pasivního standardu, šetrné technologie ve vybavení budov (kancelářské vybavení, osvětlení apod.)
- Užití místních a udržitelných materiálů, surovin, médií v investicích i v provozu obce, a to včetně potravin a vody
- Úspory v nakládání s vodou, omezování jejího znečištění, využívání dešťových a odpadních vod
- Vysoká úroveň hygieny vnitřních prostor, větrání, čistota
- Kanalizační systémy a čistírny budované a provozované s ohledem na typ zástavby, podle potřeby decentralizované, vždy energeticky a obslužně nezáročné
- Systém nakládání s odpady orientovaný na minimalizaci produkce odpadů, jejich separaci, svoz a místní využití (např. bioodpad), předání jen v nutné míře
- Udržitelný urbanismus obce, šetrné využívání ploch, vysoký standard architektury veřejných budov, dostatek zelených ploch, kvalitní veřejná zeleň, úklid a údržba ploch

Cíl 3: Zvýšit a zkvalitnit dostupnost služeb (včetně kultury), především pak bydlení

Důraz je kladen na zajištění odpovídající kvality a dostupnosti veřejných i neveřejných služeb především z oblasti zdravotnictví, péče o děti a služeb pro rodinu, kultury, sociálních služeb, informačních a telekomunikačních služeb a služeb souvisejících s přímými územními dopady.

Podstatným cílem je pak zajistit kvalitní a dostupné bydlení pro všechny sociální skupiny obyvatel. S ohledem na regionálně diferencovanou skladbu by-

tového fondu je nutno optimálně kombinovat novou výstavbu a rekonstrukce, vlastnické a nájemní bydlení, taktéž zdokonalit právní rámec pro bydlení (pronájmy, podnájmy, výše nájemného apod.).

Součástí opatření bude zkvalitnění a rozvoj nových forem sociálních a zdravotních služeb, rozvoj nových forem služeb rodinám s dětmi, občanům s handicapem a seniorům, modernizace zdravotních zařízení, optimalizace sítě veřejných zdravotních služeb. Opatření budou směřovat i do rozvoje volnočasových aktivit občanů, zejména dětí a mládeže, budování a modernizace infrastruktury pro sport, volný čas a rekreaci a pro kulturu. Opatření se budou taktéž týkat budování, modernizace a optimalizace školských zařízení a zařízení pro celoživotní vzdělávání vůbec. Dále půjde o opatření pro podporu bydlení jako nástroje stabilizace sídelní struktury, humanizaci a revitalizaci upadajících částí sídel a modernizaci a obnovu bytového fondu s důrazem na energetické úspory, hygienu bydlení a estetiku a urbanismus.

Tak jako u infrastruktury je třeba i u služeb a podpory bydlení na venkově dosáhnout toho, aby byla podporována i řešení specifická, typická pro venkov. Důvodem pro jejich uplatnění je většinou nižší hustota osídlení, menší velikost sídel, větší vyjíždka do zaměstnání a za vzděláním, Preferována jsou řešení univerzální (více služeb v jednom objektu, od jednoho poskytovatele, kombinace služeb ve městě se nevyskytující, dojížděné a mobilní služby, podpora svépomoci a sousedské výpomoci).

Zcela specifická je na venkově oblast bydlení, které je v absolutní většině vlastnické, ve formě rodinných domů, byt s různými standardy. To znamená provádět žádoucí změny spíše formou poradenství, konzultací a služeb zájemcům o výstavbu či rekonstrukci, než přímých investic veřejné správy, jak je tomu v případě řady měst. Jinak platí i na venkově důraz na estetiku, pohodlí, užité vlastnosti, hygienu a úspornost provozu objektů k bydlení. Specifická pro venkov je nutnost umožnit spojení obytné funkce objektů s funkcí zázemí pro drobné hospodářské aktivity, zemědělského i nezemědělského, řemeslného i obchodního charakteru. Jde jednak o tradici, jednak o nutnost a s případnými hygienickými či jinými problémy je třeba se vypořádat.

U zařízení pro sport, kulturu, volnočasové aktivity a rekreaci, u restauračních a stravovacích zařízení i kulturně-historických památek je žádoucí využívat je i ve prospěch cestovního ruchu. Znamená to volit v případě výstavby či rekonstrukce těchto zařízení vysoký uživatelský a estetický standard, na který jsou cizí návštěvníci (většinou z měst) zvyklí. Zásadní podmínkou pro cestovní ruch je přitom kromě nabídky přírodních, kulturních či historických zajímavostí i estetika sídel, úroveň infrastruktury, čistota, pořádek a úroveň hygieny v soukromí i ve veřejných prostorách a především pohostinnost a vstřícnost domácích obyvatel, a to nejen těch, kteří se přímo podílejí na aktivitách cestovního ruchu.

Také v této oblasti je možno hovořit o potřebě standardů, ty zde budou daleko více ovlivněny specifikou regionu či velikostí sídla. Služby, které v obci nejsou k dispozici a jsou nezbytné (např. určitý druh lékařské péče, vyšší škola a pod) musí být dosažitelné pomocí dopravy, v reálném čase a s rozumnými náklady. Dopravní obslužnost je i zásadním faktorem pro rozvoj cestovního ruchu, tentokrát jako záruka dosažitelnosti sídla návštěvníky z měst, a to i (hlavně) o víkendech a o svátcích.

Cíl 4: Posílit rozvoj udržitelného cestovního ruchu v území

Cílem je zvýšení podílu cestovního ruchu v ekonomice jednotlivých regionů lepším využitím potenciálu pro udržitelný cestovní ruch v jednotlivých regionech. Zvýšení návštěvnosti regionů, prodloužení pobytů i délky návštěvnické sezony. Pro dosažení cíle je třeba pod-

**PRIORITNÍ OSA IV. KRAJINA, EKOSYSTÉM,
BIODIVERSITA**

Specifické problémy životního prostředí na venkově ovlivňují z vnějších faktorů emise z měst, průmyslu a dopravy, z vnitřních faktorů pak zemědělství, emise ze spalování tuhých paliv a zábory zemědělské půdy i krajiny jako takové. Lze tedy říci, že větší část řešení problémů životního prostředí na venkově leží mimo kompetenci venkova, něco ale venkov řešit může a musí. Z globálních problémů je venkov nejvíce ohrožen klimatickou změnou, a to jak v oblasti ekonomiky – zemědělství a lesnictví čelí nedostatku vody, erozi, vymírání druhů a posunu klimatických pásem, novým nemocem apod. – tak v oblasti kvality života – přírodní katastrofy typu povodní, vysychání studní aj.

**4.1 PESTRÁ A ZDRAVÁ KRAJINA
JAKO ZÁKLAD DRUHOVÉ PESTROSTI**

Velká část přírodních, kulturních a historických hodnot venkova se odvíjí od existence a tradice modelu kulturní krajiny, bez ní tyto hodnoty zanikají. Pokud existuje společenská poptávka po zachování takovéto kulturní krajiny, je třeba ocenit úsilí, které vede k žádoucímu stavu krajiny (a to i formou finančních náhrad) a naopak bránit (legislativně, výchovou, společenským tlakem) takovým procesům, které krajinu degradují a mění k horšímu.

Pokud je vztah ke krajině, přírodě a jejímu bohatství jedním z hlavních rysů lidí žijících a pracujících na venkově, tak každá vážně míněná snaha o udržitelný rozvoj venkova, o udržitelné podnikání v zemědělství, lesnictví, v službách i průmyslu, udržitelné bydlení nemůže než respektovat nutnost ochrany přírody, neboť je sám její součástí, se vším, co dělá. To se týká eroze půdy, znečišťování vod chemickými látkami, emisí do ovzduší i záborů volných ploch.

Cíl 1: Udržet a zvýšit ekologickou stabilitu krajiny a podporovat její funkce, zejména udržitelným hospodařením v krajině

Prosazovat šetrné využívání krajiny, napravit narušenou ekologickou stabilitu, obnovovat vegetační kostru krajiny – remízky, solitérní stromy, větrolamy, doprovodnou zeleň vodních toků. Využívat možnosti pozemkových úprav a dát jim nové cíle a priority. Dále také prosazovat ochranu ekologické stability krajiny, která je povinností vlastníků a uživatelů pozemků, vlastníci a uživatelé však musí být pozitivně motivováni k efektivní spolupráci formou dotací a příspěvků – zde by bylo vhodnější hovořit o kompenzacích za ztížené podmínky k hospodaření, případně o odměně za plnění netržních služeb, celospolečenské objednávky apod. Dalšími aspekty tohoto cíle jsou snížení exploatace a záborů půdního a horninového prostředí, bránění sesuvům atd.

Cíl 2: Chránit volnou krajinu a její ráz**Cíl 3: Zastavit pokles biologické rozmanitosti****4.2 ODPOVĚDNÉ HOSPODAŘENÍ S PŮDOU,
LESEM A VODAMI**

Zlepšování stavu složek životního prostředí je mimo jiné podmíněno odpovědným zemědělským, lesním a vodním hospodařením, které zároveň povede k vyšší stabilitě ekosystému

Jde o zásadní prioritu pro venkov, vzhledem k poměru ploch ovlivňovaných zemědělským, lesním a vodním hospodařením. Udržitelnost venkova se odvíjí od chování subjektů v těchto oblastech.

porovat zvyšování environmentální, technické a estetické kvality infrastruktury, zachovávat přírodní a kulturní atraktivnost území jako základní podmínky pro udržitelnost potenciálu území pro rekreaci a cestovní ruch. Součástí opatření bude rozšiřování a zkvalitňování infrastruktury a služeb cestovního ruchu, včetně využívání kulturních, sportovních, zdravotních, lázeňských aj. služeb, rekonstrukce historických památek a jejich zpřístupňování, tvorba specifických regionálních produktů cestovního ruchu, podpora organizací cestovního ruchu na regionální a místní úrovni a turistických informačních center, vytváření podmínek pro vytváření šetrnějších forem cestovního ruchu nebo zavedení jednotlivých státem garantovaných národních standardů kvality služeb v cestovním ruchu.

**3.3 ÚČINNĚJŠÍ PROSAZOVÁNÍ STRATEGICKÉHO
A ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ****Cíl 1: Vytvořit předpoklady pro udržitelné
využívání území**

Předpokladem pro naplnění cíle je zkvalitňování územního plánování zejména v rámci přípravy **Politiky územního rozvoje ČR vládou** a územně plánovací dokumentace krajů a obcí (tj. zásad územního rozvoje, územních plánů obcí a regulačních plánů) a zvýšení odpovědnosti místních samospráv a obyvatel obcí v rámci místního a regionálního rozvoje – zvýšení jejich efektivního zapojení do procesů územního plánování přispěje ke zvyšování jejich identity a soudržnosti s územím. Nezbytným předpokladem je správné stanovení a dodržování republikových priorit územního plánování obsažených v Politice územního rozvoje ČR a provádění i koordinace územně plánovacích a rozvojových dokumentů na národní, regionální a místní úrovni. Opatření se týkají např. podpory aktualizace územně analytických podkladů obcí a krajů a aktualizace územních plánů obcí s ohledem na udržitelný rozvoj území.

Opatření na venkově budou zaměřena na zlepšení komunitního projednávání Politiky územního rozvoje, územních a regulačních plánů s občany, vzdělávání zástupců místních samospráv a občanského sektoru v oblasti územního plánování, podpora nových analytických a zobrazovacích metod v územním plánování (3D scany, 3D modely terénu), zpřesnění územních plánů v extravilánu aj. Aktivizovat ve stavebním zákoně navržené Rady obcí pro udržitelný rozvoj jako konzultační orgán pro plánování udržitelného rozvoje území, učinit z nich základ pro širší, komunitní projednávání výše uvedených dokumentů, především pak Rozborů udržitelného rozvoje území (jako součásti Územně analytických podkladů).

**Cíl 2: Hospodárně využívat neobnovitelné zdroje,
především území, chránit nezastavěné pozemky**

Jde zejména o efektivní řešení územních dopadů lidské činnosti a zachování rázu urbanistické struktury území, struktury osídlení a ochrany rázu kulturní krajiny. Předpokladem dosažení cíle je zvyšování odpovědnosti všech zainteresovaných v rámci územního rozvoje k volné krajině. Jedním z opatření bude podpora revitalizace brownfields a upřednostňování využití těchto revitalizovaných území před výstavbou na „zelené louce“, tím se předejde neúměrnému rozpínání měst (tzv. „urban sprawl“)

Na venkově zastavit zábory zemědělské půdy, a to jak administrativními opatřeními (kontrola dodržování nezastavitelných území, nové rozvojové plochy v územních plánech navrhovat jen výjimečně, jinak právo veta Krajského úřadu) tak ekonomickými nástroji (cenu za zábor zemědělské půdy zvýšit na úroveň ceny stavební parcely, s odvodem do státního rozpočtu nebo rekultivačního fondu, požadovat po investorech úhradu všech investičních nákladů nastalých z důvodů jejich investice mimo zastavěné území obce – za výstavbu komunikací, kanalizace, osvětlení, vody, plynu aj plus náklady na provoz na 20 let dopředu). Podpořit revitalizaci zemědělských, průmyslových i obytných ploch a těžebních prostor vhodných pro další využití a směřovat na ně výstavbu vhodnými pobídkami. Chránit krajinový ráz jako součást historického dědictví před necitlivě umístěnými dopravními, energetickými aj. stavbami.

**Cíl 3: Strategické plánování jako nástroj
efektivní správy území a předpoklad
vyrovnaných veřejných financí**

Strategické plány obcí, svazků obcí a dalších územně správních jednotek jsou komplementárním doplňkem územních plánů, a to především v oblastech bez územního průmětu, jako je oblast sociální, vzdělávání, podpory podnikání apod.

Opatření budou obsahovat pořízení strategických plánů Krajů a svazků obcí, území pracujících metodou Leader (MAS), nově i správních evodů obcí s rozšířenou působností (ORP) pro zajištění kompatibility se systémem Územně analytických podkladů a s výhledem minimálně 10 let, kompatibilní se záměry EU, dále pak propojení na rozpočtové výhledy obcí a na Rámec podpory společenství a Národní strategický plán ČR.

V rámci dotační politiky uplatnit po r. 2013 nástroj Integrovaný plán rozvoje regionu (IPRR) jako obdobu Integrovaného plánu rozvoje města (IPRM) z let 2007–2013. Pomocí tohoto nástroje by byly řešeny projekty ve venkovském prostoru, které synergicky propojují sociální, ekonomický a environmentální pilíř udržitelného rozvoje – např. zaměstnanost, vzdělávání, obnovitelné energie, odpady, údržbu krajiny, protipovodňovou ochranu, cestovní ruch aj.

Cíl 1: Podporovat šetrné, přírodě blízké způsoby zemědělského hospodaření a brát ohled na jeho mimoprodukční funkce

Je nutné prosazovat ekologické aspekty zemědělského hospodaření prostřednictvím správné zemědělské praxe, důležité je i zachování genetických zdrojů zemědělských i planých rostlin a stromů i živočichů.

Opatření se zaměří na podporu správné zemědělské praxe, ocenění mimoprodukčních funkcí zemědělství, podporu místní produkce, přírodě blízké metody hospodaření – ekozemědělství, bioprodukty, prodej ze dvora, péče o krajinu, vzdělávání v těchto oblastech a podporu služeb pro dosažení těchto cílů

Cíl 2: Podporovat šetrné, přírodě blízké způsoby lesního hospodaření a brát ohled na mimoprodukční funkce lesa, zachovat a zlepšovat biologickou rozmanitost v lesích

Opatření zaměřená na změnu druhové skladby a věkové i prostorové struktury lesa, zvýšení podílu přirozené obnovy, zvýšení biologické rozmanitosti a mimoprodukční funkce. Dále na přírodě blízké způsoby hospodaření, nepasečné způsoby hospodaření, diferenciaci hospodaření podle přírodních podmínek a druhu vlastnictví, směřování k přírodě bližší dřevinné skladbě při zachování konkurenceschopnosti v lesním hospodářství. Bude žádoucí dosáhnout zvýšený podíl melioračních a zpevňujících dřevin a dřevin přirozené druhové skladby, alespoň ve státních lesích, u ostatních vlastníků tento cíl podporovat vhodnou dotační politikou. Podpořit zvýšení ekologické stability lesů snížením nadměrných stavů spárkaté zvěře a upravit za tím účelem i mysliveckou legislativu. Zvýšit podíl tlejícího dřeva a posklizňových zbytků v lese. Omezovat umělou obnovu.

Opatření zaměřit i na osvětu a vzdělávání v cílových skupinách (lesníci, pracovníci těžebních firem, myslivci), vytvářet povědomí o lese jako významném ekosystému, přírodě blízkém. Využívat pozitivní příklady přírodě blízkého lesního hospodaření, a to včetně využití v cestovním ruchu. Navázat na změny v lesním hospodářství adekvátními změnami ve zpracovatelském průmyslu a řemeslech – vyšší využití dřeva listnatých stromů, výroba tvarovaných biopaliv apod.

Cíl 3: Podporovat ochranu vod, kombinací technických a přírodě blízkých opatření snižovat riziko povodní i extrémního sucha, zlepšovat ekologický stav vod

Ve vodním hospodářství využít investic do kanalizací a čistíren v obcích do zlepšení čistoty vod, podporovat biologickou rozmanitost vodní fauny a flóry, čistit vodní nádrže a bojovat s eutrofizací, bránit splachům zeminy do toků a nádrží, v protipovodňové ochraně účelně kombinovat technická a přírodě blízká opatření, zvyšovat akumulaci a retenci vody v krajině – hlavně v půdě, v podzemních vodách, v rozptýlených malých nádržích, rybnících, mokřadech a tůních, navracet vodní toky do přírodního stavu, omezovat opevňování koryt.

Chránit a využívat podzemní zdroje vod, včetně minerálních a využít toto bohatství i v cestovním ruchu.

4.3: ADAPTACE NA ZMĚNU KLIMATU**Cíl 1: Zajistit připravenost ke zvládnutí mimořádných událostí, spojených se změnou klimatu****Cíl 2: Zajistit dostatečné množství i kvalitu povrchových i podzemních vod****Cíl 3: Zlepšení vodního režimu v krajině, retence vody, protierozní ochrany, revitalizace vodních toků a nádrží****Cíl 4: Snižovat dopady očekávané globální klimatické změny na zemědělství, lesnictví a vodní hospodářství, obrana před extrémními meteorologickými jevy****PRIORITNÍ OSA V. EFEKTIVNÍ, STABILNÍ A BEZPEČNÁ SPOLEČNOST****5.1: POSILOVÁNÍ SOCIÁLNÍ STABILITY A SOUDRŽNOSTI****Cíl 1: Zvýšit schopnost společnosti a státu zvládat odlišnosti v kultuře, bohatství, náboženství, řešit problémy dané rozdíly mezi majoritou a minoritami, pochopit a případně integrovat cizince****Cíl 2: Posílit prevenci nebo nalézat řešení sociálně patologických jevů, např. kriminality, korupce apod.****5.2: EFEKTIVNÍ STÁT, KVALITNÍ VEŘEJNÁ SPRÁVA, ROZVOJ OBČANSKÉHO SEKTORU****Cíl 1: Zajistit dlouhodobou stabilitu a udržitelnost veřejných financí****Cíl 2: Rozvíjet kvalitu a efektivitu veřejné správy, hlavně cestou vzdělávání jejich představitelů, E-Governmentem, nové formy a metody práce****Cíl 3: Rozvoj a upevnění pozic neziskového sektoru, jeho institucionální zajištění, rovnoprávné postavení, efektivní činnost vč. spolupráce s veřejnou správou a podnikateli****Cíl 4: Posílit osvětové a vzdělávací aktivity ve spolupráci neziskového a veřejného sektoru****5.3: POSILOVÁNÍ REGIONÁLNÍCH A PŘESHRAŇNÍCH VAZEB, SÍŤOVÁNÍ PROTI RIZIKŮM I PRO VYUŽITÍ SPOLUPRÁCE, VZÁJEMNÁ POMOC****Cíl 1: Prohlubování přeshraniční spolupráce pro vyšší bezpečnost, v boji s nadnárodním terorismem a s organizovaným zločinem****Cíl 2: Zdokonalování ochrany obyvatel proti katastrofám a nehodám, jakož i globálním bezpečnostním rizikům, rozvoj integrovaných záchranných systémů****Cíl 3: Rozvoj vzájemné spolupráce v rámci regionů, států, EU i celoplanetárně, aktivní účast v organizacích spolupráce na těchto úrovních, rozvoj mnohostranných i bilaterálních vztahů, úsilí o mohutnější a efektivnější rozvojovou pomoc****Cíl 4: Plnění mezinárodních závazků, např. v oblasti lidských práv, v ochraně fauny a flóry, ochraně klimatu, záchraně kulturního dědictví apod.**

Nový ministr zemědělství Ivan Fuksa chce rovné podmínky pro zemědělce

Dne 14. července premiér Petr Nečas uvedl do funkce nového ministra zemědělství. Ivan Fuksa (ODS) se poté osobně představil všem zaměstnancům úřadu ve velké aule ministerstva. Zde také poděkoval odstupujícímu ministrovi Jakubu Šebestovi.

Ivan Fuksa pokládá za hlavní priority svého působení vyjednávání s Evropskou unií o spravedlivých podmínkách pro české zemědělce, úspory a efektivní fungování resortu, odstranění byrokracie a korupce. „Nepředstírám, že jsem dnes expert na zemědělství, ale to může být i výhoda, protože k problematice mohu přistoupit bez předsudků. Po čtyřech letech ve funkci prvního náměstka ministra financí mám slušné zkušenosti s řízením velkého ministerstva. Oceňuji i to, že je v týmu ministerstva velká řada vynikajících profesionálů. Velkou výhodou nové vlády bude i hladká spolupráce s mým kolegou, ministrem životního prostředí. Máme společnou řadu klíčových témat, jako jsou ochrana půdního fondu či ochrana před povodněmi,“ komentoval svůj vstup do úřadu ministr Ivan Fuksa.

Ministerstvo zemědělství okamžitě zahájí práci na přípravě své části Programového prohlášení vlády, které již bude obsahovat konkrétní záměry a plány pro příští čtyřleté období.

Noví náměstci:

Na post 1. náměstka přivádí ministr Ivan Fuksa bývalého náměstka na ministerstvu dopravy a brněnského patriota Romana Bočka. Na zemědělství bude mít na starosti správu úřadu, spadat pod něj bude například odbor zakladatelské činnosti, informačních a komunikačních technologií nebo registry.

Nově vzniká úsek pro Společnou zemědělskou a rybářskou politiku EU. Ten bude spravovat osobnost s bohatými zkušenostmi s bruselskou agendou a diplomacií, Juraj Chmiel, který byl v minulé vládě ministrem pro evropské záležitosti.

Ekonomický úsek zůstává v rukou Oldřicha Černocho, úsek vodního hospodářství bude nadále spravovat Aleš Kendík a úsek lesního hospodářství i do budoucna povede Jiří Novák. Karel Tureček bude vedle řízení komoditního úseku, sekce pozemkových úřadů a sekce agentur pro zemědělství a venkov odpovídat za hledání cest k zlepšení efektivity a k úsporám v podřízených organizacích resortu.

Zdroj: MZE

Profesní praxe: od 13. 7. 2010: ministr zemědělství; 2007–2010: 1. náměstek ministra financí; 2002–2006: starosta Příbrami; 1992–2002: místopředseda Příbrami; 1988–1992: učitel na Střední průmyslové škole v Příbrami, učitel na Středním odborném učilišti Dubno; 1986–1988: Dopravní podnik hlavního města Prahy

Vzdělání: Vysoká škola dopravy a spojů v Žilíně; Postgraduální studium na Vysoké škole ekonomické v Praze

Členství v odborných organizacích a společnostech: Byl předsedou dozorčí rady České exportní banky, místopředsedou dozorčí rady ve společnosti ČEZ, předsedou dozorčí rady EGAP a dosud působí v dozorčí radě Letiště Praha. Byl předsedou komise pro rozvoj Brdská

Nový šéf místního rozvoje Kamil Jankovský chce zjednodušit dotační administrativu a zprůhlednit veřejné zakázky

Nový ministr pro místní rozvoj Kamil Jankovský (Věci veřejné) převzal 14. července řízení úřadu. V čele resortu střídá odcházejícího ministra úřednické vlády Rostislava Vondrušku. Kamila Jankovského do funkce uvedl premiér Petr Nečas.

Nový ministr představil své první priority. „Za svůj hlavní úkol považuji přípravu rozpočtu ministerstva pro příští rok. Musí být hotový do prvního týdne v srpnu, proto jsme na něm okamžitě začali pracovat. Rovněž nechám provést hloubkový procesně personální audit v hospodaření resortu, který by měl nalézt úspory,“ uvedl Kamil Jankovský.

Prioritou nového ministra pro následující volební období bude oblast fondů EU. „Chci zlepšit čerpání prostředků z EU, zjednodušit administrativu a snížit počet operačních programů pro období po roce 2013,“ řekl ministr. V oblasti veřejných zakázek hodlá Kamil Jankovský zprůhlednit celý systém – průběh zakázek uvádět na internetu, hlásit se do nich budou moci jen firmy se známou vlastnickou strukturou, zavedení centrálních nákupů a rozšiřování on-line aukcí. Nový ministr chce i transparentnější agendu správních řízení.

Bližší informace o konkrétních krocích oznámí ministr až po detailním prostudování rozpočtu a provedení procesně personálního auditu.

Noví náměstci:

Funkci 1. náměstka ministra – státního tajemníka dočasně zastával Stanislav Cysař. S platností od 14. července jmenoval ministr Jankovský 1. náměstkem Daniela Brauna. Do funkce náměstka ministra pro legislativu a cestovní ruch byl ve stejném dni jmenován ministrem Michal Janeba. Ten bude zároveň zastupovat rezignujícího náměstka ministra pro regionální a kohezní politiku Petra Osvalda.

Zdroj: MMR

Vzdělání: SPŠ stavební, ČVUT fakulta stavební – obor ekonomika řízení

Kariéra: Po vystudování ČVUT v roce 1983 pracoval na několika technických pozicích, od mistra, stavbyvedoucího, přes různé pozice na úseku investiční výstavby. V roce 1991 se stal na základě konkurzu ředitelem závodu. V roce 1993 vstoupil do společnosti Pharservice s.r.o. jako ředitel a společník. Tuto společnost transformoval na akciovou společnost a získal v ní majoritní podíl, a zastával zde funkci předsedy představenstva a generálního ředitele.

Politické zkušenosti: Od roku 1994 byl členem ODA, od roku 2002 se stal členem SNK ED. Od roku 2009 je členem Věcí veřejných.

Členství v organizacích: ISPE – International society for pharmaceutical engineering

Nové nastavení Společné zemědělské politiky má být férovější a zohledňovat lokální potřeby

Jak udělat Společnou zemědělskou politiku po roce 2013 spravedlivější a schopnou plnit všechny společenské funkce? Na tohle téma se sešlo v internetové diskuzi přes pět tisíc příspěvků, dvoudenní konference v Bruselu je shrnula a dala všem zainteresovaným materiál k přemýšlení na prázdniny a Evropské komisi podklady ke sdělení, které má vydat na podzim. Ministr Fuksa chce bojovat za spravedlivé podmínky pro české zemědělce, ať už finanční nebo právně administrativní.

„Spravedlivé podmínky pro zemědělce jsou mojí jednoznačnou prioritou,“ říká ministr Ivan Fuksa, který své odhodlání vybojovat českým zemědělcům férové podmínky v rámci „sedmadvacítky“ deklaroval hned v den nástupu do funkce. „Konference jasně ukázala rozdílné zájmy jednotlivých aktérů. Je zřejmé, že zásadní boj při novém přerozdělování přímých plateb proběhne hlavně o vyrovnávání rozdílů mezi členskými státy.“

Srovnat podmínky zemědělců napříč EU je podle ministra možné také harmonizací právních předpisů a jejich jednotnou vymahatelností v členských státech nebo zjednodušováním administrativy.

Zemědělství už dávno neznamená výhradně produkci potravin, ale také tvorbu a péči o krajinu, ochranu před povodněmi, reakce na změny klimatu, udržitelné hospodaření s vodou a půdou, ochranu životního prostředí nebo rozvoj venkovských oblastí. A v tomto slova smyslu je podle ministra Fuksy politikou všech, ne pouze zemědělců. „K tomu, aby mohla všechny tyto novodobé funkce plnit, potřebuje také účinné nástroje a odpovídající moderní strukturu,“ říká ministr Fuksa. „Velkým tématem je ale také efektivita a konkurenceschopnost evropské zemědělské produkce na světových trzích. V politice rozvoje venkovských oblastí zazněl jasný požadavek na decentralizaci řízení a lepší naplňování politiky na lokální úrovni,“ dodává ministr.

Tereza M. Dvořáková, tisková mluvčí MZE

Ministr Fuksa rozpochyboval Antibyrokratickou komisi. A to je jen začátek, slibuje

Práci Antibyrokratické komise ministerstva zemědělství, která v uplynulém více než roce nebyla právě v centru zájmu vedení resortu, znovu oživil ministr Ivan Fuksa. Zúčastnil se zasedání komise, potvrdil jejím členům mandát a především dal dostatečné kompetence k účinné práci.

„Snížení přebujelé a zbytečné byrokracie je přirozeným zájmem podnikatelů i mojí prioritou a hlavně naprosto legitimním požadavkem farmářů, kteří potřebují co nejdříve času a síl pro svou vlastní práci a ne pro boj s úředním šimlem a vyplňování formulářů,“ komentoval svoje kroky ministr Ivan Fuksa a dodal, že očekává zásadní a rychlé výsledky v této klíčové oblasti. Zasedání komise se chce ministr účastnit pravidelně.

Moderní zemědělství klade důraz na flexibilitu, konkurenceschopnost a možnost pružně reagovat na signály trhu. Tomu podle ministra Fuksy musí odpovídat i přehledný a co možná jednoduchý administrativní rámec, který nebude farmářům svazovat ruce, ale naopak jim bude usnadňovat práci.

V době svého vzniku měla Antibyrokratická komise pravomoc volat k zodpovědnosti autory legislativních návrhů a přímo s nimi konzultovat případné změny. Tyto pravomoci byly vzhledem k nulové podpoře ze strany vedení resortu během minulého roku rozmělněny a práce komise tak ochromena a – paradoxně – zbyrokratizována.

Ministr Fuksa teď znovu dává členům komise do rukou účinné nástroje. „Práce antibyrokratické komise může přinést cenné informace i při hledání, kde jsou v resortu zemědělství finanční i personální rezervy,“ doplnil 1. náměstek ministra Roman Boček.

Tereza M. Dvořáková, MZE

Fuksa: v Lesích České republiky udělám pořádek a zamezím plýtvání

Transparentní a efektivní fungování státního podniku Lesy České republiky a zejména čisté zadávání zakázek jsou jednou z hlavních priorit ministra zemědělství Ivana Fuksy. Proto do sídla státního podniku vedla i první inspekční cesta nového ministra.

„Podniknu razantní kroky k tomu, aby Lesy České republiky přestaly být černou ovčí státní správou, která je soustavně propírána médii za podezřelá výběrová řízení a pochybné projekty. V první fázi uděláme pořádek v oblasti správy a řízení společnosti, to by měl být poměrně rychlý proces. V druhé fázi pak nalezneme řešení několik let se vlekloucího problému zadávání zakázek na těžbu dřeva. To již tak jednoduché nebude, protože zde panují značné odborné spory,“ popsal ministr Fuksa své záměry se státním podnikem Lesy České republiky.

Ministr svou představu o řešení situace sdělil vedení s. p. Lesy České republiky a přidál konkrétní úkoly. Státní podnik by měl pozastavit veškerá probíhající i plánovaná výběrová řízení, u nichž nehrozí nebezpečí z prodlení. Efektivnost a transparentnost těchto výběrových řízení pak prověří ministerský tým vedený prvním náměstkem Romanem Bočkem. Poté tento ministerský tým vyhodnotí již probíhající zakázky a navrhne zásahy u těch, které nepřinášejí výsledky odpovídající nákladům. Managementu státního podniku ministr uložil vypracovat nový systém zadávání zakázek na principu naprosté transparentnosti, včetně využití elektronických aukcí.

„Náš stát na tom není finančně dobře. Zajistím, aby největší státní podnik v resortu zemědělství neplýtval peněží v době, kdy hrozí, že zemědělcům budeme muset krátit dotace,“ komentoval dnes své kroky ministr Ivan Fuksa.

Tereza M. Dvořáková, MZE

Olomoucké tvarůžky získaly chráněná označení Evropské unie

Stálý výbor pro zeměpisná označení a označení původu projednával návrh nařízení Evropské komise o zapsání názvu „Olomoucké tvarůžky“ do Rejstříku chráněných označení původu a chráněných zeměpisných označení. Členské státy jednoznačně podpořily návrh Evropské komise na zápis českého označení.

O zápis označení usilovali výrobci, ministerstvo zemědělství a Úřad průmyslového vlastnictví již od konce roku 2004, kdy byla žádost o zápis podána Evropské komisi. Německo a Rakousko podaly proti této žádosti námítky, které v následujícím dohodovacím řízení nebyly vyřešeny.

Uvedené označení vstoupí v platnost dvacet dnů po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie.

Dita Vrbová, MZE

Pardubický a Hradecký kraj budou vystupovat společně jako Východní Čechy

Pardubický a Královéhradecký kraj budou těsněji spolupracovat v oblasti cestovního ruchu. Hejtmani podepsali memorandum, podle něž budou oba regiony vystupovat společně pod označením Východní Čechy, informovala mluvčí Pardubického kraje Magdalena Navrátilová. Dospět k jednotnému postupu trvalo krajům několik let.

Koordinovat propagaci, veletržní aktivity i inspirativní programy pro turisty budou členové mezikrajské koordinační skupiny pro cestovní ruch. „Naše strategie je jednoznačná, soustředit síly. Turista zná Východní Čechy a na této značce se dá dobře stavět vzájemná spolupráce, což potvrzují zkušenosti z Moravy, kde se také kraje spojily do většího celku,“ uvedl hejtman Pardubického kraje Radko Martínek.

Mezikrajská pracovní skupina bude připravovat konkrétní projekty přesahující svým charakterem krajské hranice, například turistickou infrastrukturu a sezónní dopravu typu cyklobusů a skibusů.

Od roku 2008 funguje Pardubickým krajem a dalšími subjekty založená Destinační společnost Východní Čechy, která propaguje turistické atraktivitu obou regionů s důrazem na Pardubický kraj. Královéhradecký kraj se však k její činnosti nepřipojil, v jeho oblasti funguje několik jiných obdobných společností. Pardubický kraj také zvažuje, že bude dotovat cestovní kanceláře, aby nabízely zájezdy také do turisticky zajímavých míst v regionu.

V návštěvnosti patří Pardubický kraj mezi poslední v zemi. Minulý rok se v regionu ubytovalo 337.698 hostů, což představuje meziroční pokles o 6,4 procenta. O sedm procent se snížil i počet návštěvníků Hradeckého kraje, kterých minulý rok v regionu přenocovalo 839.451.

Zdroj: ČTK, in. www.infovenkov.cz

Čeští zemědělci sepsali chartu práv, také proti administrativní zátěži

Zemědělci již dlouhodobě upozorňují na to, že jsou ze strany státu neúměrně zatěžováni administrativou. Charta, pod níž jsou podepsáni zástupci většiny tuzemských nevládních zemědělských organizací, uvádí, že se všemi žadateli o dotace musí být jednáno slušně a nestranně. Zemědělci nesmí být ukládány žádné povinnosti pouze z důvodu ulehčení práce úředníků. Kontroly mají být farmářům oznamovány předem a návštěvy kontrolorů na farmách omezeny na minimum. Záměr vytvořit dokument podobný irské chartě práv farmáře, která v ostrovní zemi funguje jako norma přístupu veřejné správy k farmářům, se za ministrů Petra Gandaloviče a Jakuba Šebesty zemědělci nepodařilo uskutečnit. Čeští úředníci při přejímání evropské legislativy často po farmářích vyžadují přísnější plnění předpisů, než ukládá Evropská unie. Předklady předpisů jsou často nepřesné a nejednoznačné a celkový přístup úředníků k zemědělci je výrazně horší než v zemích západní Evropy. Snižování byrokratické zátěže zemědělci je v koaliční smlouvě o vzniku nové vlády jedním z hlavních bodů v kapitole věnované zemědělství. Nový ministr zemědělství Ivan Fuksa (ODS) chce kromě omezení byrokracie usilovat také o to, aby se úředníci k zemědělci chovali lépe.

Zdroj: www.vetweb.cz

Bystřicko, vítěz EDEN 2010, postupuje do evropského kola

Letošní vítěz soutěže European Destination of Excellence (EDEN) Bystřicko prezentoval své vodní bohatství v prostorách informačního centra CzechTourismu na Staroměstském náměstí. Od MMR získá Bystřicko 400 tisíc korun na marketingové aktivity.

Další prezentace regionu proběhne jako každoročně na festivalu TOURFILM v Karlových Varech. Možností je rovněž propagace na libovolně zvoleném veletrhu cestovního ruchu na společné expozici České republiky. Region získá také prostor na stránkách www.edenineurope.eu a webech agentury CzechTourism www.eden-czech-toursim.cz, www.czechtourism a www.czechtourism.com.

„Vítěz národního kola soutěže EDEN mikroregion Bystřicko bude na podzim společně s ostatními vítězi v evropských zemích oceněn v Bruselu prestižním titulem s možností použití loga EDEN – excelentní turistické destinace,“ uvedl Rostislav Vondruška, ředitel agentury CzechTourism.

Tématem letošního ročníku 2009/10 je Voda – turistický cíl. Bojovat o titul evropské destinace mohly pouze regiony s turistickou nabídkou založenou na přírodních vodních zdrojích. Zvláštní důraz byl kladen také na fungování destinace na základě partnerství s podnikatelskými subjekty a zástupci neziskových organizací a státní správy.

Zdroj: www.mmr.cz

Od 1. července musí být biovýrobky v EU označovány novým logem

Čeští výrobci bioproduktů budou, stejně jako jejich kolegové ze zemí Evropské unie, od 1. července muset povinně označovat všechny balené výrobky novým evropským logem. Vedle unijního loga budou moci výrobky nést také národní či soukromé značky jako doposud. Na produktech ekologického zemědělství certifikovaných v České republice se tak i nadále bude objevovat také takzvaná biozebra, jak se říká tuzemskému grafickému znaku pro biopotravinu.

Logo s evropskými hvězdami seskupenými ve tvaru listu na zeleném pozadí má symbolizovat přírodu a Evropu. Zástupci Evropské unie si od něj slibují především lepší orientaci spotřebitelů v nabídce ekologických produktů. Bioprodukty dovezené ze zemí mimo EU nebo na území unie pouze balené novým logem označeny být nemusí.

Označovat je dosavadním evropským logem, používaným od konce 90. let 20. století, bylo dosud dobrovolné. Protože se ale v každé zemi zároveň používají jiná národní, regionální a soukromá bio loga, bylo rozpoznání produktů ekologického zemědělství od konvenčních často problematické.

Spolu s jednotným logem se na obalech výrobků bude nově povinně objevovat také údaj o původu surovin, ze kterých se produkt skládá. V případě surovin pocházejících výhradně ze států EU budou obaly výrobků označovány textem „zemědělská produkce v EU“. V případě surovin pocházejících z třetích zemí budou produkty označovány „zemědělská produkce mimo EU“. Aby mohl být výrobek logem označen, musí minimálně 95 procent surovin, z nichž je vyroben, pocházet z ekologického zemědělství.

Zdroj: www.agris.cz

Není ovoce, bude méně slivovice

Zatímco loni si majitelé pěstitelských pálenic mnuli ruce nad nadúrodou švestek a zájmem o vypálení slivovice, letos mají opačné starosti. Chladné jarní počasí způsobilo rekordně nízkou úrodu meruněk a nižší úrodu švestek. Oproti předchozím letům je tak zatím o vypálení slivovice či meruňkovic menší zájem než dříve. I podle odhadu Unie destilátérů se letos vypálí v pálenicích méně alkoholu než v loňském, rekordním roce.

„V tuto chvíli vůbec zvažujeme, zda pálenici otevřít. Pokud tomu tak bude, předpokládáme omezený provoz,“ uvedl Jan Vintrlík z pálenice U Zlatého hada v Moravském Žižkově na Břeclavsku. Minulý rok v tuto dobu měla firma nasmlouváno pálení téměř na celé prázdniny a polovinu září. Nyní nemá nasmlouváno nic.

U meruněk předpokládá Vintrlík nejvýše pětiprocentní úrodu ve srovnání s loňským rokem. S chladným a deštivým počasím, které v době květu odrazovalo včely od opylování, souvisí i předpokládaná neúroda švestek či třešní. „Snad to zachrání broskve, které ovšem nejsou až tak moc vhodné pro pěstitelské pálení,“ dodal.

Také podle Kamila Kutiny z Palírny Radlík v Jílovém u Prahy je letos úroda meruněk kvůli počasí jedna z nejhorších za poslední roky. Méně bude i švestek a dalších peckovin, průměrně bude podle něj snad alespoň jablek. Ani kvalita ovoce ale není vysoká. „Právě špatné jarní počasí napomohlo šíření plísni a jiných chorob,“ podotkl Kutina.

Předseda Unie destilátérů Václav Šitner ale míní, že zatím je předčasně říkat, že sezona bude špatná. I když se letos vypálí méně domácí pálenky než loni, stále to bude ve srovnání s jinými předchozími lety rok alespoň průměrný.

Podle údajů unie se loni vypálilo rekordních 5,4 milionu litrů alkoholu, letos by to mohlo být podle odhadu unie 4,2 až 4,5 milionu litrů. Provozní schopných pálenic je zhruba 465, povolení bylo vydáno zhruba pro 650.

Menší zájem lidí o domácí pálenku tak Šitner nečeká. „Lidé, kteří jezdí do pálenic a jsou zvyklí na slivovici, si vždycky cestu najdou,“ míní. I když neuzrají švestky či meruňky, pěstitelé budou více vozit do palíren jablka či hrušky. Kvalita jablek podle něj navíc letos není vysoká, a i to je důvod je neuskładňovat, ale nechat projít destilačním zařízením.

Zdroj: www.agris.cz

 Dokument

POŽADAVKY NESTÁTNÍCH NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ DO PROGRAMOVÉHO PROHLÁŠENÍ VLÁDY ČR

- 1) Vláda se zasadí o urychlené přijetí občanského zákoníku a dalších právních norem, které posílí transparentnost neziskového sektoru. V tomto smyslu neprodleně zlepší legislativní podmínky pro činnost občanských sdružení (spolků), které jsou nejpočetnější součástí neziskového sektoru. Vláda posílí roli nestátních neziskových organizací (NNO) v poradních orgánech vlády, přičemž budou zachovány osvědčené formy spolupráce.
- 2) Vláda odstraní nerovné podmínky různých typů neziskových organizací a systémovými opatřeními zajistí rovné právní a ekonomické prostředí pro všechny neziskové organizace bez ohledu na jejich právní formu a zakladatele (včetně příspěvkových organizací).
- 3) Vláda vytvoří podmínky pro rozvoj dobrovolné práce a dořeší nevyhovující postavení dobrovolníků v organizaci, jejímiž jsou členy.
- 4) Vláda zajistí zpracování analýzy neziskového sektoru v ČR včetně jeho financování a na základě toho projedná návrh nového systému financování NNO. Zjednoduší nesystémový a byrokratický dotační systém financování neziskového sektoru a doplní jej veřejnými zakázkami na zabezpečení veřejně prospěšných činností a služeb, jakož i dalšími vhodnými nástroji včetně víceletého financování. K tomu vytvoří fondy na veřejně prospěšné služby, jejichž zdrojem bude část výnosů z hazardních her, spotřebních daní (zejména z tabáku a alkoholu), sociálního pojištění (na sociální služby) a z dalších obdobných zdrojů (např. dividendy).
- 5) Vláda usnadní přístup neziskového sektoru k fondům EU podporou vhodných nástrojů. Rovněž se zasadí o zřízení Globálního grantu využitelného pro financování činnosti střešních územních a oborových sítí NNO, který podpoří jejich profesionalizaci.
- 6) Vláda přizve NNO k přípravě programového období 2014–2020 a zajistí k tomu konzultace s neziskovým sektorem.
- 7) Vláda zajistí legislativní zakotvení sociální ekonomiky a sociálních podniků a svěří agendu podpory rozvoje sociální ekonomiky některému členu vlády.

Důvodová zpráva:

Občanský sektor vyplňuje prostor mezi státem a státními institucemi na straně jedné a jednotlivými občany nebo skupinami občanů na straně druhé. Působí v prostředí trhu, v němž k tržnímu ziskovému hospodaření nabízí jako alternativu neziskové hospodaření, tzv. sociální ekonomiku, která zisk nerozděluje mezi zakladatele, vlastníky či společníky podniku, ale vkládá ho zpět do vlastního hospodaření. Občanský sektor přirozeně reaguje na nedostatky státu a trhu. Reprezentuje to, co chtějí zodpovědní lidé sami od sebe společně dělat v zájmu společnosti a spoluobčanů. Má své specifické potřeby a požadavky, potřebuje akceptaci od veřejné správy jako rovnocenný a svérápný partner. Proto považuje za důležité zakotvit do budoucího programového prohlášení vlády navrhované body, které zajistí udržitelný rozvoj občanského sektoru jako celku i jím poskytovaných veřejně prospěšných služeb a činností.

- Občanská společnost je založena na začleňování, participaci a partnerství. Diskuse a jednání NNO navzájem i s vládou a orgány Evropské unie jsou více než potřebné proto, aby se jak stát, tak EU stala bližší a potřebnější občanům. Probíhá proces integrace NNO v jednotlivých zemích EU i jednání NNO s vládami. Smlouvu s vládou mají NNO ve Švédsku, Velké Británii a v Španělsku. Partnerství je ale již ve více zemích EU, např. ve Španělsku a Portugalsku. Kooperace na evropské úrovni musí být založena na iniciativách národní úrovně. Měl by být překonán současný stav „každý sám za sebe“, důležitá je vzájemná spo-

lupráce a integrace občanské společnosti (viz článek 11 Lisabonské smlouvy). Je třeba vytvořit fondy pro podporu kvalitního servisu poskytovaného sítovými a střešními NNO.

- Český právní řád dosud nedefinuje pojem občanský sektor, nezisková organizace, ani partnerství. Právě dosud chybějící jednoznačné právní vymezení a nepřehlednost občanského sektoru vede k překážkám v jeho rozvoji, mnohdy snižuje jeho transparentnost a důvěryhodnost.
- Dotační systémy na všech úrovních veřejné správy jsou administrativně vysoce náročné, a to jak pro poskytovatele dotací, tak pro příjemce (vypisování dotačních programů a kritérií, tvorba stále nových formulářů žádosti o dotace, zasedání hodnotících komisí, průběžná i zpětná kontrola apod.). Existuje několik různých systémů poskytování finančních prostředků z veřejných zdrojů neziskovým organizacím podle jejich právní formy, což způsobuje jejich nerovné postavení a nestejně podmínky jejich činnosti. Příspěvkové organizace státu, krajů a obcí financují jejich zřovatelé přednostně a často bez ohledu na jejich efektivitu. Nevyhovující je také nesystémové financování NNO prostřednictvím tzv. účelových dotací v jednoletém rozpočtovém cyklu.
- Neziskový sektor je prostředím, kde dochází ke zvětšování společenského bohatství, ačkoliv jeho cílem není dosažení zisku. V tomto sektoru se využívají nemalé finanční prostředky, ze kterých NNO zajišťují veřejně prospěšné služby na vysoké úrovni s vysokou efektivitou.
- NNO mobilizují lidské zdroje, jak placené, tak dobrovolnické. Jsou významným zaměstnavatelem, mj. i osob ohrožených sociálním vyloučením a osob zdravotně postižených, který využívá flexibilních nástrojů politiky zaměstnanosti.
- Neziskový sektor je mnohdy veřejnou správou chápán pouze jako poskytovatel služeb. Přitom hraje důležitou roli v téměř každé oblasti života společnosti. NNO působí v oblasti vzdělávání, volného času dětí a mládeže, kultury a sportu, ochrany kulturního dědictví a životního prostředí, zájmové činnosti dospělých i mnoha jiných. Věnují se problematičtým skupinám obyvatel a usilují o jejich sociální integraci. Podporují aktivní občanství, „hlídají“ demokracii. Reprezentují zájmy občanů vzhledem k veřejným institucím a hrají důležitou roli v podpoře a naplňování lidských práv.
- Problémy čerpání finančních zdrojů z fondů EU spočívají nejen v jejich zbytečné administrativní náročnosti, ale zejména v udržitelnosti činností nově zahajovaných na základě výzev. Nekonceptnost celkového pojetí uveřejňovaných výzev je důsledkem nízké úrovně komunikace mezi budoucími příjemci a zadavatelem výzev. Přitom EU zdůrazňuje ve svých dokumentech nutnost této komunikace. Některé programy jsou koncipovány jako dodatečné zdroje především pro samotné resorty a krajské samosprávy, což je výslovně zakázáno v Národním strategickém referenčním rámci. Dalším problémem je převažující podpora nových aktivit, nikoliv již fungujících a efektivních činností, které jsou přitom nedostatečně finančně pokryty z veřejných zdrojů. To vede k plýtvání prostředků na nejrůznější školicí, prezentační a konzultační aktivity, které pak nemají přímý efekt pro obyvatele regionu a jeho ekonomiku.
- Sociální ekonomika (a její subjekty – sociální podniky) představuje alternativní a komplementární možnosti řešení sociálních ekonomických a environmentálních problémů a přispívá k ekonomickému, sociálnímu a kulturnímu rozvoji obcí, regionů a zemí. Řada neziskových organizací je také ekonomicky aktivní formou malého a středního podnikání. Prodávají produkty nebo poskytují placené služby, z výnosů z těchto činností jsou kofinancovány veřejně prospěšné činnosti. Na rozdíl od praxe řady evropských zemí ČR dosud nepřijala koncept tzv. sociální ekonomiky, přestože se tento termín objevuje v materiálech Evropské komise, v mezinárodních analýzách i v Operačním programu Lidské zdroje a zaměstnanost a Integrovaném operačním programu.

Choceň vyhrála soutěž o titul Nejkrásnější nádraží ČR 2010

Titulem nejkrásnější nádraží České republiky za rok 2010 se pyšní Choceň. Železniční stanice, ležící na hlavní trati z Prahy do České Třebové, získala nejvíc hlasů v anketě Asociace Entente Florale CZ – Souznění. Zástupci železniční stanice převzali 18. června ocenění při slavnostním vyhlášení výsledků soutěže v Senátu.

CHOCEŇ, PŘÍKLAD PRO OSTATNÍ NÁDRAŽÍ

Vítěz vzešel z deseti finalistů na základě hlasování veřejnosti, nádraží Choceň získalo přes 900 hlasů z celkových 3500. Lidé podle pořadatelů ocenili zdařilou rekonstrukci výpravní budovy v Chocni, která si i po modernizaci zachovala novorenesanční vzhled z konce 70. let 19. století. V létě je navíc stanice vyzdobena květinami.

SOUTĚŽ O TITUL NEJKRÁSNEJŠÍ NÁDRAŽÍ

Soutěž je součástí projektu Vlídna nádraží, jehož cílem je ve spolupráci se správcem železnice, místními organizacemi i jednotlivci postupně obnovovat krásu železničních zastávek a nádraží a podporovat návrat cestujících na železnici,“ říká Pavel Bureš, vedoucí projektu.

„Naší snahou je podněcovat zájem o zvelebování prostředí železničních stanic a nádraží, a to pozitivní motivací a chválením dobrých příkladů,“ vysvětlil Pavel Bureš.

Soutěž o nejkrásnější nádraží pořádá Asociace Entente Florale CZ – Souznění již počtvrté. V minulých letech v soutěži zvítězila stanice v Ostroměří, nádraží v Trutnově a stanice v Zahrádkách u České Lípy.

FINALISTÉ SOUTĚŽE O TITUL NEJKRÁSNEJŠÍ NÁDRAŽÍ ČR ZA ROK 2010:

NÁDRAŽÍ ČERVENKA

Nádraží Červenka je vstupní branou do chráněné krajinné oblasti Litovelské Pomoraví. Budova sice nezaujme svou architekturou, ale

rozhodně nepřehlédnete upravenost, čistotu a každoroční nádherou květinovou výzdobu ve vestibulu, okolí budovy i na nástupištích. To vše podtrhuje milý, přívětivý a vlídný personál.

DOBROVICE

Železniční stanice Dobrovice je názornou ukázkou vzorné spolupráce Regionální správy majetku Českých drah a města Dobrovice při rekonstrukci drážních budov. Díky péči zaměstnanců zde můžete vyčkat na svůj spoj v útulné čekárně, kde vás uvítá malá výstavka o spisovateli Bohumilu Hrabalovi, který zde v roce 1944 absolvoval zácvik na výpravčího. Příhody, které tu zažil, literárně ztvárnil v knížce Ostře sledované vlaky. Zajímavostí je 70 let staré mechanické zabezpečovací zařízení, vzorně udržované a na síti ČD zcela ojedinělé. Posekaná tráva a udržovaný záhon jsou samozřejmostí.

Zázemí pro cestující je v dobrém stavu, navíc vždy najdete pomoc u zdejšího personálu.

HODICE

Vlaková zastávka Hodice v centru Českomoravské vrchoviny je na první pohled výjimečná svojí originalitou spočívající zejména v přidruženém vlakovém muzeu.

Domek je pěkně opravený, jeho okolí pečlivě udržované, stanice slouží osobní i nákladní dopravě. O celý objekt včetně uvedeného muzea se stará bývalý výpravčí, pan Holoubek, který za pomoci obce renovuje i několik desítek let staré drážní předměty.

JINDŘICHŮV HRADEC

Jihočeské nádraží Jindřichův Hradec v typické červenobílé barvenosti reálného zdiva charakterizuje styl většiny drážních budov na tzv. Českomoravské transverzální dráze.

Nádraží je také známé tím, že je přestupnou stanicí na úzkorozchodné tratě Jindřichohradeckých místních drah do Nové Bystrice a Obrataně.

Nedávno prošlo významnou rekonstrukcí. Je celkově upravené, čisté, přívětivé, se zachovaným historickým rázem.

KOPIDLNO

Rekonstrukce nádražní budovy Kopidlno v okrese Jičín byla dokončena v roce 2009. Budova se pyšní novou zářící omítkou a střechou, dojem podtrhuje květinová výzdoba v oknech budovy i v prostoru nádraží, natřené lavičky a odpadkové koše, čistá a v zimním období vytopená čekárna s automatem na kávu a novými záchodky. I po více než roce provozu jsou zdi uvnitř čekárny a omítky vně budovy stále čisté a nepopsané.

K příjemné pohodě slouží fungující nádražní rozhlas, který z úst pracovníků stanice informuje o přijíždějících i odjíždějících vlacích. Zvonečkem v pokladně lze přivolat ochotnou obsluhu.

OSEK

Stanice Osek město na trati Most–Moldava je vždy uklizená a čistá. Zaměstnanci se o ni velmi dobře starají. V létě oplývá spoustou květin. Příjemné nádraží poblíž města je cílem oblíbených procházek obyvatel, kteří sem přicházejí především s dětmi pozorovat mašinky. V létě při osecké pouti zde probíhá výstava motorových a parních lokomotiv. Nádraží je stále v provozu, včetně prodeje jízdenek. Mělo by se zlepšit sociální zařízení.

ROZTOKY U PRAHY

Nádraží Roztoky u Prahy zahrnuje historickou výpravní budovu se secesními prvky a kryté nástupiště s dřevěnou konstrukcí. Nádraží bylo citlivě opraveno s respektem k historickým detailům. Prostedí je čisté, upravené, uklizené, nádraží má příjemné sociální zařízení, schodiště do podchodu k nástupišťům jsou vybavena výtahem pro imobilní osoby. Cestující oceňují také vlnitý a vstřícný personál. Nevyužité prostory hlavní nádražní budovy jsou pronajaty ke komerčním účelům – slouží pro doplňkové služby města.

STRÁŽNICE

Jihomoravské nádraží Strážnice je výjimečně krásné díky výmalbě strážnických ornamentů, které jsou symbolem města, ale také díky květinové výzdobě a čistotě v čekárně i v okolí. V nedávno době prošlo modernizací. Ve stanici slouží milý a ochotný personál, který se také dobrovolně stará o květiny. Ve stanici funguje staniční rozhlas, čekárna je v provozu po celý rok. Nádraží se prostírá na strategickém místě nedaleko centra města, v blízkosti autobusového nádraží, kulturního domu, hospody a Veselské brány – jedné z cenných strážnických památek.

ŽELEZNÁ RUDA-ALŽBĚTÍN

Nádraží Železná Ruda-Alžbětín se nachází v nádherném prostředí Šumavy, na hranici s Německem. Hraniční čára prochází přímo nádražní budovou, takže polovina je česká a polovina německá. Rozlehlá budova je ve velmi dobrém stavu, včetně zázemí pro cestující. Působí zde přívětivý personál, zejména manželé Struhalovi, kteří zde bydlí a pracují a pro které je samozřejmostí mimo jiné i péče o zdejší květinovou výzdobu.

Železniční budovu tu otevíral sám císař František Josef v roce 1877.

Zdroj: www.idnes.cz

**Mezinárodní setkání Svět přátel
WORLD OF FRIENDS v Rýmařově**

V Rýmařově, malebném městečku na úpatí Jeseníků, se ve dnech od 17. 7. – 24. 7. 2010 uskutečnil 16. mezinárodní projekt „Svět přátel“, který se podařilo zrealizovat díky finanční podpoře Evropské unie.

Zúčastnili se jej mladí lidé z osmi měst osmi států – z německého Sasbach, francouzského Marmoutié, holandského Landgraafu, italského Mapella, polského Ozimku, litevského Alytu a slovenské Revúci. Hostitelem letošního projektu se stala Česká republika reprezentovaná městem Rýmařov.

Základní myšlenkou tohoto projektu je budování společné Evropy. Mladí lidé se učí spolupráci a toleranci, chápání evropských odlišností. Letošní 16. projekt probíhající v ČR spojil 50 studentů do práce na téma Potravinová produkce až k tradičnímu zpracování. Vybrali si nesmírně aktuální problematiku zdravé výživy a zdravého životního stylu. V dnešním technickém světě se dostává do popředí vztah k přírodě, postupně si uvědomujeme význam venkova a života v něm.

Takže kromě teoretické části věnované skladbě potravin a jejich kvalitě se pozornost studentů soustředila na praktické činnosti. Studenti se seznámili s životem na biofarmě. Většinou pocházeli z města, takže práce v zemědělství, např. dojení, práce u koní, hřebelcování nebo čištění stájí, stavění ohrady pro dobytek, sbírání čerstvých vajec zkusili poprvé v životě. Stejně překvapeni byli i pracemi na údržbě lesa a pak v kuchyni, kde měli připravit nějaké jídlo oblíbené v jejich regionu. Český venkov není jen statek a les, ale i další zajímavé firmy a provozy, takže studenti navštívili např. mlékárnu, pekárnu a vodní elektrárnu.

Celý týden zdokumentovali na desítkách fotografií, ze kterých připravili vtipnou výstavu. Dokázali, že dnešní mladí lidé jsou nejen vzdělaní a schopní komunikovat mezi sebou v bez ohledu na národnost jednotlivců např. v angličtině, ale že citlivě vnímají problémy dnešního života a složitého, ale krásného života na venkově zvláště. Budoucnost českého a moravského venkova je právě v mladých lidech, kteří si jej vyberou jako místo dobré pro život.

**Mgr. Jarmila Labouňková, garant projektu,
Jiří Žák, senátor, místopředseda komise pro rozvoj venkova**

GŘ pro vzdělávání a kulturu
Program „Mládež v akci“

Představujeme podhůří Jeseníků a mikroregion Slezská Harta

Mikroregion Slezská Harta se nachází v půvabném a malebném prostředí v okolí Bruntálu. Z pohledu rozvoje venkova je tato oblast naprosto typická. V minulosti byla poznamenána značnou zátěží zemědělské produkce Státních statků Bruntál. Oblast se vyznačovala velkými obdělávanými zemědělskými plochami, jejichž produkce je z dnešního pohledu zcela nevhodná. V 90. letech se zde nacházely zchátralé pozůstatky zemědělských budov, problémem byla zanedbaná infrastruktura a vysoká míra nezaměstnanosti. V posledních letech i zde dochází k dynamickému rozvoji. Nemalý podíl na tomto pozitivním vývoji má i Mikroregion Slezská Harta. Toto sdružení seskupuje řadu obcí v okolí nové stejnojmenné přehradní nádrže. Mění se ráz krajiny, rozvíjí se turistika, dochází k celkovému zvelebení celého kraje. Nad hladinou přehrady, kterou od srpna bude brázdit replika historické lodi zajišťující turistické projíždky, dominuje sopečný vrchol Velký Roudný, nacházející se na území obce Roudno, která je jedním z členů tohoto sdružení. Zde byla před krátkou dobou znovu vybudována rozhledna, z jejíhož vrcholu je krásný pohled na panorama Jeseníků a přehradní nádrž. Zvláštní postavení v celém regionu má obec Nová Pláň, která je i při velmi malém počtu obyvatel ukázkou moderní atraktivní obce s krásnými rodinnými domy, udržovanou veřejnou zelení, vlastním koupalištěm a penzionem s vyhlášenou restaurací. Nedaleké město Bruntál je největší z patnácti obcí tohoto mikroregionu. Samozřejmým zájmem Bruntálu je pozitivní rozvoj celé venkovské oblasti. Výrazné zlepšení životního prostředí v okolí přináší užitek obyvatelům města i okolních obcí a rozhodně zvyšuje zájem turistů o návštěvu této půvabné části Jeseníků.

Přesto, že se nacházíme v jedné z nejhudších oblastí naší republiky, potěší nás pohled na půvabné vesnice a udržovanou podhorskou krajinu. Program obnovy a rozvoje venkova běží již celou řadu let a přes citelný nedostatek finančních prostředků jsou výsledky na řadě míst zcela viditelné. Náš kraj vzkvétá.

www.slezskaharta.eu
www.mubruntal.cz

Jiří Žák, senátor a 1. místopředseda SPOV

Příroda Posázaví v obrazech

Ve čtvrtek 10. června vernisáž výstavy **Příroda v obrazech** odstartovala další výstavu, kterou uspořádala obecně prospěšná společnost v prostorách piaristické koleje v Benešově. K padesáti obrazům o historii, které nyní krásí přízemí objektu, přibýlo dalších padesát obrazů o přírodě z Posázaví.

Příroda je v letošním roce hlavním propagačním tématem v Posázaví. V rámci projektu **Multimediálně z domova i kanceláře do Posázaví** můžete prostřednictvím fotografického mapování

nahlédnout do nejzajímavějších míst regionu, jako jsou řeka Sázava, Chráněná krajinná oblast Blaník, Medník, štolý rudných dolů, ale také méně známé lokality.

K dispozici budou také pohyblivé obrázky ve formě krátkých motivačních spotů. Ty bude možné si od srpna prohlédnout v sekci E-televize na webových stránkách www.posazavi.com nebo shlédnout na ve stejném měsíci vydaném DVD. Na disku uživatel najde dvacetiminutový film *Život na řece Sázavě*, který popisuje vývoj aktivit lidí žijících a pracujících na březích řeky, uvidíte různá místa na historických pohlednicích i v plném proudu života, ale především se setkáte s různými způsoby obživy, které řeka přinesla obyvatelům. Stejně tak najdete na DVD dvacet pět krátkých (2–4 minuty) filmových spotů, které Vám ukážou přírodu v pohybu – lovičího orla, sovy na číhané, mlouka nebo čolka, ryby v potocích stejně jako rozkvétající květiny. To vše je doplněno odborným komentářem.

V rámci výše zmíněného projektu se nám již podařilo vydat „trhací“ mapu Posázaví pro potřeby informačních center, která ji využívají pro zajištění primární orientace návštěvníků po regionu. Motivační mapa Posázaví Vás provede bezpečně celým regionem, upozorní na zajímavá místa a zákoutí. Vyšlo také pexeso s obrázky přírody. Byly vybrány nejzajímavější oblasti v naší turistické destinaci pro zvýšení image regionu Posázaví.

Pokud máte zájem o již zde zmíněné propagační materiály, stačí se zastavit na některém informačním centru v regionu Posázaví nebo přímo u nás v kanceláři společnosti. Projekt Multimediálně z domova i kanceláře do Posázaví je dotován Evropskou unií z Regionálního operačního programu NUTS II Střední Čechy.

Bohunka Zemanová

Setkání u Lípy bratrství zahájilo jubilejní Kopaničářské slavnosti

Nově zrekonstruovaný areál ve Starém Hrozenkově hostil v červenci jubilejní 50. ročník Kopaničářských slavností. Tradiční lidová slavnost plná tance, písní a folkloru na moravskoslovenském pomezí navazuje na spontánní setkávání Čechů a Slováků. Důkazem toho je Lípa bratrství symbolizující vzájemná přátelství a právě setkání u této lípy a farářovo požehnání odstartovalo letošní Kopaničářské slavnosti.

Tradice slavností byla zahájena v roce 1956. V letech 1980–1990 se započítával každý druhý ročník. Letošní setkání u Lípy bratrství si nenechalo ujít na tři stovky lidí obou národů, kteří si tak připomněli odkaz svých předků a potvrdili pokračování této letité tradice.

„Je to mnoho let, které poznamenaly generace lidí z obou stran pomezí, vzájemné poznání a přátelství Čechů a Slováků však přetrvávaly až do těchto dnů. Letošní výročí je pro nás o to významnější, že jsme společně s družební obcí Drietoma ve společném projektu získali dotaci přesahující 455 tisíc Euro z Programu přeshraniční spolupráce ČR–SR 2007–2013. Za tyto prostředky jsme zrekonstruovali areál Kopaničářských slavností ve Starém Hrozenkově a v Drietomě zase opravili místní kaštel,“ přiblížil starosta Starého Hrozenkova Miroslav Vaculík.

Milan Plesar, tiskový mluvčí Zlínského kraje

V Šárynce je k vidění další unikát

O ekocentru Šárynka už se ví, že se nebojí nových nápadů. Veřejnost překvapilo netradičním prostředím přírodní zahrady i dětským klubem inspirovaným lesními mateřskými školami. Nyní je v něm k vidění další unikát – originální plot ze starých lyží. Ekocentrum se tím snaží upozornit na ojedinělé možnosti využití starých věcí, které často považujeme jen za nepotřebné odpady.

Ve čtvrtek 17. června se v Šárynce, ekocentru občanského sdružení Ekodomov, sešlo třináct pracovníků společnosti T-mobile, aby v rámci Dne pro dobrý skutek pomohli s budováním plotu. Tým stál před nelehkým úkolem, šlo totiž o zcela originální konstrukci, jejíž základ tvoří staré lyže, které by jinak skončily na skládce. Pracovníci hlasových zpráv společnosti T-mobile předvedli brilantní týmovou práci. Zatímco jedna část čistila prostor pro stavbu plotu, další si rozdělili úkoly při jeho vlastní výrobě. Při řezání, vrtání, nýtování a šroubování brzy vypracovali vlastní technologický postup, s jehož pomocí vyrobili pěknou řádku plotových polí. Pak mohli začít se samotnou stavbou plotu.

Výsledek předčil očekávání. „Nebyl jsem si jist, zda bude záměr realizovatelný, ale tým T-mobilu si s ním poradil na výbornou a přispěl tak k tvorbě zázemí pro realizaci vzdělávacích a výchovných aktivit, které Ekodomov v ekocentru připravuje,“ řekl ke spolupráci s T-mobile za sdružení Ekodomov Tomáš Hodek, který je autorem nápadu zpracovat staré lyže na plot.

Po práci zbyl čas i na opékání vuřtů a posezení u ohně. „Děkujeme za pěkný den v pěkném prostředí,“ loučil se Miroslav Prerad, který akci ze strany T-mobile zajišťoval. Poděkoval i Ekodomov, neboť dobré příklady společenské odpovědnosti firem jsou základem pro zvyšování kvality života celé společnosti.

Soutěž o titul Miss kompost

Pátý ročník ojedinělé soutěže MISS KOMPOST se krůček po krůčku přibližuje finále. Zúčastnit se mohou všichni, kdo kompostují – ať doma nebo za zahradě. Stačí vyfotit svůj kompost či kompostér, připojit stručný popis a vše odeslat do Ekodomova do 15. srpna 2010. Ze všech zúčastněných bude vybráno pět nejlepších, kteří se utkají o vítězství v rámci zábavného odpoledne na oslavách Bidožínek 12. září 2010 v ekocentru Country life v Nenačovicích u Berouna. Součástí programu bude již tradičně i módní přehlídka „Inspirace z recyklace“.

Cílem soutěže Miss Kompost je podpora myšlenky kompostování jako součásti moderního životního stylu a zároveň neformální výměna informací o různých druzích kompostování. Soutěž se koná pravidelně už od roku 2006 a každoročně se jí účastní vyšší počet soutěžících a příznivců.

Oddělování bioodpadu se stává stejnou samozřejmostí jako třídění PET lahví či novin. Současné možnosti řešení, které umožňu-

jí vytvářet si kompost i přímo doma či na balkóně, přitahují k obnově využití organické hmoty stále více lidí. Bioodpady tvoří až 40% směsného odpadu z domácností, nevytríděný v koších a kontejnerech hnije, silně zapáchá a vytváří skleníkové plyny. „Když jsme se v bytě v paneláku rozhodli, že budeme třídít bioodpad, měla jsme pochybnosti, jestli vermikompostér i s žížalami nepoletí hned příští týden z okna. Nakonec to bylo spíš naopak. Zmizel zápach z odpadkového koše, který vynášíme tak jen jednou týdně, protože do něj téměř nic nevyhazujeme. Po počátečním seznamování s žížalami a konzultacích se soutěžícími z Miss kompost 2009 jsme úspěšně rozběhli i vermikompostér,“ uvedla praktické výhody domácího kompostování a třídění bioodpadů jedna z již přihlášených soutěžících Miss kompost 2010.

Pravidla soutěže:

Přihlásit se může každý, kdo kompostuje pro svoji vlastní potřebu, bez ohledu na druh kompostování.

Přihlášení do soutěže:

- Pošlete fotografii soutěžního kompostu a stručně jej popište (včetně jeho výšky, šířky a délky).
- Popište jeho jídelníček (co a v jakém množství do kompostu dáváte).
- Můžete připojit popis zajímavé či humorné události, která se vám při kompostování přihodil nebo vymyšlenou pohádku (fantazii se meze nekladou).

Přihlášky opatřené adresou, e-mailem a telefonním číslem pošlete do 15. srpna 2010 na adresu: Ekodomov, V Podbabě 29b, 160 00 Praha 6, obálku označte Miss Kompost nebo elektronicky na [e-mail: miss.kompost@ekodomov.cz](mailto:miss.kompost@ekodomov.cz)

Moravské kraje opět vydají společného cykloprůvodce

Moravské kraje znovu spojí síly v oblasti cestovního ruchu a vydají společný materiál věnovaný cykloturistice. Publikaci nazvanou Morava a Slezsko – cykloprůvodce připraví Zlínský kraj. Moravsko-slezský, Olomoucký a Jihomoravský kraj mu na ni finančně přispějí. Zapojení Olomouckého kraje v rozsahu 300 tisíc korun již schválilo krajské zastupitelstvo. „Společně mají kraje podstatně větší šanci zaujmout svou nabídkou a přilákat turisty, proto již řadu let volíme spolupráci s kolegy z jiných krajů,“ uvedl hejtman Tesařík.

Nový průvodce vznikne v nákladu 36 tisíc výtisků obsahujících texty v češtině, němčině a polštině. Každý kraj v něm má prezentovat šest vybraných cyklostezek věnujících se tématům gastronomie, rodinných výletů, sportu, adrenalinu a poznávacích jízd (2 stezky). Součástí materiálu se stane také mapa Moravy a Slezska s přehledem tras. Stostránková brožura má mít rozměry 12 krát 20 centimetrů. Kraje jej poprvé představí na lednovém veletrhu Regi-ontour v Brně, materiál bude dále nabízen Na Slovensku, v Polsku, v Německu a v Rakousku. Kraje na přípravě společných publikací s tematikou cestovního ruchu spolupracují od roku 2005. Materiál Morava a Slezsko – cykloprůvodce tak bude již šestým v pořadí.

Klub českých turistů obnoví značení

Olomoucký kraj si u Klubu českých turistů objedná obnovu třetiny značení pěších, lyžařských a cyklistických tras. „Klub českých turistů od kraje získá částku 360 tisíc korun,“ uvedl hejtman Martin Tesařík. Z peněz kraje bude obnoveno celkem 1204 kilometrů pěších a lyžařských turistických tras a 82 kilometrů cyklotras.

Olomoucký kraj podporuje obnovu turistického značení již od roku 2002. Původní příspěvek činil 200 tisíc korun, v posledních letech došlo k jeho zvýšení.

Zdroj: KÚOK

Za červen schváleno dalších 674 projektů z evropských fondů za téměř 18 miliard korun

Proces rozdělování prostředků z evropských fondů v červnu pokročil díky schválení dalších projektů. Za minulý měsíc bylo rozhodnuto o podpoře pro 674 nových projektů v hodnotě 17,9 miliardy korun. Vyplyvá to z údajů monitorovacího systému MSC2007.

Od roku 2007, kdy začalo současné programové období, si uchazeči podali 37 960 žádostí o podporu v celkové výši 897,4 miliardy korun. Přiděleno jim dosud bylo úhrnem 366,5 miliardy korun na realizaci 15 859 projektů.

Objem podaných žádostí převýšil o 13 procent celkovou částku přidělenou pro ČR na programové období 2007–2013. Zájem žadatelů již nyní přesahuje alokaci pro roky 2007–2013 u 12 ze 17 sledovaných operačních programů.

„Zefektivnění čerpání z evropských fondů je jednou z mých priorit. Mým cílem je urychlit administrativu projektů a nastavit jednodušší implementační strukturu evropských fondů v novém programovacím období po roce 2013“, uvedl ministr pro místní rozvoj Kamil Jankovský.

V červnu také pokračoval pozitivní trend v proplácení prostředků. Na účty realizátorů projektů financovaných ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti doputovalo 7,5 miliardy korun, což představuje meziměsíční nárůst o 5,7 procenta.

Kontakt:

Národní orgán pro koordinaci (NOK)

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

e-mail: nok@mmr.cz, web: www.strukturalni-fondy.cz
EUROFON 800 200 200 (bezplatná informační linka o EU)

Včelaři se mohou těšit na peníze z EU

Česko má jako jedna z prvních zemí schválenou podporu včelařství, která umožní čerpat v letech 2011–2013 téměř čtyři miliony eur. Největší zájem je o financování nákupu přístrojů a zařízení, o podporu začínajících včelařů a příspěvky na vzdělávání včelařů.

Český včelařský program na období 2011 až 2013 je již v pořadí třetím včelařským programem, který Evropská komise v ČR podpořila. Na následující programovací období Česko získalo opět více finančních prostředků než v předcházejících letech. Konkrétně se jedná o 1, 25 mil. eur na rok 2011, 1,28 mil. eur na rok 2012 a 1,32 mil. eur na rok 2013.

Financování zlepšení obecných podmínek pro produkci včelařských výrobků včetně včelařských programů členských států na období 2011–2013 schválil jednotný řídicí výbor Evropské komise dne 22. 7. 2010, přičemž Česká republika byla jednou z prvních zemí, která tento plán již na začátku měsíce dubna předložila odpovědným orgánům EU. Schválení finančního rámce umožňuje spolu s kofinancováním z národních prostředků podpořit tuto celospolečensky záslužnou činnost.

Nejvíce využívaným opatřením v rámci Českého včelařského programu je opatření „technická pomoc“, které umožňuje podporu nákupu přístrojů a zařízení pro včelařství a zároveň odborné vzdělávání včelařů. Nový program umožňuje podpořit i začínající včelaře a to formou pořízení nových úlů. **Zdroj: MZe, Tereza M. Dvořáčková**

Blokový grant švýcarského fondu podpoří neziskové organizace

21. července byla velvyslancem Švýcarské konfederace v České republice, panem J. E. Andrém Reglim a náměstkem ministra financí Ing. Tomášem Zídkem slavnostně podepsána Dohoda o Blokovém grantu pro Fond pro nestátní neziskové organizace, na který bylo z Programu švýcarsko-české spolupráce alokováno 5 mil. CHF, což představuje cca 93,84 mil. CZK.

Blokový grant – Fond pro nestátní neziskové organizace (BG FNNO) je zaměřen na podporu nestátních neziskových organizací prosazujících veřejný zájem a bude podporovat rozvoj a posilování občanské společnosti jako důležitého činitele pro sociální soudržnost. Prostředky určené na BG FNNO přispějí k řešení problematiky životního prostředí, zejména k posílení kapacity neziskových organizací a taktéž ke zlepšení poskytování sociálních služeb.

S ohledem na Rámcovou dohodu bude BG FNNO realizován v Olomouckém, Moravskoslezském a Zlínském kraji.

Přípravu a implementaci BG FNNO bude zajišťovat Nadace Partnerství, která byla vybrána v rámci otevřeného výběrového řízení, jako zprostředkovatel BG FNNO.

Podpisem této Dohody o Blokovém grantu byla zahájena příprava pro vyhlášení 1. Výzvy pro předkládání žádostí. Ministerstvo financí – Národní koordináční místo předpokládá, že 1. Výzva by mohla být vyhlášena v druhé polovině srpna 2010.

- Aktuální informace, týkající se realizace Programu švýcarsko-české spolupráce, jsou k dispozici na www.swiss-contribution.cz.
- Otázky týkající se Programu švýcarsko-české spolupráce je možné zasílat elektronicky na adresu czp-swiss@mfcrcz.

Zdroj: www.mfcr.cz

MMR podpořilo povodněmi postíženě Jesenicko 255 miliony

Obce na Jesenicku, které loni v létě postihly přívalové deště, podpořilo Ministerstvo pro místní rozvoj 255 miliony korun. Dotace si mezi sebou rozdělilo šestnáct obcí z tohoto okresu. Těm schválilo MMR celkem 97 žádostí.

Kromě toho byly schváleny dotace také pro Olomoucký kraj. 23 žádostí v hodnotě téměř 88 milionů korun většinou usilovalo o obnovu krajského majetku po velké vodě právě v okrese Jeseník. Vzhledem k velkému objemu požadovaných dotací doporučili ministerští úředníci 7 žádostí v hodnotě téměř 133 milionů k dohlídce. 12 žádostí ministerská komise zamítla.

Dotace byly rozdělovány v rámci programu Obnova obecního a krajského majetku postíženého živelní nebo jinou pohromou. Celkem schválilo ministerstvo v tomto programu 998 žádostí v hodnotě přesahující 2,7 miliardy korun. **Zdroj: www.mmr.cz**

Granty Nadace Partnerství na výsadbu nových stromů

Cílem programu Strom života je zkvalitnění životního prostředí, utužování vztahů k přírodě i mezi lidmi. O příspěvek, jehož maximální výše činí 20 tisíc korun, mohou žádat obce, školy, občanská sdružení a příspěvkové organizace. Žádosti o grant na podzimní výsadbu stromů přijímá Nadace Partnerství až do 27. 8. 2010.

Podmínkou k získání grantu je zapojení široké veřejnosti, včetně sousedů, žáků, důchodců nebo místních spolků. Důležité je také vybrat pro zvolené místo vhodné druhy dřevin. Nadace Partnerství podporuje pouze výsadbu původních druhů stromů. Snaží se tím nejen dodržovat estetiku krajiny, ale i podporovat zachování přírodní rozmanitosti, která je tématem letošního Mezinárodního roku biodiverzity.

Aktivity programu Strom života v letošním roce spolufinancuje Státní fond životního prostředí ČR ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí částkou 5,5 milionů korun.

Zdroj: Nadace Partnerství (nadacepartnerstvi.cz)

Evropské dotace pomáhají šumavské přírodě i turistice

Od roku 2005 se správě parku podařilo realizovat projekty za více než 72 milionů korun. V letošním roce se Správě Národního parku a chráněné krajinné oblasti Šumava a šumavským obcím podařilo získat z EU dotace ve výši přes půl miliardy korun.

Nejvíce peněz si vyžádala realizace projektu na výstavbu cyklostezky spojující Gerlovu Huť se Srním. Ze čtyř úseků jsou zatím postaveny dva úseky za více než 47 milionů korun. V minulém roce se podařilo dokončit úsek mezi Vysokými Lávkami a Velkým Borem a letos chce vedení Národního parku Šumava dostavět další část cyklostezky, která propojí Velký Bor se Srním. Po dokončení všech etap má stezka měřit 23,5 kilometru.

Dalšími projekty, plánovanými na letošní rok jsou rekonstrukce dvou informačních středisek na Kvildě a na Svinně Ladě. Informační středisko na Kvildě, které patří mezi nejnavštěvovanější, by mohlo začít sloužit veřejnosti již v příštím roce. Zde má být celý spodní prostor nově vyhrazen pouze pro expozice, přepážku obsluhy, dětský koutek a zázemí pro turisty. Do prvního patra pak přesune část informačního střediska s promítacím sálem. V plánu je také výstavba dvou návštěvnických středisek. Jedná se o výstavbu sovičích voliéř na Borové Ladě a stanice pro hendikepovaná zvířata v Klášterci.

Dotace z Operačního programu Životní prostředí ve výši 250 milionů korun, pomohou i s obnovou původních smíšených šumavských lesů. Ty během posledních dvou století lidé přeměnili na převážně smrkové monokultury, které jsou náchylné na poškození vě-

trem i škůdci. Program na obnovu biodiverzity má probíhat od letoška až do roku 2014. S dalšími penězi mohou počítat také šumavské obce na výstavbu kanalizačních řadů a čističek odpadních vod. Na tyto projekty letos obce získaly z Operačního programu Životní prostředí celkem 166 milionů korun.

Dotace z evropských fondů však nepokryjí veškeré náklady projektů a malé obce, které kvůli nízkému počtu trvale žijících obyvatel hospodaří jen s velmi omezenými rozpočty tak musí další finance shánět, kde se dá. Příkladem může být obec Stožce, která letos získala na výstavbu čističky a vodovodů evropskou dotaci ve výši 41 milionů korun. Další 11 milionů by však měla doplatit ze svého. Protože v obecní kase tolik peněz nemají, doufá starostka, že se jí za pomoci jiných národních dotačních titulů podaří spoluúčast snížit na 5 milionů korun. **Zdroj: EnviWeb**

Server Státního fondu životního prostředí zkolaboval kvůli zájmu o dotace na zateplení budov

Obrovský zájem o dotace na zateplení veřejných budov způsobil přetížení počítačové sítě. Od doby, kdy bylo možné podávat žádosti o dotace na zateplení budov veřejného sektoru se na server Státního fondu životního prostředí přihlásilo tolik zájemců, že počítačový systém zkolaboval. Mnozí starostové tak doufají, že státní fond nechá dotaci otevřenou, aby se tam vůbec daly žádosti poslat. Objem dotací u došlých žádostí je totiž limitován kvótou ve výši 6 miliard korun. Hrozí tak, že obce, které své žádosti, kvůli nefungujícímu serveru, nebudou moci podat, budou tímto způsobem diskriminovány.

Ministerstvo životního prostředí o problémech ví, doufá, že se brzy vyřeší a doporučuje žadatelům hlásit se do systému průběžně.

O dotace na zateplení budov veřejného sektoru v programu Zelená úsporám mohou žádat kraje, města, obce, veřejné a státní školy, obchodní společnosti vlastněné veřejnoprávními subjekty, příspěvkové organizace, církve, nadace, obecně prospěšné společnosti apod. **Zdroj: Parlamentní listy (parlamentnilisty.cz)**

Vyhlášena 6. výzva MŽP pro projekty z Revolvingového fondu

Ministerstvo životního prostředí vyhlásilo ve čtvrtek 15. 7. 2010 6. výzvu k předkládání žádostí o grant z Revolvingového fondu Ministerstva životního prostředí.

Výzva je zaměřena na podporu projektů udržitelného rozvoje v oblastech zavádění systému environmentálního řízení a auditu, budování on-line informačního a navigačního systému pro podporu ochrany přírody a udržitelného rozvoje a na podporu propagace udržitelného rozvoje v ČR.

Oprávněnými žadatelé o dotaci mohou být veřejné subjekty a nestátní neziskové organizace.

Pro 6. výzvu byla alokována částka ve výši 10 milionů korun. Na projekt je možné získat příspěvek až do výše 90% uznatelných nákladů, přičemž doba realizace projektu nesmí překročit 24 měsíců.

Termín pro ukončení podávání žádostí je 15. 8. 2010 do 15 hodin.

Zdroj: MŽP ČR (mzp.cz)

Seminář k výzvě na infrastrukturu pro moderní kulturní služby

Ministerstvo kultury pořádá seminář k 2. výzvě na podávání žádostí o poskytnutí podpory v rámci Integrovaného operačního programu pro období 2007–2013. Tato výzva byla ministerstvem vyhlášena 25. 6. 2010 v prioritní ose 5 – Národní podpora územního rozvoje, oblast intervence 5.1 – Národní podpora využití

potenciálu kulturního dědicví, aktivita c) – Zdokonalení infrastruktury pro moderní kulturní služby s vyšší přidanou hodnotou.

Termín konání semináře pro žadatele je čtvrtek 5. 8. 2010 od 10 do 15.30 hodin. Místem konání bude hlavní budova Ministerstva kultury, Maltézské náměstí 1, Praha 1. **Zdroj: MK ČR (mkcr.cz)**

LEADER - spolupráce

V projektech spolupráce LEADER je 5,5 násobný převis žadatelů

Státní zemědělský intervenční fond (SZIF) zveřejnil 12. července seznam zaregistrovaných projektů v 10. kole Programu rozvoje venkova. Ze sdělení vyplývá, že v opatření IV.2.1. Realizace projektů spolupráce bylo zaregistrováno:

- a) 64 projektů národní spolupráce za 241.049.137 Kč
 - b) 8 projektů mezinárodní spolupráce za 29.108.475 Kč
- celkem: 72 projektů za 270.157.612 Kč

Pro opatření IV.2.1. bylo do 10. kola PRV alokováno 49 milionů Kč. Převis žadatelů je tedy 5,5 násobný, což je výrazně více než v minulých kolech v roce 2009.

Mezi 72 projekty jsou už jen podle názvu zajímavé aktivity: „Doteky středověku – obnova a zpřístupnění dvou středověkých tvrzí“ (Lípa pro venkov + Krajina srdce), nebo „Tajemství venkovského košíku“, na kterém se hodlá podílet 9 MAS, z toho 1 z Finska a 2 ze Slovinska. Projekty se slovenským partnerem jsou pouze dva. Další zapojené země v mezinárodních projektech jsou dvě MAS z Německa a po jedné z Polska a Nizozemí.

Například v Olomouckém kraji se v minulosti do projektů spolupráce přihlásilo se svými projekty 5 MAS, v letošní výzvě je to už 12 MAS. Pouze dvě MAS z kraje si ještě projekt spolupráce nezkusily ani připravit.

V dalších článcích jsou uvedeny příklady nových projektů MAS ze středních Čech a střední Moravy. **TSu**

MAS na pomezí dvou krajů ve středu Moravy chtějí naplňovat čtyři nové projekty spolupráce

MAS – Partnerství Moštěnka, která v současné době realizuje dva projekty spolupráce LEADER „Kraj pod Hostýnem ožívá“ a „Společně a každý zvlášť po stezkách“, a v jarním kole nevyhlašovala výzvu pro žadatele, zaregistrovala v 10. kole čtyři nové projekty spolupráce.

- „Kroje našich krajů“: společně s MAS Podhostýnska, MAS Moravská cesta a MAS MALOHONT (SK) – Jde o podporu folkloru na území partnerských MAS. Nakoupí se soubory hanáckých, valašských, záhorských krojů a také kroje z národopisné oblasti Gemer – Malohont na Slovensku. Současně je také součástí projektu návštěva folklorních souborů na akcích na území partnerských MAS. Budou také pořízeny propagační materiály – bannery s popisy krojů a krojované panenky.

- „Po formanských stezkách – křížem krázem Moštěnkou a Hříběcími horami“: společně s MAS Hříběcí hory – Projekt realizuje směrové značení jezdeckých a pěších stezek vč. mobilní aplikace po regionech partnerských MAS. Součástí je vytvoření společného webu s interaktivní mapou a podklady pro satelitní navigaci. Podkladem pro informace bude studie využití cestovního ruchu podél stezek.

- „Průvodce po vašich cestách“: společně s MAS Podhostýnska a MAS Střední Vsetínsko – Díky projektu bude vytvořen mobilní informační průvodce, který budou mít možnost návštěvníci daných MAS si stáhnout do mobilních telefonů. Současně bude vytvořena síť venkovních kamer, jejichž výstupy budou mít všichni k dispozici na webových stránkách. Vznikne také koncepce sítě roz-

hleden v Hostýnských horách. Snahou MAS – Partnerství Moštěnka a jeho souseda MAS Podhostýnska jsou nejen kvalitní projekty pro rozvoj regionu, ale také pomoc se zapojením do programu a metody Leader MAS v okolí, které neuspěly se svými strategiemi SPL – tedy MAS Hříběcí Hory a MAS Střední Vsetínsko.

- „Moravské a slezské ovocné stezky“, s koordinační MAS Nížký Jeseník – Cílem společného projektu na území 7 MAS je zachování a rehabilitace ovocných stromů jakožto dárců plodů, jako součástí tradic a jako významných krajinných prvků. Předmětem projektu je zmapování významných alejí, sadů a jiných prvků s ovocnými stromy, doprovodné infrastruktury, vytvoření propagačních materiálů, realizace propagačních a vzdělávacích akcí a prezentace souvisejících turistických cílů.

Pokud získá projekt podporu, bude realizován na území sedmi akčních skupin (MAS Nížký Jeseník, MAS – Partnerství Moštěnka, MAS Regionu Poodří, MAS Bojkovska, MAS Horňácko a Ostrožsko, MAS Rýmařovsko, MAS Rozvojové partnerství Regionu Hranicko), a bude založen na procesu spolupráce veřejného, neziskového a soukromého sektoru při realizaci propagačních a vzdělávacích aktivit. Navazuje územně a ideově na stávající projekt Ovoce k lidem, lidé do sadů realizovaný na území MAS Opavsko a MAS Rozvoj Krnovska. **TSu**

Podlipansko připravilo projekty na ovocné stezky a kroje

Místní akční skupiny (MAS) připravují a z různých dotačních programů realizují projekty, které přináší dlouhodobě udržitelné hodnoty pro obyvatele a návštěvníky obcí, kde tato sdružení působí. Projekty mohou MAS připravovat samostatně, v některých případech je ovšem výhodnější spolupracovat s jinými MAS. Hlavní předností je možnost výměny zkušeností a informací mezi zúčastněnými subjekty. Dalšími výhodami jsou např. rozsáhlejší územní dopad projektů či kombinace specifických geografických podmínek na území MAS. Jelikož jsou v současné době hranice států spíše bariérou, existuje kromě možnosti spolupráce s MAS z téhož státu (tzv. národní spolupráce) také možnost mezinárodní spolupráce.

MAS Podlipansko připravuje v současnosti hned několik zajímavých projektů, na nichž spolupracuje s partnerskými MAS z Česka. V blízké době však hodlá navázat spolupráci i se zahraničními MAS. Aktuálně se Podlipansko chystá realizovat projekt Středočeské ovocné stezky, na němž se podílí i sousední Region Pošembeří. Spolupráci přibližuje ředitelka Podlipanska, Markéta Pošíková: „Místní akční skupina Podlipansko je nositelem myšlenky vzniku ovocné stezky, takže bude prostřednictvím svého manažera celý projekt koordinovat. Kromě koordinace bude MAS financovat a realizovat např. tisk informačního průvodce, výrobu a umístění realizačních tabulí nebo výrobu infotabulí pro odpočívadla. Region Pošembeří zase zajistí interaktivní informační tabule, webové stránky stezky a inzerci vzniklého turistického produktu.“ Výsledkem projektu bude tematicky zaměřená stezka, či spíše cyklostezka, která zájemcům přiblíží pěstování a zpracování různých druhů ovoce.

Dále bude Podlipansko spolupracovat na projektu „Polabské kroje“. Na jeho přípravě a realizaci se podílí též MAS Vyhledky z Mělnicka. Cílem projektu je zmapování tradičních slavností a zvyklostí odívání obyvatel v různých částech Polabí. Za tímto účelem bude zpracována národopisná studie, podle níž se ušijí charakteristické lidové kroje. Ty budou vystaveny ve stálých výstavních expozicích, některé z nich si zájemci budou moci vypůjčit.

Oba připravované projekty – pokud budou podpořeny z Evropských fondů a dojde k jejich realizaci – pomohou podpořit cestovní ruch a posílit regionální identitu. Prospěch z nich tedy budou mít nejen turisté, ale i podnikatelé a místní obyvatelé.

Kontakt: Iveta Minaříková, vandrovani@podlipansko.cz

V rubrice Dotační programy jsou využívány některé informace z www.dotaceonline.cz. Vyzýváme obce, mikroregiony i MAS, aby informovaly ve Zpravodaji venkova o svých zajímavých projektech.

Kontakty na předsednictvo SPOV
platné od 4. 12. 2008, aktuální k 4. 1. 2009

předseda

Mgr. Eduard Kavala

OÚ Běloutín, 753 64 Běloutín 151
tel. 581 612 100, 602 514 347
veškerou poštu, týkající se SPOV,
posílejte výhradně na spov@belotin.cz

místopředseda

Jiří Žák

senátor PČR
Valdštejnské náměstí 17/4, 118 01 Praha 1
tel. 602 703 950
zakj@senat.cz

místopředseda

JUDr. Radan Večerka

SPOV Karlovarského kraje
nám. Dr. Milady Horákové č. 2,
360 01 Karlovy Vary
tel. +fax 353 223 611
radan.vecerka@seznam.cz

Ing. arch. Jan Florian

Štěpánkova 106, 537 01 Chrudim
tel. 733 607 513
ing.florian@gmail.com

Pavel Hroch

398 55 Kovářov 63
tel. 382 594 218
hroch20@quick.cz

Miroslav Kovařík

OÚ Modrá, 687 06 Modrá
tel. 572 571 180, 603 251 539
modra@uh.cz

Mgr. Petr Kulíšek

KO SPOV Královéhradeckého kraje
517 41 Kosteletké Horky 25
tel. 775 044 201
petr@krajiny.cz

Stanislav Rampas

337 01 Ejovice 61
tel. 724 022 313
strampas@quick.cz

František Winter

Na Holbě 491, 788 33 Hanušovice
tel. 602 533 707
f.winter@atlas.cz

Členové předsednictva volení orgány krajských organizací SPOV (§ 8 stanov SPOV):

Ing. Luboš Peterka

Maltézské nám. 82, 378 31 Radomyšl
tel. 383 392 255
radomysl@email.cz

Jihomoravský kraj

PaedDr. Zdeněk Peša

nám. Míru 20, 979 74 Olešnice
tel. 516463296, 603 816 152
starosta@olesnice.cz

Královéhradecký kraj

Martina Berdychová

508 01 Holovousy 39
tel. 493 691 538, 724 164 674
ou@holovousy.cz

Liberecký kraj
Jindřich Kvapil
468 22 Koberovy 140
tel. 483 389 346, 603 980 970
starosta@koberovy.cz

Moravskoslezský kraj
Bc. Jan Tomiczek
739 93 Třanovice 250
tel: 558 496 929; 602 857 528
tranovice@iol.cz

Olomoucký kraj
Otakar Hlaváč
Masarykova náves 213, 783 73 Grygov
tel. 773 912 121
spovok@seznam.cz

Pardubický kraj
Ing. Jiří Kosel
533 75 Horní Ředice 101
tel. 466 681 966
obec@horniredice.cz

Plzeňský kraj
MUDr. Tamara Salcmanová
332 11 Hradec 133
tel. 377 423 630
salcmanova@volny.cz

Středočeský kraj
Radomír Hanačik
Horní 74, 267 12 Loděnice-Jánská
tel. 723 787 653
spov.sk@gmail.com

Ústecký kraj
Václav Tyl
Na průhonu 270, 413 01 Vědomice
tel. 602 483 423
starosta@vedomice.cz

Vysočina
Zdena Švaříčková
Nová 473, 588 22 Luka nad Jihlavou
tel. 731 165 239, 567 219 601
svarickovazdenka@seznam.cz

Zlínský kraj
Bohumil Škarpich
768 61 Rusava 248
tel. 573 917 626, 777 219 021
obec@rusava.cz

Revizní komise:
Jaroslav Knap
OÚ Mořice, 798 28 Mořice 68
tel. 774 431 136
obec@morice.cz

Ing. Ludmila Krušková
Větrovcova 7, 140 00 Praha 4
tel. 603 233 003
kruskova@volny.cz

Jana Vaníčková
790 84 Hradec-Nová Ves 111
602 512 544
vanickova.47@seznam.cz

Redaktor:
Tomáš Šulák
751 25 Veselíčko 196
tel. 775 949 142
tomas.sulak@smarv.cz

Tajemnice:
Ing. Marcela Harnová
Slaménikova 37, 751 11 Radslavice
tel. 737 520 886
harnova.marcela@tiscalni.cz

www.spov.org

VÝBOR NS MAS ČR

PŘEDSEDA
Bc. František Winter
Olomoucký kraj
MAS Horní Pomoraví
f.winter@nsmascr.cz
+420 602 533 707

MÍSTOPŘEDSEDOVÉ
PhDr. Jitka Doubnerová
Liberecký kraj
MAS Frýdlantsko
j.doubnerova@nsmascr.cz
+420 774 678 033

Jan Florian
Plzeňský kraj
MAS Český západ – místní partnerství
j.florian@nsmascr.cz
+420 777 870 202

ČLENOVÉ VÝBORU
Bc. Jiřina Karasová
Jihočeský kraj
MAS Strakonicko
lag.strakonicko@seznam.cz
+420 606 349 724

Vladimír Haš
Středočeský kraj
MAS Říčansko
manager@ricansko.eu
+420 774 097 757

PhDr. Petr Sušanka
Karlovarský kraj
MAS Vladař
petr.susanka@valec.cz
+420 608 231 314

Mgr. Petr Liška
Ústecký kraj
MAS České středohoří
starosta@malezernoseky.cz
+420 724 155 360

Mgr. Petr Kulíšek
Královéhradecký kraj
MAS NAD ORLÍCÍ
petr.kulisek@nadorlici.cz
+420 604 201 113

Mgr. Ladislav Effenberk
Pardubický kraj
MAS Holicko
effenberk@mestoholice.cz
+420 606 660 204

Ing. Jozef Jančo
Jihomoravský kraj
MAS Moravský kras
masmk@seznam.cz
+420 603 268 562

Jana Bujáková
Zlínský kraj
MAS Hornácko-Ostrožsko
mikroregion@ostrozscko.cz
+420 724 503 950

Jakub Černý
Vysočina
MAS Šípka
kuba.cerny@seznam.cz
+420 775 343 580

Ing. Jiří Krist
Moravskoslezský kraj
MAS Opavsko
jiri.krist@ekotoxa.cz
+420 724 790 088

NÁHRADNÍCI VÝBORU

RNDr. Zuzana Guthová
MAS Sdružení Růže
guthova@cb.gin.cz, +420 724 643 050
Radomír Dvořák
MAS Rakovnicko
mas@rakovnicko.info, +420 606 668 974

Mgr. Jan Martinek
MAS Ekoregionu Uhlava
jan.martinek@cpkp.cz, +420 777 793 728
František Neuwirth
MAS Krušné Hory
mas_khz@volny.cz, +420 737 511 164

Ing Jan Bittner
MAS Serviso
serviso@tiscalni.cz, +420 606 348 462
Ing. Jiří Sameš
MAS Podještědí
agro-bila@volny.cz, +420 724 264 242

Aleš Lahoda
MAS Hornolidečska
lahoda@mashornolidecska.cz
+420 604 628 026

Jana Bitnerová
MAS Společná Čidlina
janab@spolecnacidlina.cz
+420 739 065 778

Anna Čárková
MAS Kyj. Slov v pohybu
annacarkova@centrum.cz
+420 774 664 698

Jaroslava Hájková
MAS Havlíčkův kraj
hajkova@havlickuvkraj.cz
+420 774 420 913

Mgr. Dominika Doláková
MAS Obč. pro r. venkova
info@arsra.cz, +420 774 415 157

Ing. Pavel Kolář
MAS Nížký Jeseník
masnj@seznam.cz, +420 775 295 599
Pavel Vrátil
MAS Region Kunětické hory
pavel.vratil@zeas.cz, +420 606 660 229

KONTROLNÍ KOMISE

PŘEDSEDA

Jindřich Tollinger
MAS Střední Povltaví
tollinger@tolmi.cz
+420 731 603 603

ČLENOVÉ

Mgr. Galina Čermáková
MAS Vyhličky
agconsult@seznam.cz
+420 724 068 686

Ing. Petr Brandl

MAS Aktivios
pbrandl@volny.cz
+420 721 747 966

Ing. Vít Hrdoušek

MAS Strážnicko
hrdousek@c-box.cz
+420 724 162 265

Julie Zందుလ်ကော

MAS Moravská cesta
julie.zendulkova@moravska-cesta.cz
+420 724 111 510

Tajemnice NS MAS ČR

Ing. Eva Hamplová

MAS Šluknovsko
e.hamplova@seznam.cz
tel.: +420 602 490 840

www.nsmascr.cz